

ARHIVELE
STATULUI

III dublet

21303

BIBLIOTECA

**ARGEȘENII ȘI MUȘCELENII
PARTICIPANȚI
LA RĂZBOIUL DE INDEPENDENȚĂ**

**A
ROMÂNIEI**

1877 — 1878

— PITESTI, 1980 —

MUZEUL ORĂŞENESC
CÎMPULUNG—MUŞCEL —

ARHIVELE STATULUI
FILIALA ARGES

30 VII. 1980

Tov. Gral. maior Jone I Gal, Director general
al Direcției Generale a Arhivelor Statului București
în semn de prețuire pentru bătălia
și rodnică activitate pe tărâm arhivistice.
M. Gilca

Ștefan Trimbaciu

ARGEȘENII ȘI MUȘCELENII
PARTICIPANȚI LA RĂZBOIUL
DE INDEPENDENȚĂ A ROMÂNIEI:
1877 — 1878

Volum de documente întocmit de :

CONSTANTIN FLOREA

MIRCEA GILCA

ȘTEFAN TRIMBACIU

60424/1981

— PITEȘTI 1980 —

„Cucerirea independenței în 1877, plătită cu sînge de ostașii și dorobanții români în redutele de la Smîrdan, Plevna, Grivița, a deschis calea unor noi împliniri ale idealurilor de libertate și progres ale poporului român“.

NICOLAE CEAUȘESCU

*(Cuvîntare la ședința jubiliară
a Marii Adunări Naționale
consacrată celei de-a XXV-a aniversări
a proclamării Republicii — 29 decembrie 1972)*

Cuvînt înainte

Războiul de independență al românilor, din 1877—1878, eveniment crucial în multimilenara noastră istorie și unul dintre momentele cele mai semnificative ale îndelungatei lupte duse de poporul român pentru cîștigarea dreptului sacru, de a fi stăpîn în propria-i țară, a evidențiat odată mai mult unitatea indestructibilă a poporului nostru, care chiar și atunci cînd vitregiile vremurilor sau interesele marilor puteri l-au despărțit din punct de vedere statal, s-a exprimat într-o unitate impresionantă și a pus în slujba libertății patriei tot ce au avut mai scump, inclusiv viața.

Argeșenii și mușcelenii, cărora le este dedicată această culegere de documente, au între alte merite și pe acela de a se fi încadrat de timpuriu în lupta pentru apărarea independenței patriei lor și de a fi manifestat o impresionantă consecvență în această luptă. Prezența lor în istorica bătălie de la Posada din 1330, în oștile lui Mircea cel Bătrîn, în armata revoluționară de sub conducerea lui Tudor Vladimirescu, sprijinul larg de care s-a bucurat în această parte a țării revoluția de la 1848 ca și Unirea din 1859, dovedesc fără posibilitate de tăgadă această realitate istorică. Permanenta participare a locuitorilor din stînga Oltului, la dezvoltarea materială și culturală a țării, parte

inseparabilă a procesului ascendent al societății românești, faptul că două orașe din această zonă geografică : Curtea de Argeș și Cimpulung au fost de timpuriu puternice reședințe domnești și capitale ale statului, probează, de asemenea, că momentul istoric al războiului pentru independență, i-a găsit pe argeșeni și mușceleni gata la datorie.

Despre această atitudine profund patriotică, ca și despre eforturile deosebite depuse de populația din zona Argeș-Mușcel în sprijinirea războiului de independență din 1877—1878, ne vorbesc cele 196 de documente cuprinse în prezenta culegere, a cărei apariție o salutăm cu toată căldura ca pe un important act de cultură și ca un omagiu adus de generația noastră acelor ce și-au adus întreaga lor contribuție la făurirea României moderne, la cîștigarea independenței ei naționale. Aplecîndu-ne cu deosebit respect și pioșenie în fața glorioșilor noștri strămoși și angajîndu-ne să facem tot ce depinde de noi pentru a spori bogăția și măreția României noastre socialiste, noi, cei ce avem marele privilegiu de a putea lua cunoștință de conținutul culegerii „Argeșenii și mușcelenii participanți la războiul de independență a României : 1877—1878“, felicităm călduros colectivul care a întocmit această valoroasă culegere, iar cărții îi urăm drum larg spre inima și mintea generațiilor prezente și viitoare.

Dr. GHEORGHE TUTUI,
cercetător științific principal
al Institutului de studii istorice
și social politice
de pe lângă C.C. al P.C.R.
și veteran al războiului antihitlerist

Introducere

Împlinirea, în anul 1977, a 100 de ani de la proclamarea Independenței absolute de stat a României a constituit, cum era și firesc, un prilej de mindrie pentru poporul român. Această aniversare, scumpă întregii noastre națiuni, prilejuiește evocarea luptei eroice, a sacrificiilor făcute secole de-a rândul de înaintași pentru apărarea vetrei strămoșești, pentru păstrarea ființei naționale și neatîrnare.

„Întreaga istorie a poporului român — se subliniază în Programul Partidului Comunist Român — se înfățișează ca istoria unor neconținute lupte de clasă a bătăliilor purtate de masele populare pentru libertate și dreptate socială, pentru apărarea ființei naționale și neatîrnare, pentru progres și civilizație. Încă de la apariția primelor formațiuni statale românești luptele maselor populare împotriva exploatarei feudale au fost strîns împletite cu luptele împotriva dominației străine. Această particularitate specifică și-a pus amprenta asupra întregii evoluții sociale românești asupra felului său de a fi și de a gândi al poporului român, asupra însușirii destinului său istoric caracterizat prin lupta hotărîtă, plină de sacrificii pentru libertate și unitate, pentru dreptul de a fi stăpîn în propria țară⁽¹⁾).

Permanența luptei pentru neatîrnare își găsește o vie atestare în faptul că, încă de la întemeierea lor, Țara Românească și Moldova au impus puternicelor state vecine să le recunoască existența de sine stătătoare, iar Transilvania, deși supusă statului feudal Maghiar, și-a păstrat trăsăturile administrative proprii. Cînd primejdia otomană s-a ridicat amenințătoare în fața tinerelor state românești abea constituite ele au știut să-i facă față cu fermitate și destoinicie.

Năzuința spre libertate și independență a însuflețit pe oștenii lui Mircea cel Bătrîn, Iancu de Hunedoara, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, pe pandurii lui Tudor Vladimirescu, pe revoluționarii de la 1848, pe făuritorii Unirii principatelor ro-

mâne. Aceeași năzuință spre libertate, independență și unitate politică a înflăcărat masele populare, armata română în războiul pentru Independență a României din anii 1877—1878.

Lupta pentru neatîrnare a poporului român a căpătat noi dimensiuni în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, ca rezultat al unui îndelungat și complex proces de dezvoltare a societății românești, al acumulărilor și coacerii unor premise materiale și spirituale. Progresele vieții materiale, destrămarea orînduielilor feudale, dezvoltarea relațiilor de producție capitaliste, constituirea națiunii române moderne și formarea conștiinței naționale au impus intensificarea luptei pentru independență **absolută**. Dobîndirea independenței **absolute** a căpătat caracterul unei cerințe legice, al unei necesități stringente fără de care nu era posibil progresul societății românești, afirmarea națiunii române între națiunile lumii, în deplinătatea forțelor sale creatoare. Menținerea stării de dependență constituia o frînă în calea progresului economic, a creșterii și afirmării noilor clase sociale și a dezvoltării spirituale a națiunii. Înlăturarea ei devenea odată cu trecerea timpului o necesitate tot mai stringentă.

Cucerirea independenței absolute, năzuință seculară a poporului român, a devenit iminentă în urma redeschiderii crizei orientale din anul 1875.

După încercările făcute pentru obținerea independenței absolute prin negocieri „...România a ales, în primăvara anului 1877, calea cuceririi independenței prin arme”²).

Ca urmare a tratativelor purtate la Livadia în Crimeea și la București între guvernul rus și guvernul român, la 4 aprilie 1877 a fost semnată în capitala României o convenție româno-rusă prin care se permitea armatei ruse trecerea prin teritoriul României spre Balcani. Guvernul rus se obliga să mențină și să apere integritatea teritorială a României și să respecte drepturile politice ale statului român³).

La 6 aprilie 1877 guvernul român a decretat mobilizarea armatei permanente și teritoriale.⁴). La 11 aprilie armatele ruse au trecut frontierele României, iar, la 12 aprilie, Rusia a declarat război Turciei. La 29 aprilie, după ce cu trei zile înainte bateriile românești de artilerie de pe malul Dunării răspunseseră provocărilor turcești, Adunarea deputaților a declarat stare de război între România și Poarta Otomană iar, la 30 aprilie, Senatul a votat o moțiune asemănătoare.⁵).

La 9 mai 1877, Adunarea deputaților a proclamat independența de stat a țării. Miile de cetățeni ai capitalei, aflați în

jurul clădirii Adunării deputaților și pe străzi, au ovaționat cu entuziasm hotărîrea istorică luată de Corpurile legiuitoare care arată că soarta poporului român era decisă de el însuși.

„Sîntem independenți, sîntem națiune de sine stătătoare; nu am cea mai mică îndoială și frică de a declara în fața reprezentantei naționale că noi sînt o națiune liberă și independentă“, declara în acea memorabilă zi de 9 mai Mihail Kogălniceanu în Adunarea deputaților⁶⁾.

Veste proclamării oficiale a independenței depline a României a stîrnit un entuziasm de nedescris în rîndul maselor populare din întreaga țară.

La Pitești, primăria orașului cheamă pe toți cetățenii orașului pentru a sărbători evenimentul considerat că acea zi „...este cea mai mare pe care a avut-o de secole...“⁷⁾. Ei sînt chemați să „...ilumineze curțile și ferestrele splendid în această seară spre a proba și printr-aceasta că piteștenii sînt la adevărata lor înălțime...“⁸⁾. La fel și populația din Cîmpulung este entuziasmată la aflarea vestei proclamării independenței⁹⁾. Pe data de 12 mai 1877, în Senat, este citită telegrama trimisă de prefectul de Argeș prin care acesta arăta că „...mă unesc cu totul la solemnul vot ce s-a dat pentru independența scumlei noastre Românie“...¹⁰⁾.

România și-a cucerit independența națională absolută prin numeroase jertfe de vieți omenești pe cîmpul de luptă și prin mari sacrificii materiale. În bătăliile de la Plevna, în asalturile redutelor de la Grivița, în luptele de la Rahova, Smîrdan și împrejurimile Vidinului, ostașii români, umăr la umăr cu ostașii ruși și cu voluntarii bulgari au săvîrșit minunate fapte de vitejie, aducînd o contribuție prețioasă la succesul comun, concretizat în capitularea trupelor otomane din cadrul puternicului sistem fortificat al Plevnei, în capturarea a peste 45.000 de prizonieri și, mai ales, în degajarea armatei ruse care a putut să-și reia înaintarea și să silească imperiul otoman la capitulare.

Sub presiunea faptelor, tratatele internaționale de la San Stefano (19 februarie 1878) și de la Berlin (1 iulie 1878) aveau să consfințească independența absolută a României. Era împlinirea unui proces istoric obiectiv al cărui făuritor a fost însuși poporul român.

„Rezultat al luptei eroice a armatei române împotriva Imperiului Otoman — se arată în Programul Partidului Comunist Român — al voinței ferme de libertate și neatințare

a poporului nostru, care și-a dovedit încă odată marea capacitate de luptă, dobîndirea independenței naționale a dat un nou și puternic imbold dezvoltării economice și sociale a țării, a exercitat o profundă înfrîurire asupra întregii evoluții istorice a României pe drumul, progresului social, a permis afirmarea tot mai viguroasă a poporului nostru ca națiune de sine stătătoare⁽¹¹⁾.

Populația din satele și orașele fostelor județe Argeș și Muscel, în dorința fierbinte de a-și vedea țara independentă, alături de întregul popor român, a făcut mari sacrificii umane și materiale în susținerea războiului.

Pentru a aprecia cum se cuvine dimensiunile eforturilor și sacrificiilor făcute de argeșeni și musceleni, în cadrul efortului general al poporului român din 1877—1878 pentru recunoașterea independenței absolute a României, considerăm că sînt deosebit de importante informațiile care ne transmit date referitoare la : situația economică, mișcarea populației, situația sanitară, instrucțiunea publică, căile de comunicație etc.

Astfel, în „Situația administrativă și cultural-sanitară a județului Argeș⁽¹²⁾”, pe perioada 1 octombrie 1876 — 1 octombrie 1877, prezentată de prefectul județului în sesiunea ordinară a Consiliului general al județului Argeș, era consemnată starea economică precară în care se afla județul.

Starea financiară. Astfel, bugetul județului avea un deficit de 6574,99 lei; iar bugetul drumurilor un deficit de 42.546,93 lei.

Analizîndu-se situația financiară s-a ajuns la concluzia că județul „...nu mai dispune de alte venituri decît singura taxă a prestărilor pe care nu se poate conta decît pe 12 000 lei“, în timp ce era dator la Casa de Depuneri cu suma de 97 000 lei noi, iar la Ministerul Lucrărilor Publice cu 26 049,63 lei noi.

Mișcarea populației. Populația județului Argeș în anul 1877 atingea cifra de 150.000 locuitori, dintre care numai 28.338 contribuabili. Marea lor majoritate fiind populația rurală.

Serviciul sanitar. Exista în fiecare dintre cele cinci plăși ale județului cîte un medic. În luna aprilie 1877 din cei cinci medici, patru au fost concentrați. În locul celor patru medici concentrați au fost numiți doi „vaccinatori“ care, împreună cu medicul rămas, urmau să asigure asistența medicală a populației din județ.

Pentru tratarea bolnavilor din județ existau două spitale :

1. Spitalul central din Pitești cu un număr de 26-30 paturi și
2. Spitalul secundar din Curtea de Argeș cu un număr de 15 paturi.

Capacitatea ambelor spitale, pentru acordarea asistenței medicale, era total nesatisfăcătoare.

Administrația comunelor. Slaba dezvoltare economică a comunelor cu veniturile lor reduse „...nu permite să le dea mijlocul de a-și putea face îmbunătățirile de care se simte necesitatea...”.

Se precizează că „... timpul defavorabil atât de anul trecut «1876» cât și cel curent și slabele recolte făcute în mare parte a județului amenință a le lipsi chiar existența zilnică. Am avut ocazia — precizează prefectul județului — a constata încă din primăvara anului curent că, în multe comune, și mai cu seamă în partea muntelui, au fost lipsiți de produse și au dus un trai destul de greu...”.

Instrucțiunea publică. În județ existau 110 școli, din care opt de fete. Personalul încadrat pentru instruirea copiilor își făcea datoria în mod conștiincios.

Cît privește starea în care se găseau localurile de școli prefectul arată că „...nu putem a ne depărta de adevăr și o mărturisim că, cu tot interesul ce am pus ca comunele să aibă niște localuri bune și încăpătoare, totuși în mare parte lasă mult de dorit pentru că, cu toată bunăvoința și activitatea ce ar avea, obstacolul principal este lipsă de mijloace...”.

Drumurile. Datorită timpului nefavorabil din primăvara anului 1877 lucrările prevăzute a fi executate au rămas foarte mult în urmă. Acest lucru îngreuna mult transporturile pe căile de comunicație ale județului.

Cu toate lipsurile și greutatea vieții cotidiene, vestea pregătirilor pentru obținerea independenței pe calea armelor a însuflețit pe toți locuitorii. În vederea organizării infanteriei teritoriale într-un mod care să garanteze „...o mai grabnică mobilizare a unui număr mai considerabil de forțe...” colonelul George Slănicean, ministru de război, la 26 noiembrie 1876, înaintează un raport prin care propune crearea a încă opt regimente de dorobanți pe lângă cele opt existente.⁽¹³⁾

Unul dintre cele opt regimente nou înființate a fost Regimentul 4 Dorobanți, format din batalionul 1 Argeș și batalionul 2 Muscel⁽¹⁴⁾ și Regimentul 2 călărași Vilcea, din care făceau parte Escadroanele 1 Argeș și 2 Muscel⁽¹⁵⁾.

După mobilizarea armatei¹⁶⁾, militarii argeșeni și musceleni au fost dizlocați în zona Calafat, zonă de concentrare a diviziei a I-a, din care făceau parte.

Mai târziu, dorobanții, călărașii și vînătorii au trecut Dunărea și au participat la o serie de lupte împotriva turcilor.

Dorobanții din batalionul II Muscel, din Regimentul 4 Dorobanți avînd comandat pe Dimitrie Giurescu, s-au distins în luptele orîncene care au avut loc pentru cucerirea Rahovei¹⁸⁾. Numai în aceste lupte au căzut: maiorul Dimitrie Giurescu și locotenentul Pavel Bordeanu precum și un număr de 39 ostași care în marea loc majoritate erau din Muscel¹⁹⁾.

În urma crîncenelor lupte de la Rahova ostașii Regimentului 4 Dorobanți Argeș și 2 călărași, din care făceau parte argeșeni și musceleni, pentru vitejia și curajul de care au dat dovadă au fost citați prin ordin de zi în 10 noiembrie 1877²⁰⁾.

Călărașii din Escadroanele 1 Argeș și 2 Muscel au participat și s-au evidențiat în luptele purtate la Rahova, Smîrdan, Inova, Sabri-Paşachoi, Nazir-Mahala și Vitbol²¹⁾. Vînătorii, de asemenea, au dat dovadă de acte de eroism în numeroase împrejurări, fapt pentru care au fost citați prin ordine de zi și decorați²²⁾.

Vestea căderii Plevnei a fost sărbătorită în întreaga țară.

Locuitorilor orașului Pitești li se aduce la cunoștință de primăria orașului că „...astăzi, duminică 13 noiembrie este ziua de veselie, ziua cea mare care ne amintește victoria bravei noastre armate și cu acest fel urmează a fi celebrată ca una dintre cele mai prețioase zile ce constituie existența unei națiuni și ne înalță în ochii sublimelor puteri...“²³⁾.

Contribuția materială. Punerea pe picior de război a armatei române, într-un timp relativ scurt, a fost posibilă, în special datorită entuziasmului tuturor românilor, a rechizițiilor făcute și a contribuțiilor voluntare ale maselor largi populare.

Județului Argeș²⁴⁾ și în special orașului Pitești²⁵⁾, datorită așezării sale geografice, în prima parte a războiului, i-a revenit un loc important în centralizarea produselor rechiziționale din județele limitrofe (Muscel, Dimbovița) și chiar din Ploiești, Buzău și Brăila, de unde erau transportate spre front. În acest scop, în Pitești, au fost construite într-un scurt timp, lângă gară, un număr de 24 cuptoare²⁶⁾, unde erau coapte și de unde erau trimise spre front zilnic 30.000 de pîini pentru aprovizionarea armatei²⁷⁾.

În vederea bunei funcționări a acestor cuptoare pentru copt piine au fost create două depozite : unul la Stolnici, unde se și măcina grâul adus din Argeș, Buzău și din alte județe²⁸⁾ și altul la Pitești, unde era adusă făina de grâu și folosită de brutarii piteșteni.

De la populația din județele Argeș și Muscel au fost rechiziționate pentru armată : 5.220.485 kg. fin, 1.797 ovine, 1.733 bovine, 167 cabaline, 147 hl. fasole, 2.386 hl. grâu, 1.649 hl. orz, 112 hl. ovăz, 1.065 hl. porumb, 7.581 kg. brinză, 14.939 kg. pastramă. Au mai fost rechiziționate cantități însemnate de var, sare, trăsuri, putini etc.

Pentru transportul produselor necesare ostașilor pe front au fost rechiziționate din județele Argeș și Muscel care cu 2 boi și 4 boi care au parcurs în total, pe timp neprielnic și drumuri deseori desfundate, distanța de 2 729 095 km ²⁹⁾.

Dorința de a fi alături de întreaga națiune la cerințele materiale ale armatei române i-a determinat și pe argeșeni și musceleni să facă numeroase ofrande, parte din ele fiind oglindite și în documentele din acest volum. Ofrandele argeșenilor și muscelenilor, au însumat după statistica vremii³⁰⁾, 192 ovine, 124 bovine, 19 cabaline, 88 hl. fasole, 75 hl. grâu, 61 hl. orz, 5 hl. ovăz, 40 hl. porumb, 163,92 hl. vin și rachiu, 613,98 kg. brinză și cașcaval, 382 kg. pastramă, 1.188 bucăți piini, 136 care cu paie și fin, 100 vase confecționate din pământ și din lemn.

La apelul lansat de Ministrul de eterne Mihail Kogălniceanu „Avem brațe dar n-avem puști“, populația din Argeș și Muscel a donat suma de 43.385,67 lei. Pentru îngrijirea răniților, „Comitetul damelor“ din Argeș și Muscel au colectat și donat 48,769 kg. soamă, 125 bucăți de feșe și alte obiecte de bandajat rănile, 618 rufe, 85 bucăți flanele, 2.700 m. pânză și postav precum și însemnate sume de bani³¹⁾.

Pe numeroasele liste de subscripție și în alte documente figurează un număr impresionant de persoane din cele două județe care, indiferent de vîrstă, profesie, meserie sau stare socială, dovedind înalte sentimente patriotice, au donat bani, alimente, furaje, animale, îmbrăcăminte și altele. De asemenea, autoritățile administrative (prefecturi, primăriile orașenești și comunale) au donat din bugetele lor însemnate sume pentru cumpărarea de arme și pentru îngrijirea răniților³²⁾.

Un număr de documente menționează rechiziționarea unor imobile din Pitești pentru înființarea unui spital destinat îngrijirii ostașilor ruși răniți pe front³³⁾.

În timpul războiului, o parte din ostașii răniți și bolnavi români au fost îngrijiți în orașul Pitești, atât în spitalul civil situat în str. Sf. Vineri nr. 57, cât și într-un număr de cinci spitale militare temporare³⁴).

În aceste spitale cu toate greutățile inerente vremii, ostașii răniți erau îngrijiți cu mare atenție. Edificator în acest sens este scrisoarea unor ostași români răniți aflați într-unul din spitalele militare temporare din Pitești, adresată prefecturii județului Argeș³⁵), cu rugămintea de a fi publicată.

„...Nu voim a arăta aici — scriau ostașii români — caritatea și sufletul cel nobil ce caracterizează pe doamnele române, ale căror nume le cunoașteți foarte bine dv., căci totdeauna nu au lipsit de a ne consola în suferințele ce avem pe patul durerilor și este de prisos a mai aminti că au aceleași merite de mărinimie ca și străbunele matroane romane și pe a căror nobilă față am avut fericirea de a vedea, înșine de multe ori lacrimi de compătimire la suferințele și durerile noastre...”³⁶).

În fostul județ Muscel au fost organizate trei spitale pentru îngrijirea răniților : două la Cîmpulung³⁷) și unul la Leordeni, în casele oferite de N. Cretzulescu³⁸).

În legătură cu aflarea știrii că în orașul Cîmpulung vor fi trimiși ostași români pentru îngrijire „...orașenii cîmpulungeni, animați de sentimente patriotice, manifestînd iubirea ce au pentru armată, au oferit gratis mai multe din obiectele necesare spitalelor, astfel că în 24 ore s-au instalat și completat două spitale cu 200 paturi...”³⁹). Primăria afirmă că „...doctorii Popescu și Lupescu, care au și alte servicii împovărătoare, se ocupă foarte serios cu căutarea bolnavilor din ambele spitale...”⁴⁰).

1. Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Buc., 1975, p. 29.
2. Războiul pentru Independență națională, 1877—1878, documente militare, Edit. militară, Buc., 1971, p. V și VI.
3. Documente privind istoria României, Războiul pentru independență, vol. II, Edit. Academiei Republicii Populare Române, Buc., 1952, p. 111—121.
4. Monitorul Oficial, nr. 78 din 8 aprilie 1877, p. 2 362.
5. Istoria României, Compendiu, Edit. didactică și pedagogică, Buc., 1974, p. 288.
6. Monitorul Oficial, nr. 118 din 27 mai 1877, p. 3 449—3 453.
7. Doc. 8.
8. Idem.

9. Doc. 7.
10. Doc. 6.
11. Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Buc., 1975, p. 29.
12. Doc. 1.
13. Doc. 9.
14. Idem.
15. Războiul pentru independență națională 1877—1878, documente militare, Edit. militară, Buc., 1971, p. 12.
16. Doc. 15.
17. Doc. 16, 21, 22, 23.
18. Doc. 38.
19. Doc. 39.
20. Doc. 40.
21. Doc. 52, 15, 19, 24, 25.
22. Doc. 19, 24, 25.
23. Doc. 42.
24. Doc. 77.
25. Doc. 91.
26. Doc. 76.
27. Doc. 85.
28. Doc. 83.
29. Alexandru Pencovici ; Rechizițiile și Ofrandele pentru trebuințele armatei române din războiul din 1877—1878, Buc., 1879, p. 38—39.
30. Ibidem, p. 66—67.
31. Idem.
32. Doc. 153—195.
33. Doc. 60, 64, 65, 66.
34. Doc. 70.
35. Doc. 73.
36. Idem.
37. Doc. 68.
38. Doc. 89.
39. Doc. 68.
40. Idem.

Documentele au fost prezentate în volum în următoarea ordine : I. Situația administrativă și cultural-sanitară ; II. Proclamarea independenței ; III. Participarea militarilor argeșeni și musceleni la război ; IV. Îngrijirea militarilor români și ruși în spitale ; V. Rechiziții și VI. Ofrande, iar în cadrul fiecărui capitol — cronologic.

Din numărul mare de documente ce se referă la eveniment am selecționat pe cele mai reprezentative, însumând un număr

de 196 documente dintre care 91 au fost depistate în fondurile deținute de D.G.A.S. și Arhivele Statului Filiala Argeș, iar celelalte aflate în colecții și publicate cu o circulație redusă : D.I.R. Războiul pentru Independență ; Războiul pentru Independență Națională 1877—1878, documente militare și Monitoare Oficiale.

Au fost, de asemenea, introduse, la unele capitole, și ilustrații-reproduceri după unele documente și fotografii pentru a întregi și lămuri informațiile cuprinse în volum. Cea mai mare parte a documentelor au fost redată în extenso cele care se referă la alte localități sau tratează probleme diferite de scopul urmărit în prezentul volum, au fost marcate prin puncte de suspensie, încadrate în paranteze drepte. În scopul de a ajuta la înțelegerea mai aprofundată a informațiilor furnizate de unele documente s-au dat explicații, prin note.

În cazul când data și locul de emitere a unor documente au fost nesigure, acestea au fost trecute în paranteze drepte. Pentru unele documente nedatate, neavînd altă posibilitate, au fost datate după ziua apariției publicației în care a apărut (exemplu Monitorul Oficial), fără a mai fi trecute în paranteze.

În procesul de transcriere a documentelor au fost întîlnite denaturări, omisiuni, prescurtări și greșeli de ortografie. Unele cuvinte denaturate, care modificau sensul, au fost corectate în textul transcris dîndu-se în notă cuvîntul denaturat. Lipsa din text a unor cuvinte, îndeosebi în telegrame, a fost completată între paranteze unghiulare, fără a mai explica aceasta în note. În texte au fost întîlnite multe prescurtări. Atunci cînd s-a considerat că acestea nu dau naștere la echivoc au fost întregite fără a mai folosi paranteze unghiulare. Au fost totuși păstrate unele prescurtări de uz general cu o frecvență mai mare (grade și unități militare, unități de măsură, de greutate etc.).

La transcrierea documentelor s-au respectat normele în vigoare privind ortografia și punctuația textului.

În același timp, s-au păstrat și unele particularități de stil în care au fost scrise documentele epocii respective, particularități specifice modului de exprimare al înaintașilor, care dau culoarea, frumusețea și vigoarea limbii române. Pentru cuvintele ieșite din uz a fost întocmit un glosar, în care au fost explicate sensurile și conținutul lor.

REZUMATUL DOCUMENTELOR

- 1 — **1877 octombrie 15, Pitești.** Proces-verbal încheiat în sesiunea ordinară a Consiliului general al județului Argeș în care prefectul prezintă darea de seamă privind situația județului pe perioada 1 octombrie 1876 — 1 octombrie 1877..
- 2 — **1877 [octombrie], Pitești.** Raportul medicului Russel cu privire la starea sanitară a populației din zona Curtea de Argeș.
- 3 — **1877 mai 9, București.** Discursul rostit de Mihail Kogălniceanu, ministru de externe, care anunță proclamarea independenței României.
- 4 — **1877 mai 9, București.** Moțiunea Adunării Deputaților prin care se proclamă independența absolută a României...
- 5 — **1877 mai 9, București.** Moțiunea Senatului privind proclamarea independenței.
- 6 — **1877 mai 12, București.** Telegrama prefectului jud. Argeș citită în sesiunea extraordinară a Senatului din ziua de 12 mai 1877.
- 7 — **1877 mai 10, Cimpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi face cunoscut sărbătorirea proclamării independenței.
- 8 — **1877 mai 10, Pitești.** Chemarea primăriei orașului Pitești către locuitorii orașului pentru a sărbători proclamarea independenței țării.
- 9 — **1876 noiembrie 26, București.** Raportul colonelului George Slăniceanu, ministrul de război, extras din decretul pentru crearea a încă opt regimente de dorobanți și dislocarea celor 16 regimente de dorobanți..

- 10 — **1877 ianuarie 24, București.** Decret privind numirea ofițerilor la batalioane și companii după noua organizare a regimentelor de dorobanți (extras).
- 11 — **1877 februarie 7, București.** Comunicat privind decretul pentru mutarea, între ei, a comandanților regimentelor 3 și 4 de dorobanți.
- 12 — **1877 aprilie 1, Pitești.** Prefectul județului Argeș aduce la cunoștință primarului orașului Pitești ordinul de concentrare a armatei și îi cere a lua măsurile necesare.
- 13 — **1877 aprilie 1, Pitești.** Adresa comandantului Regimentului 4 dorobanți Argeș către primăria orașului Pitești prin care îi cere a lua măsuri pentru cartiruirea dorobanților concentrați.
- 14 — **1877 aprilie 2, București** Decret pentru numirea generalului Alexandru Cernat în funcția de ministru de război.
- 15 — **1877 aprilie 6, București.** Decret pentru mobilizarea armatei permanente și teritoriale.
- 16 — **1877 aprilie 13, Băilești.** Colonelul Mihail Cerchez, comandantul Diviziei a I-a, stabilește comandantului Regimentului 2 Călărași zona de cantonare și dispozitivul unității.
- 17 — **1877 aprilie 20, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care întreabă dacă mai este cazul să predea primăriei cazărmile militare, ele fiind ocupate cu milițieni.
- 18 — **1877 mai 10, București.** Înalt ordin de zi dat cu prilejul intrării în luptă a României.
- 19 — **1877 mai 26, București.** Comunicat privind decretul pentru acordarea dreptului de a purta medalia militată unor ofițeri și grade inferioare pentru fapte de curaj și devotament (extras).
- 20 — **1877 mai 26, Cîmpulung-Muscel.** Prefectul jud. Muscel raportează Ministerului de Interne despre sosirea unor tineri din Transilvania pentru a se înrola ca voluntari în armata română.
- 21 — **[1877 mai 28, Calafat].** Mișcările Regimentului 4 dorobanți între 3 aprilie — 27 mai 1877.
- 22 — **[1877 iunie 1, Dessa].** Tabel cu localitățile ocupate de escadroanele Regimentului 2 Călărași în perioada 1 aprilie — 31 mai.
- 23 — **[1877 iunie 1, Crucea de Piatră].** Maiorul Ivanovici, comandantul Batalionului 4 vînători, raportează eşalo-

nului superior asupra activității subunităților sale în luna mai 1877.

- 24 — **1877 iunie 11, [Calafat].** Raportul colonelului Otton Sachelarie, comandantul Brigăzii a I-a către colonelul Mihail Cerchez, comandantul Diviziei a I-a, prin care îi aduce la cunoștință că a aprobat ca patru ofițeri și 40 ostași să efectueze o incursiune peste Dunăre
- 25 — **1877 iunie 14, [Calafat].** Raportul maiorului Ivanovici, comandantul Batalionului 4 vînători, către colonelul Otton Sachelarie, comandantul Brigăzii I din Divizia I, asupra rezultatului incursiunii executate la sud de Dunăre.
- 26 — **1877 iulie 17, București.** M. Mitileu, secretarul general al Ministerului de Externe, comunică telegrafic agenților diplomatiei ai României trecerea Dunării de către primele unități românești
- 27 — **1877 iulie 23, [Poiana].** Domnitorul Carol telegrafiază lui Mihail Kogălniceanu, ministrul de externe, că s-a cerut concursul diviziilor românești de către comandamentul rus.
- 28 — **1877 august 19.** Marele Duce Nicolae, comandantul armatei ruse, cere domnitorului Carol ca armata română să treacă Dunărea și să meargă asupra Plevnei.
- 29 — **1877 august 20, Corabia.** Înalt ordin de zi în legătură cu trecerea armatei române la sud de Dunăre.
- 30 — **1877 august 30, Bechet.** Maiorul Ivanovici, comandantul Batalionului 4 vînători, raportează generalului Lupu, comandantul corpului de observație, plecarea batalionului spre Turnu Măgurele.
- 31 — **1877 septembrie 2, [București].** „Buletinul“ de pe teatrul acțiunilor militare referitor la luptele de la Grivița din 30 august.
- 32 — **1877 septembrie 5, Poradim.** Înalt ordin de zi în legătură cu aducerea la București a trofeelor cucerite în lupta de la 30 august 1877.
- 33 — **1877 septembrie 16, [Cetate].** Colonelul Holban, comandantul Diviziei a II-a, raportează generalului Lupu, comandantul corpului de observație, ziua plecării Regimentului 2 Călărași spre Turnu Măgurele
- 34 — **[1877 septembrie 21, Tabăra Verbița].** Maiorul Ivanovici, comandantul Batalionului 4 vînători (Pitești), raportează eșalonului superior că unitatea sa n-a primit carne și ostașii mănincă numai piine.

- 35 — **1877 octombrie 17, Ghighen.** Colonelul Gh. Slăniceanu ordonă comandantului Regimentului 2 Călărași, Lt. col. N. Chirițescu, să trimită două escadroane la Crușeveni care să facă o recunoaștere spre Vidin.
- 36 — **1877 noiembrie 5, Ghighen.** Colonelul Gh. Slăniceanu, comandantul detașamentului de pe Vid și Ischer, comunică maiorului Ene crearea unui nou batalion care va fi pus sub comanda maiorului Giurescu.
- 37 — **1877 noiembrie 6, Selanovce.** Colonelul Gh. Slăniceanu, ordonă maiorului Ene ca batalioanele de sub comanda maiorului Giurescu să înainteze spre flancul stîng al poziției inamice și să raporteze la fiecare sfert de oră de cele întîmplate.
- 38 — **1877 noiembrie 7.** Din cronica participării Batalionului 2 Muscel din Regimentul 4 dorobanți la luptele de la Rahova (extras).
- 39 — **1877 noiembrie 7.** Tabel cu militarii, grade inferioare din Batalionul 2 Muscel (Regimentul 4 dorobanți Argeș) care au murit în luptele de la Rahova
- 40 — **1877 noiembrie 10, F.L.** Ordin de zi al colonelului George Slăniceanu, comandantul detașamentului dintre Vid și Ischer, prin care evidențiază comportarea vitejească a trupelor de sub comanda sa cu prilejul cuceririi Rahovei.
- 41 — **1877 noiembrie 11, [Hîrleți].** Comandantul Regimentului 2 Călărași raportează că a urmărit și a prins un grup de turci înarmați în satul Clojani.
- 42 — **1877 noiembrie 13, Pitești.** Chemarea primarului orașului Pitești către populația orașului pentru sărbătorirea căderii Rahovei.
- 43 — **1877 noiembrie 20, București.** Lista ofițerilor morți și răniți în luptele de la Rahova, în ziua de 7 noiembrie 1877.
- 44 — **1877 noiembrie 23, Calafat.** Colonelul Gh. Slăniceanu, comandantul Diviziei de rezervă, cere colonelului M. Holban ca cele două companii din Regimentul 4 Dorobanți (Argeș) să plece la Calafat iar paza să se facă de milițieni și călărași.
- 45 — **1877 noiembrie 28, [Lom-Palanka].** Colonelul Pavel Cernovodeanu, comandantul Brigăzii de Cavalerie din Divizia I-a ordonă regimentelor 2 și 8 Călărași noi cantonamente și dă instrucțiuni în vederea executării unor recunoașteri.

- 46 — **1877 noiembrie 28, Pitești.** Publicația primăriei orașului Pitești prin care aduce la cunoștință populației orașului căderea Plevnei.
- 47 — **1877 noiembrie 30, Turnu-Măgurele.** Locotenent-colonelul Candiano Popescu raportează colonelului Haralambie știri în legătură cu căderea Plevnei.
- 48 — **1877 noiembrie 30, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefecturii jud. Muscel către ministrul de externe, Mihail Kogălniceanu, privind sărbătorirea căderii Plevnei.
- 49 — **1877 noiembrie 30, Curtea de Argeș.** Telegrama adresată primului ministru privind sărbătorirea căderii Plevnei
- 50 — **1877 decembrie 2, Plevna.** Ordin de zi dat de Carol cu prilejul cuceririi Plevnei..
- 51 — **1878 ianuarie 21, Moara Hagi Omer Bei.** Comandantul Regimentului 4 dorobanți Argeș propune colonelului Dona comandantul Brigăzii a II-a din Divizia I-a, mai mulți ofițeri și soldați care s-au distins în lupte pentru a fi decorați.
- 52 — **1878 ianuarie 22, Gîrcea.** Colonelul Cernovodeanu, comandantul Brigăzii de cavalerie din Divizia I-a, propune pentru a fi decorați călărașii care s-au distins în lupte printre care se află și cei argeșeni și musceleni (extras).
- 53 — **1878 februarie 10, F. L.** Colonelul Cernovodeanu, comandantul Brigăzii I-a cavalerie, comunică Regimentelor 2 și 8 Călărași cuvîntul rostit de colonelul Leca, comandantul Diviziei a IV-a, la întoarcerea soldaților în țară.
- 54 — **1878 februarie 12, [Nazir Mahala].** Ordin de zi dat de generalul Nicolae Haralambie cu prilejul desființării Corpului de vest și prin care aduce mulțumiri trupelor pentru comportarea lor vitejească pe cîmpul de luptă.
- 55 — **1878 mai 16, Pitești.** Adresa primarului orașului Pitești către comandantul Brigăzii I-a din Divizia I-a prin care solicită, în numele locuitorilor orașului, ca ostașii Regimentului 4 dorobanți Argeș, înapoiți de pe front să fie cartiruiți în oraș.
- 56 — **1898 Cîmpulung-Muscel.** Din cuvîntarea generalului Al. Candiano Popescu, participant la războiul din 1877—1878 ținută cu prilejul dezvelirii monumentului cu bustul maiorului Dimitrie Giurescu în orașul Cîmpulung-Muscel.

- 57 — **1905 iunie 15, Pitești.** Adresa Societății veteranilor de război din Pitești prin care solicită primăriei un teren pentru ridicarea unui monument în cinstea eroilor căzuți în războiul pentru independență.
- 58 — **1906 iulie 12, Pitești.** Arhitectul orașului Pitești comunică primarului dimensiunile terenului necesar pentru amplasarea monumentului independenței.
- 59 — **1906 septembrie 29, Pitești.** Publicația primăriei orașului Pitești prin care cetățenii orașului erau invitați să participe la solemnitățile punerii pietrei fundamnetare a „Monumnetului Independenței“.
- 60 — **1877 mai 2, București.** Ministerul de Interne comunică prefectului jud. Argeș să caute local pentru spitalul armatei ruse care urmează a se înființa la Pitești.
- 61 — **1877 mai 14, Pitești.** Publicația primăriei orașului Pitești prin care se aduce la cunoștință proprietarilor de case posibilitatea închirierii de imobile pentru spitalul rusesc.
- 62 — **1877 mai 20, Pitești.** Adresa prefecturii jud. Argeș către primăria orașului Pitești prin care anunță sosirea unui general rus în localitate și îi pune în vedere a lua toate măsurile pentru cartiruirea lui.
- 63 — **1877 mai 22, Pitești.** Prefectura jud. Argeș cere primăriei orașului Pitești să repartizeze un loc în cimitir pentru îngroparea morților de la spitalul rusesc care a început să funcționeze în localitate.
- 64 — **1877 mai 23, Pitești.** Subinspectorul spitalului militar rus face cunoscut prefectului jud. Argeș locuințele de care spitalul din Pitești are nevoie pentru a funcționa precum și chiria stabilită pe o jumătate de an fiecărui proprietar.
- 65 — **1877 iunie 12, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care raportează că în orașul Pitești au fost închiriate case pentru spitalul rusesc...
- 66 — **1877 iunie 15, [București].** Ministerul de Interne justifică față de Ministerul de Externe suma încredințată pentru vindecarea soldaților ruși în spitalul central din Pitești.
- 67 — **1877 august 6, Pitești.** Proces-verbal prin care se constată că Petre Popescu din Pitești nu a primit chiria pentru casele ocupate pentru spitalul rusesc.

- 68 — **1877 septembrie 9, Cîmpulung-Muscel.** Adresa Prefecturii jud. Muscel prin care roagă Ministerul de Interne să aducă la cunoștință publică acțiunea întreprinsă de locuitorii orașului privind organizarea unui spital pentru îngrijirea răniților.
- 69 — **1877 septembrie 20.** Informații prin care se arată că N. Cretzulescu a oferit un local la Leordeni pentru îngrijirea răniților.
- 70 — **1877 octombrie 14, Pitești.** Adresa Prefecturii jud. Argeș către primăria orașului Pitești prin care îi face cunoscut că vor sosi răniți români și ordonă luarea măsurilor pentru ca o parte din ei să fie cartiruiți în casele orașenilor..
- 71 — **1877 octombrie 19, Pitești.** Scrisiarea socialistului Nicolae Codreanu, medic la spitalul militar aflat lângă gara din orașul Pitești, adresată dr. Nicolae Russel la Curtea de Argeș prin care îi solicită medicamente pentru îngrijirea răniților. (fragment).
- 72 — **1878 ianuarie 15, Pitești.** Prefectul jud. Argeș face cunoscut Ministerului de Interne obiectele donate de „Crucea Roșie“ Engleză pentru spitalele militare temporare din Pitești.
- 73 — **1878 martie 5, Pitești.** Scrisoarea unor ostași răniți români aflați într-unul din spitalele militare temporare din Pitești, adresată Prefecturii jud. Argeș prin care mulțumesc pentru felul cum au fost îngrijiți. (fragment).
- 74 — **1877 aprilie 9, Pitești.** Adresa Prefecturii jud. Argeș către primăria orașului Pitești prin care face cunoscut componența comisiei de rechiziții.
- 75 — **1877 aprilie 9, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care face cunoscut că brutarii din Pitești se angajează să facă pâine pentru armată.
- 76 — **1877 aprilie 11, București.** Telegrama Ministerului de Interne trimisă Prefecturii jud. Argeș prin care ordonă a lua măsuri pentru zidirea de cuptoare pentru pâine în Pitești, rechiziționarea întregii cantități de pastramă și găsirea unor magazii încăpătoare.
- 77 — **1877 aprilie 13, București.** Telegrama Ministerului de Interne către Prefectura jud. Argeș prin care se dă dispoziții pentru a găsi magazii necesare depozitării produselor rechiziționate.

- 78 — **1877 aprilie 16, Pitești.** Raportul Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care propune rechiziționarea fără despăgubire a cailor de la proprietarii care se sustrag de la rechiziție
- 79 — **1877 aprilie 20, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care raportează cantitatea de pastramă rechiziționată.
- 80 — **1877 aprilie 26, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care raportează că brutarii din Pitești n-au făină pentru fabricat pâine.
- 81 — **1877 aprilie 26, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi raportează că a rechiziționat magazine pentru depozitarea produselor necesare armatei
- 82 — **1877 aprilie 27, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi raportează că în oraș nu se găsește grâu și cere autorizarea ca să rechiziționeze din județ.
- 83 — **1877 aprilie 28, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi aduce la cunoștință oferta lui Hagianoff, proprietarul unei mori din Stolnici, de a măcina grâu pentru armată.
- 84 — **1877 aprilie 28, București.** Telegrama Ministerului de Interne către Prefectura jud. Argeș prin care îi face cunoscut că aprobă contractul de măcinat grâu pentru armată.
- 85 — **1877 aprilie 30, București.** Ministerul de Război cere Ministerului de Interne, să ia măsuri ca prefectul jud. Argeș să expedieze în mod regulat, în fiecare zi, câte 30.000 de pâini la Craiova pentru armată.
- 86 — **1877 aprilie 30, București.** Telegrama primului ministru adresată prefectului de Argeș, prin care îi cere ca vitele rechiziționate să fie expediate cu trenul la Craiova.
- 87 — **1877 aprilie 30, București.** Telegrama Ministerului de Interne către Prefectura jud. Argeș, prin care face cunoscut că va primi grâu din alte județe pentru pâinea necesară armatei.
- 88 — **1877 mai 2, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama Prefectului jud. Muscel, către Ministerul de Interne prin care îi raportează cantitatea de pastramă rechiziționată
- 89 — **1877 mai 6, București.** Telegrama Ministerului de Interne prin care cere Ministerului Lucrărilor Publice să

- pună la dispoziția Prefecturii jud. Argeș vagoane pentru transportul făinii de la Stolnici la Pitești.
- 90 — **1877 mai 18, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi raportează că nu poate transporta animalele rechiziționate din lipsă de vagoane.
- 91 — **1877 mai 23, București.** Adresa Ministerului de Interne către Ministerul de Război prin care îi comunică fixarea a două centre importante — Pitești și Craiova — pentru depozitarea produselor și vitelor rechiziționate pentru armată.
- 92 — **1877 mai 24, București.** Ministerul de Interne cere prefectilor de județe a nu rechiziționa nimic de la familiile rezerviștilor sub arme și să dea înapoi acolo unde s-a luat ceva.
- 93 — **1877 mai 26, București.** Primul ministru cere prefectilor să considere rechiziționată a treia parte din orz, ovăz, grâu și fin aflate în județe.
- 94 — **1877 mai 28, Pitești.** Adresa Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi face cunoscut că a luat măsuri pentru completarea prețului transporturilor pentru armată, făcute de țărani, din fondurile proprii.
- 95 — **1877 mai 28, Cimpulung-Muscel.** Prefectul jud. Muscel raportează Ministerului de Interne cantitatea de fasole expediată la Craiova.
- 96 — **1877 iunie 8, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș prin care solicită Ministerului de Interne saci pentru a putea transporta grâu și făină.
- 97 — **1877 iunie 8, Slatina.** G. Arghiropol, comisar român pe lângă trupele ruse, cere Ministerului de Interne să dea ordin prefectilor de Argeș, Vilcea și Romanți să trimită câte 200 care.
- 98 — **1877 iunie 22.** Prefectura jud. Argeș, raportează Ministerului de Interne numărul carelor cu doi și patru boi repartizate pe plăși.
- 99 — **1877 iulie 5, București.** Ministrul de Interne ordonă prefectilor din țară a rechiziționa a treia parte din brânza aflată în județele respective și a o trimite la Craiova.
- 100 — **1877 iulie 12, Cimpulung-Muscel.** Telegrama Prefecturii jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi

raportează că nu poate rechiziționa trăsură pentru armată

- 101 — **1877 iulie 19, Pitești.** Telegrama Prefectului jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi comunică cantitatea de orz și ovăz rechiziționată.
- 102 — **1877 «iulie» 21, Cimpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel prin care raportează Ministerului de Interne și celui de război numărul boilor rechiziționați și expediați pentru armată.
- 103 — **1877 iulie 23, Cimpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministrul de Interne prin care îi raportează numărul scîndurilor trimise la Pitești.
- 104 — **1877 iulie 26, București.** Ministerul de Interne comunică Prefecturii jud. Teleorman să ia legătura cu prefecturile județelor Argeș și Olt care au primit ordin să-i pună la dispoziție cîte 500 care pe zi, la cerere, pentru nevoile armatei ruse.
- 105 — **1877 iulie 28, Pitești.** Telegrama prefectului jud. Argeș către Ministrul de Interne prin care solicită ca transporturile de cereale la Craiova să fie făcute cu trenul
- 106 — **1877 august 2, Pitești.** Telegrama prefectului jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care solicită ca griul rechiziționat să nu mai fie trimis la Brăila
- 107 — **1877 august 8, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care raportează cantitatea de produse și numărul de animale rechiziționate și înaintate armatei
- 108 — **1877 august 10, București.** Ministerul de Război întreabă Ministerul de Interne pe ce adresă se va trimite la Stolnici griul ce urmează a fi măcinat pentru a alimenta cu făină fabrica de galete de la Pitești
- 109 — **1877 august 14, Pitești.** Telegrama prefectului jud. Argeș prin care raportează ministrului de interne că a trimis animale pentru hrana armatei.
- 110 — **1877 august 18, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care solicită aprovizionarea cu grîu pentru magazia de la Stolnici
- 111 — **1877 august 22, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Război prin care îi comunică că a trimis cereale, pesmeți etc. la Turnu Măgurele.

- 112 — **1877 august 28, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează că a trimis brutari la Caracal
- 113 — **1877 august 30, Pitești.** Telegrama prefectului jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care raportează că a trimis brutari și măcelari ceruți de Ministerul de Război pentru nevoile armatei.
- 114 — **1877 august 30, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi comunică că a expediat juguri necesare frontului.
- 115 — **1877 septembrie 14, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care solicită căruțe pentru transport din plășile Podgoria și Riurile din jud. Muscel
- 116 — **1877 octombrie 4, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministrul de Interne prin care îi raportează că a trimis căruțe pentru nevoile armatei
- 117 — **1877 octombrie 4, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează cantitatea de var expediată pentru nevoile armatei.
- 118 — **1877 octombrie 5, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a trimis ovine pentru hrana armatei.
- 119 — **1877 octombrie 10, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama Prefecturii jud. uMuscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează că a trimis căruțe pentru armată.
- 120 — **1877 octombrie 10, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează cantitatea de scînduri trimise pentru nevoile armatei.
- 121 — **1877 octombrie 11, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează numărul ovinelor trimise pentru hrana armatei.
- 122 — **1877 octombrie 13, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează numărul de ovine expediate armatei.
- 123 — **1877 octombrie 15, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care

ii raportează că a trimis căruțe și scînduri necesare armatei.

- 124 — **1877 octombrie 27, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează cantitatea de var trimisă pentru nevoile frontului
- 125 — **1877 octombrie 29, Pitești.** Telegrama prefectului jud. Argeș prin care raportează primului ministru și ministrului de război situația cojoacelor comandate pentru armată
- 126 — **1877 octombrie 30, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a expediat vite rechiziționate.
- 127 — **1877 noiembrie 6, [Pitești].** Prefectul jud. Argeș face cunoscut Ministerului de Interne cauzele pentru care nu poate să trimită căruțe și oameni pentru terminarea șoselei Turnu-port.
- 128 — **1877 noiembrie 10, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama Prefecturii jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează că a expediat vite rechiziționate pentru armată.
- 129 — **1877 noiembrie 15, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a înaintat armatei vite rechiziționate.
- 130 — **1877 noiembrie 21, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a expediat cojoace pentru ostașii de pe front.
- 131 — **1877 decembrie 1, București.** Ministrul de interne cere prefectilor din Argeș, Olt și Vilcea să grăbească trimiterea carelor pentru a ridica proviziile depozitate la Slatina și în jud. Argeș.
- 132 — **1877 decembrie 1, Cîmpulung-Muscel.** Prefectul jud. Muscel raportează ministrului de interne cantitatea de fin rechiziționată și trimisă la Pitești.
- 133 — **1877 decembrie 3, Pitești.** Telegrama Prefecturii jud. Argeș către primul ministru, I.C. Brătianu, prin care îi raportează numărul carelor rechiziționate și că, în județ, a apărut o epizotie..
- 134 — **1877 decembrie 7, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează numărul căruțelor cu fin expediate la Pitești.

- 135 — **1877 decembrie 8, Pitești.** Prefectura jud. Argeș face cunoscut Primăriei orașului Pitești sosirea în oraș a unui număr de 1 000 prizonieri turci și cere să se procure piinea necesară pentru hrana lor.
- 136 — **1877 decembrie 12, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează numărul carelor cu fin expediate la Pitești
- 137 — **1877 decembrie 14, Pitești.** Prefectura jud. Argeș anunță Primăria orașului Pitești că va sosi un convoi de prizonieri turci și cere a lua măsuri pentru cartiruirea lor.
- 138 — **1877 decembrie 15, Pitești.** Prefectura jud. Argeș face cunoscut Primăriei orașului Pitești din ce se compune rația de hrană zilnică a prizonierilor turci și cere să comunice prețurile articolelor de consum.
- 139 — **1877 decembrie 15, Pitești.** Primăria orașului Pitești comunică Prefecturii jud. Argeș prețurile curente ale unor articole de consum.
- 140 — **1877 decembrie 16, Pitești.** Prefectura jud. Argeș cere Primăriei orașului Pitești să asigure cartiruirea și piinea necesară escortei prizonierilor turci.
- 141 — **1877 decembrie 16, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează numărul carelor cu fin expediate la Pitești.
- 142 — **1877 decembrie 22, Cîmpulung-Muscel.** Prefectura jud. Muscel raportează Ministrului de Interne situația transporturilor de fin pentru armată. .
- 143 — **1878 ianuarie 12, București.** Ministerul de Interne solicită Ministrului de Război să avizeze despăgubirea sau înapoierea căruțelor și boilor rechiziționați de la trei locuitori din comuna Vieroș, jud. Muscel.
- 144 — **1878 «ianuarie» 18, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama Prefecturii jud. Muscel către primul ministru prin care raportează că nu poate rechiziționa, într-un timp scurt, cantitatea de var cerută.
- 145 — **1878 februarie 12, Pitești.** Adresa Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care solicită măsuri fie spre a se elibera chitanțe fie a se restitui carele și caii rechiziționați provizoriu.
- 146 — **1878 februarie 24, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care

ii raportează numărul carelor cu fin transportat la Pitești.

- 147 — **1878 martie 5, Pitești.** Prefectura jud. Argeș anunță primăria orașului Pitești că în oraș va sosi brigada de călărași și îi pune în vedere a lua măsuri pentru cartiruirea ei.
- 148 — **1878 martie 18, Cîmpulung-Muscel.** Adresa prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează numărul carelor cu fin trimise la Pitești
- 149 — **1878 aprilie 28, Cîmpulung-Muscel.** Adresa Prefecturii jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care se raportează cantitatea de fin ce mai este de transportat din plaiul Dîmbovița.
- 150 — **1878 mai 7, Pitești.** Un ofițer din Regimentul 5 dorobanți face cunoscut primarului orașului Pitești sosirea acestui regiment în oraș și cere să ia măsuri pentru cartiruirea trupeii și ofițerilor.
- 151 — **1878 mai 12, București.** Notă privind cheltuielile efectuate cu construirea fabricii de galete care a funcționat în orașul Pitești în timpul războiului.
- 152 — **[1878].** Listă cu bunurile rechiziționate din județele Argeș și Muscel pentru nevoile armatei române în anii 1877 și 1878.
- 153 — **1877 aprilie 14, Pitești.** Prefectura jud. Argeș întreabă Ministerul de Interne că să facă cu ofranda făcută de Sevastița Bălcescu.
- 154 — **1877 aprilie 14, București.** Ministerul de Interne răspunde Prefecturii jud. Argeș să primească ofranda făcută de Sevastița Bălcescu.
- 155 — **1877 aprilie 15, Pitești.** Prefectura jud. Argeș comunică Ministerului de Interne ofranda făcută armatei de comunitatea israelită din Pitești
- 156 — **1877 aprilie 19, București.** Ministerul de Interne mulțumește persoanelor din Pitești care au donat cai pentru armată.
- 157 — **1877 aprilie 24, Pitești.** Scrisoarea trimisă de Ana Mălurescu din Pitești prefectului jud. Argeș prin care arată că donează o bijuterie pentru a fi vindută în foiosul armatei.
- 158 — **1877 mai 20, Pitești.** Adresa Prefecturii jud. Argeș către Primăria orașului Pitești prin care îi face cunoscut înființarea și componența „Comitetului doamnelor“ din oraș și îi cere a-i da tot concursul.

- 159 — **1877 mai 24, București.** Comitetul Central al Societății de „Cruce Roșie“ mulțumește unor femei pentru ofrandele făcute.
- 160 — **1877 iunie 3, București.** Listă de unele persoane din județele Argeș și Muscel care au făcut ofrande pentru armata română.
- 161 — **1877 iunie 4, București.** Liste cu locuitorii din unele comune din județul Argeș care au oferit sume de bani pentru necesitățile armatei.
- 162 — **1877 iunie 8, București.** Listă cu ofrandele făcute de locuitorii a două comune din județul Muscel
- 163 — **1877 iunie 12, București.** Listă cu persoanele din unele comune din județul Muscel și orașul Pitești care au făcut ofrande pentru armata română.
- 164 — **1877 iunie 25, Pitești.** Tabel nominal întocmit de Prefectura jud. Argeș și înaintat Ministerului de Interne cu unele persoane din județ care au făcut ofrande pentru armată.
- 165 — **1877 iulie 12, Cîmpulung-Muscel.** Tabel nominal, întocmit de Prefectura jud. Muscel și înaintat Ministerului de Interne, cu unele persoane care au făcut ofrande pentru armată
- 166 — **1877 iulie 15, Pitești.** Adresa Prefecturii jud. Argeș prin care comunică Ministerului de Interne suma provenită dintr-o reprezentație teatrală dată de corpul didactic din Pitești și donată pentru armată.
- 167 — **1877 iulie 24, București.** Ministerul de Interne mulțumește personalului Tribunalului Muscel care a oferit pentru armată o parte din salariu pînă la terminarea războiului.
- 168 — **1877 august 1, Pitești.** Prefectura jud. Argeș comunică Ministerului de Interne cantitățile de băuturi oferite de populația din județ și predate intendenței militare.
- 169 — **1877 august 11, Cîmpulung-Muscel.** Adresa Prefecturii jud. Muscel prin care face cunoscut Ministerului de Interne numele unor persoane care au făcut ofrande pentru armată.
- 170 — **1877 august 16, Cîmpulung-Muscel.** Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a trimis brînză pentru armată.
- 171 — **1877 august 26, București.** Listă cu persoanele care au făcut ofrande prin „Comitetul doamnelor“ din Pitești.

- 172 — **1877 septembrie 2, Cîmpulung.** Adresa Prefecturii jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care comunică ofrandele făcute de „Comitetul doamnelor“ din oraş.
- 173 — **1877 septembrie 10, Cîmpulung-Muscel.** Adresa Prefecturii jud. Muscel prin care comunică Ministerului de Interne că personalul subprefecturii Plăşii Rîurile donează o parte din salariu pentru armată.
- 174 — **1877 septembrie 13, Piteşti.** Prefectura jud. Argeş raportează Ministerului de Interne că subprefectul plăşii Găleşeşti a oferit jumătate din salariul său pentru armată.
- 175 — **1877 septembrie 22, Bucureşti.** Ministerul de Interne comunică Ministerului de Război că registratorul arhivar al Prefecturii jud. Muscel oferă, pe tot timpul războiului, cîte 5 lei lunar din salariul său.
- 176 — **1877 septembrie 29, Cîmpulung-Muscel.** Prefectura jud. Muscel înştiinţează Ministerul de Interne despre ofrandele făcute pentru armată de mai mulţi locuitori din judeţ.
- 177 — **1877 octombrie 1, Cîmpulung-Muscel.** Adresa Prefecturii jud. Muscel prin care comunică Ministerului de Interne ofrandele făcute de mai mulţi locuitori din judeţ.
- 178 — **1877 octombrie 3 — noiembrie 10.** Tabel cu consiliile comunale din jud. Muscel şi obştea moşnenilor cîmpulungeni care au votat sume de bani pentru cumpărarea de arme pentru ostaşii aflaţi pe front.
- 179 — **1877 octombrie 3 — noiembrie 10.** Tabel cu consiliile comunale din judeţul Muscel care au votat sume de bani pentru ajutorarea soldaţilor aflaţi pe front.
- 180 — **1877 octombrie 7, Cîmpulung-Muscel.** Prefectura jud. Muscel comunică Ministerului de Interne ofranda făcută de Nae Florescu soldaţilor aflaţi în spitalul din oraş.
- 181 — **1877 octombrie 10, Cîmpulung-Muscel.** Prefectura jud. Muscel raportează Ministerului de Interne ofrandele făcute pentru armată de mai mulţi locuitori din judeţ.
- 182 — **1877 octombrie 10, Cîmpulung-Muscel.** Prefectura jud. Muscel face cunoscut Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii Publice că învăţătorul şcolii din com. Stăneşti oferă trimestrial o parte din salariul său pînă la terminarea războiului. .

- 183 — **1877 octombrie 12, Cîmpulung-Muscel.** Prefectura jud. Muscel face cunoscut Ministerului de Interne ofranda făcută de locuitorii comunei Voinești
- 184 — **1877 octombrie 14, București.** Ministerul de Interne mulțumește lui Tache Nicolau din Pitești pentru ofranda făcută.
- 185 — **1877 octombrie 15, Cîmpulung-Muscel.** Prefectura jud. Muscel raportează Ministerului de Interne ofrandele făcute de mai mulți locuitori din plaiul Dimbovița.
- 186 — **1877 octombrie 19, București.** Liste cu locuitorii din unele comune din județul Argeș care au subscris sume de bani pentru ajutorarea armatei. .
- 187 — **1877 octombrie 25, București.** Listă cu persoanele din Cîmpulung-Muscel care au subscris sume de bani pentru ajutorarea răniților.
- 188 — **1877 octombrie 29, București.** Liste cu persoanele din unele comune din județul Muscel care au subscris sume de bani pentru ajutorarea răniților.
- 189 — **1877 octombrie 31, Cîmpulung-Muscel.** Proces-verbal (extras) al Consiliului general al jud. Muscel prin care se votează acordarea sumei de 6 000 lei pentru cumpărarea de arme.
- 190 — **1877 noiembrie 5, București.** Ministerul de Interne mulțumește pentru sumele strinse pentru ajutorul armatei din concertul dat în orașul Cîmpulung. .
- 191 — **1877 noiembrie 10, Cîmpulung-Muscel.** Prefectura jud. Muscel comunică Ministerului de Interne ofranda în bani făcută de locuitorii a două comune din județ.
- 192 — **[1877 decembrie 8].** Scrisoarea învățătorilor din Plaiul Lovișteea jud. Argeș către revizorul școlar din Pitești prin care arată că oferă pentru armată salariul lor pe luna septembrie 1877.
- 193 — **1877 decembrie 22, București.** Liste cu sumele de bani oferite de locuitorii și consiliile comunale, orașenesc și județean din jud. Argeș pentru cumpărarea de arme și ajutorarea răniților.
- 194 — **1878 ianuarie 20, București.** Ministerul de Interne mulțumește pentru pînza oferită pentru armată de locuitorii din patru comune din județul Muscel.

- 195 — **1878 ianuarie 27, București.** Listă cu persoanele din județul Muscel care au oferit sume de bani pentru ajutorarea armatei.
- 196 — **1878 București.** Liste de bunurile donate de populația din județele Argeș și Muscel pe perioada aprilie 1877 — august 1878, pentru trebuințele armatei române.

DOCUMENTE

I. SITUAȚIA ADMINISTRATIVĂ ȘI CULTURAL-SANITARĂ A JUDEȚULUI ARGEȘ.

1

1877 octombrie 15, Pitești. Proces-verbal încheiat în sesiunea ordinară a Consiliului general al județului Argeș în care prefectul prezintă darea de seamă privind situația județului pe perioada 1 octombrie 1876 — 1 octombrie 1877.

CONSILIUL GENERAL AL DISTRICTULUI ARGEȘ ÎN SESIUNE ORDINARĂ.

Sedința I-a de sîmbătă 15 octombrie 1877.

Prezidată provizoriu de d-l Dimitrie Brătianu, luînd de secretari pe d-nii Mucenic Dinescu și Gh. Negulescu.

La apelul nominal au răspuns prezenți șapte membri și anume :

1. D-l Dimitrie Brătianu,
2. „ Gheorghe Negulescu,
3. „ Nicolae Constantinescu,
4. „ Nicolae I. Grigorescu,
5. „ Ion Coculescu,
6. „ Gheorghe Berevoescu și
7. „ Mucenic Dinescu.

Iar absenți fără motive cinci, și anume :

1. D-l Gheorghe Perticaru,
2. „ Colonel Călinescu,
3. „ Colonel Mărculescu,
4. „ Tudor Plăcintescu și
5. „ Dimitrie Micescu.

Ședința se deschide la ora 1 după-amiază.

D-l prefect, dînd citire Decretului nr. 1 856 de convocarea Consiliului general în această sesiune ordinară, în numele Măriei Sale Domnitorului declară sesiunea deschisă și roagă consiliul a se ocupa atît cu lucrările prevăzute în programul format de comitet precum și de oricare altele vor mai fi puse la ordinea zilei spre a se putea rezolva conform legii.

Se dă lectură expunerii situației județului, formată de Comitetul permanent, în cuprinderea următoare :

Veniți în Comitetul permanent cu încrederea domniilor voastre și pentru a doua oară chemați de obligațiunea ce ne impune art. 95 din Legea consiliilor județene, avem onoarea ca, cu ocazia întrunirii domniilor voastre în sesiunea ordinară a anului curent, să facem darea de seamă a unei administrații de un an, sub toate rapoartele ce privesc interesele județului și incumbă datoriile noastre. Mai înainte de a se dezvolta în parte asupra fiecărei materii ne găsim puși în poziția, cu destul regret, a relata domniilor voastre că, cu ocazia încheierii conturilor de cheltuielile efectuate în cursul anului trecut în marginile mijloacelor de venituri prevăzute pentru acel an, atît în ceea ce privește bugetul județului cum și acela al drumurilor, au rezultat deficite de lei 6 574, bani 99 pentru județ și lei 42 546, bani 93 pentru drumuri. Realitatea acestor cifre și circumstanțele care au dat loc a se vedea un asemenea însemnat deficit este, domnilor consilieri, atît din diferența ce a rezultat la venituri din evaluațiile bugetare cu încasările, cum și în mare parte de la însemnatele cheltuieli ce s-au efectuat în decursul aceluia an și din sustragerile făcute pentru sporirea veniturilor anului curent, astfel după cum veți avea ocazia a vă încredința și chiar domniile voastre din conturile ce avem onoarea a vă prezenta.

Rezultînd dar aceste deficite sîntem de opinie, domnilor consilieri, pe de o parte, a se acoperi din bugetul anului curent prin introduceri de economii iar, pe de alta, cheltuielile prevăzute în acel buget să fie mărginite numai pe baza unor venituri ce în realitate s-ar crede că se pot încasa, avîndu-se chiar în vedere încasările făcute pînă astăzi din care se poate cu înlesnire vedea că ele nu o să permită, mai cu seamă în bugetul drumurilor, nu numai acoperirea deficitului din anul trecut, dar nici chiar a se mai efectua din cheltuielile prevăzute în buget cea mai mică plată.

Răul dar, provenit din această împrejurare, a dat naștere ca veniturile pentru anul viitor să diminueze într-un mod

foarte simțitor și astfel proiectele de bugete ce le supunem deliberării domniilor voastre am fost nevoiți a le reduce la niște cheltuieli strict necesare, în marginile veniturilor ce ne prezintă pentru acel an.

Este de observat, domnilor consilieri, că, mai cu seamă bugetul tehnic, o să facă preocuparea cea mai serioasă a domniilor voastre, fiindcă, după cum s-a arătat, deficitul cel mai mare rezultând din veniturile sale, resursele pentru anul viitor nu permit într-un mod destul de văzut a putea face față unor sarcini ce i-au căzut în greutate prin construcția podului de la Goranu la care județul nostru, fiind angajat a contribui cu suma de lei noi 286 000, a treia parte, astăzi se mai găsește dator la Casa de Depuneri suma de lei noi 97 000 împreună cu procentele ei, cum și deosebit lei noi 26 049, bani 63, Ministerul Lucrărilor Publice, rest din construcția zisului pod, și care după cum se va vedea din cerințele făcute, aceste sume se pretind a fi plătite : cea de lei 97 000 în anul viitor, fiindcă după corespondența ținută de comitet cu onor Casa de Depuneri a consimțit, prin adresa nr. 7 111, a se mai prelungi plata acestui capitol peste un an care expiră la mai anul viitor și care urmează a se prevedea în bugetul acelui an ; și cea de lei 26 049, bani 63 în anul curent.

Ca să se poată face față dar acestor însemnate cheltuieli este bine văzut că resursele bugetului anului curent, cum și aceleia pregătit pentru anul viitor, nu numai că sînt cu totul în imposibilitate de a le putea urni, dar chiar ele nu pot fi indostulătoare pentru acoperirea deficitului rezultat în anul 1876 și întreținerea de alte cheltuieli în interesul lucrărilor tehnice.

Incumbă, dar, chebzuirilor serioase ce domniile voastre veți întrebuința pentru a se aduce o remaniere răului și a se putea face față tuturor cerințelor indispensabile ce îngreuiază poziția acelui buget pentru anul viitor ; fiindcă, după cum se vede, el astăzi nu mai dispune de alte venituri decît singura taxă a prestațiunilor pe care nu se poate conta decît cu suma de lei 12 000, luîndu-se drept normă constatarea anului curent care nu au rezultat mai mult ca lei noi 16 000 și din care trebuie a se ține cont de rămășițe.

Mișcarea populației. Populația județului nostru, după datele statistice, atinge cifra de 150 000 suflete ; iar contribuabili, constatați prin noul recensămînt făcut în anul trecut, se urcă la suma de 28 338. Numărul născuților din trimestrul octombrie și pînă la finele trimestrului aprilie anul curent este de

3 750 și al morților de 3 259, iar pentru trimestrul iulie, tabelele actelor civile nefiind primite, nu s-a putut lua nici o știință pozitivă.

Starea igienică a populației în anul acesta a fost ferită de epidemii sau boli contagioase precum, asemenea, și vitele locuitorilor de epizotii, afară de puține cazuri care au fost provenite din multele transporturi și care s-au înlăturat.

Serviciul sanitar. Personalul medical al județului, regulat prin bugetul anului curent împreună cu modificările introduse în sesiunea extraordinară a consiliului de la 11 martie anul curent, fiind destinat de fiecare plasă câte un medic. Încă de la punerea în aplicare a bugetului au fost în servicii numai 5 medici cu reședințele în plășile Cotmeana, Pitești, Olt, Argeș și Topolog, împărțindu-se comunele întregului district în cinci arondismente. Aceasta din punctul de vedere că, deocamdată, nu s-au găsit de a se numi pe fiecare plasă câte un medic, funcționînd regulat pînă în luna aprilie cînd, atunci, 4 dintr-înșii conțind pe armată, au fost chemați a lua parte în concentrare. Astfel că, comitetul, spre a nu suferi serviciul, a fost nevoit a numi 2 vaccinatori cu salarii de 150 lei pe lună din economia provenită de la salariul lor și alți doi medici oare, împreună cu unul din cei rămași, fac serviciul avînd fiecare câte două plăși, rămîinînd pentru plasa Pitești unul din vaccinatori sub dirijarea medicului primar.

Cu modul acesta, conducîndu-se serviciul, s-au putut, pe de o parte, întîmpina trebuințele populației iar, pe de alta, făcîndu-se și o economie casei județului ; se datorește aceasta și timpului favorabil care a ferit județul nostru de orice epidemie.

Spitalul central Pitești. Spitalul județului din acest oraș, regulat prin bugetul anului curent a se întreține cu numărul de 26 pînă la 30 paturi, fiind imposibil a se putea mărgini cu această restricție din cauză că, după cît este cunoscut, el servind și pentru populația orașului cu aglomerația de toată ziua a bolnavilor care nu pot fi respinși, numărul lor ce s-au căutat zilnic în acest spital se urcă adesea și pînă la 40, cu toate acestea însă au venit ocaziuni cînd chiar, peste acest număr, s-au refuzat primirea altora care veneau să ceară ajutor.

În această prevedere dar, și pe motivul legal că beneficiază și parte din populația orașului de acest spital ¹⁾, comitetul,

---

¹⁾ În original folosit termenul vechi de „ospiciu“.

cu ocazia aprobării bugetului comunal pe anul curent, cerînd înscrierea din oficiu ²⁾ a sumei de lei 5 000 ca ajutor din parte-i la cheltuielile spitalului, și aprobîndu-se de d-l ministru de interne, județul este în drept a primi acești bani cu care se compensează diferența ce ar rezulta în plus de cheltuielile făcute cu bolnavii primiți în mai mult peste alocația bugetară.

Experiența, dar, dovedind că, prin mulțimea bolnavilor atît din județ cum și din oraș, reclamă într-un mod imperios de a se mări numărul paturilor, Comitetul a și prevăzut, în proiectul de buget pentru anul viitor, suma de 50 paturi în prevederea de a contribui și comuna cu lei noi 9 700, a patra parte a cheltuielilor calculate, care s-au și trecut la venituri în bugetul anului viitor, avizîndu-se și primăria să prevadă la cheltuieli, pentru acel an, suszisa sumă.

Este de observat, domnilor consilieri, că, cu modul acesta, făcîndu-se calculul cheltuielilor urmate pînă astăzi cu întreținerea a 35 paturi numai de către județ, pentru anul viitor nu numai că nu va întrece acele cheltuieli, dar, sporindu-se numărul lor, se va lăsa ocazia ca populația județului să poată găsi mai cu înlesnire azilul la bolile de care ar fi cuprinsă, urmînd a se rezerva orașului adaosul de 15 paturi pentru care i s-a cerut a contribui.

Spitalul secundar Curtea de Argeș. Spitalul Curtea de Argeș, compus din 15 paturi, a fost mai în tot timpul ocupat complet și adesea chiar s-au primit și mai mulți neputîndu-se refuza cazuri de boli grave ce s-au prezentat.

Ar fi fost de neapărată trebuință, domnilor consilieri, ca și la acest spital să se mai mărească numărul paturilor, însă prevăzînd lipsa de fonduri, care se prezintă pentru anul viitor, a pus în poziție pe comitet, pe de o parte, a nu păși la adăugirea paturilor destinate de consiliu în sesiunea extraordinară de la 11 martie trecut iar, pe de alta, și pentru viitor să-l menție tot în organizarea ¹⁾ lui pînă acum.

Administrația comunelor. Administrația interioară a comunelor rurale din acest județ încă lasă mult de dorit din cauză că, cultura nefiînd dezvoltată, funcționarii chemați în capul administrației comunale, de multe ori, chiar fără rea voință, nu pot a se pătrunde în destul de spiritul legilor și interesul ce trebuie să puie pentru a aduce o dezvoltare în tot ce privește interesul comun și al populației în parte.

²⁾ idem „ex-officiu“.

¹⁾ în original „organizațiunea“.

Cu toate acestea Comitetul, chemat cu deosebire a veghea în tot ce privește conducerea afacerilor comunelor, n-a pierdut un moment din vedere a da la timp instrucțiunile cuvenite și a face ca interesele lor să fie oarecum ameliorate.

Lipsa resurselor contribuie mult a le ține într-o stare înapoiată pentru că, veniturile lor fiind într-un mod destul de restrâns, nu permite să le dea mijlocul de a-și putea face îmbunătățirile de care se simte necesitate, mărginindu-se numai a întreține cheltuielile obligatorii și, în mare parte, cu multă dificultate.

Contabilitatea caselor comunale, prin stăruința ce am depus cu aprobarea bugetelor pe anul curent în termenul prevăzut de lege, a început a deveni într-o stare mai regulată, conturile lor bugetare pe anul 1875 se găsesc aprobate și înapoiate incomplet, acelea pe anul trecut, de la o parte din comune fiind primite, comitetul se ocupă de verificarea lor.

În ceea ce privește viața lor materială lasă mult de îngrijit. Timpul defavorabil, atât din anul trecut cum și cel curent, și slabele recolte făcute în mare parte a județului amenință a le lipsi chiar existența zilnică. Am avut ocazia a constata încă din primăvara anului curent că, în multe comune și mai cu seamă în partea muntelui, locuitorii au fost lipsiți de produse și au dus un trai destul de greu. În comuna Cîcănești-Oești, din plaiul Loviștea, lipsa fiind mai simțită, comitetul, după ce s-a încredințat despre aceasta, a fost nevoit a le veni în ajutor procurându-le, cu modul de împrumutare, o cantitate de 17 650 ocale porumb. Dacă, dar, însă de atunci această lipsă i-a bintuit, apoi nu putem ști cum vor putea trece anul acesta pînă la recolta viitoare deoarece timpul, cu totul defavorabil, a dat o producție foarte nesuficientă trebuințelor și mijloacele fiindu-le cu totul reduse spre a-și putea procura prin bani existența zilnică, se vede dar pericolul la care sînt expuși.

*Această stare a locuitorilor, trăgîndu-ne băgare de seamă, nu am putut trece cu nepăsare fără a o semna domniilor voastre spre a chibzui asupra mijloacelor ce trebuiesc luate mai din vreme pentru ameliorarea suferințelor în caz cînd lipsa ar fi constatată că este peste puterile lor de a o învinge.

Instrucția publică. În acest județ, în urma organizării introdusă după legea instrucțiunii în anul curent, se află 110 școli din care 8 de fete. Numărul lor, deși a mai diminuat în comparație cu acela din anul trecut, însă prin ameliorarea poziției învățătorilor și instalarea de persoane cu cunoștințe

mai întinse, promise pentru viitor rezultate mai satisfăcătoare. Deosebit de aceasta, în cea mai mare parte din comunele acelea unde s-au suprimat învățători de către stat, în urma dispozițiilor luate de comitet, școlile încă funcționează plătinându-se salariile personalului din bugetul comunelor.

În ceea ce privește despre starea în care se găsesc localurile de la școli nu putem a ne depărta de adevăr și o mărturisim că, cu tot interesul ce am pus ca comunele să aibă niște localuri bune și încăpătoare, totuși în mare parte lasă mult de dorit pentru că, cu toată bună voința și activitatea ce ar avea, obstacolul principal este lipsa de mijloace care face a nu putea să le aducă, deocamdată, în stre de a corespunde pe deplin necesității. Cu toate acestea, în anul curent, parte dintr-insele, care au dispus de fonduri, au și pus în lucrare construcții de noi localuri și altele, facerea de reparațiuni mai radicale.

Poșta rurală. Această instituție, domnilor consilieri, după cum și domniile voastre cunoașteți în detaliu este numai o împovărare care se aduce casei județului, cheltuindu-se o sumă destul de însemnată, de lei 7 000, fără a produce decît un venit de 45 bani pe an sau a face înlesniri reale populației rurale, pentru a se atinge scopul care a provocat ca județele să facă asemenea cheltuieli.

Deși însă destul de bine constatată zisa împovărare, cu toate acestea, comitetul, în vederea legii, n-a putut decît a prevedea în proiectul de buget pe anul viitor tot personalul și cheltuielile din anul trecut. Rămîne acum ca, ¹⁾ domniile voastre, să binevoiți a chibzui dacă și pentru viitor județul mai poate suporta aceste cheltuieli zadarnice, mai cu seamă cînd resursele sale se găsesc destul de restrînse.

Arestul județului. Întreținerea și îngrijirea arestațiilor precum și curățenia localului nu lasă nimic de dorit, executîndu-se în conformitate cu regulamentul. Localul însă, avînd trebuință de reparații, comitetul a și pus la cale facerea lor și astfel se speră că pentru cîtva timp nu va mai fi trebuință de alte îmbunătățiri decît numai pentru construirea a două încăperi deosebite care să servească la deținerea femeilor. În această privință dar, deși a fost prevăzută în bugetul anului curent suma de lei noi 2 500 atît pentru reparații cum și pentru facerea acelor camere, însă din acest fond aproape jumă-

---

¹⁾ în original „la“.

tate cheltuindu-se cu reparațiile indispensabile localului, restul ce a mai rămas nu a fost îndestul de suficient pentru a se putea începe, în anul curent, construcția acelor încăperi deoarece, după devizul format, ele costă o sumă mult mai mare. Rămîne dar ca, cu toată lipsa de mijloace, domniile voastre să binevoiți a menține suma prevăzută de comitet în proiectul de buget spre a se putea, în anul viitor, construi și acele încăperi.

Drumurile. În privința lucrărilor de drumuri executate în anul curent, o mărturisim cu toată sinceritatea că, deși vederile noastre au păstrat un interes deosebit pentru ca ele să poată lua un avînt cît se poate de întins, atît în ceea ce privește lucrările de terasamente și împietruire cum și acelea de artă, pe toate întinderile liniilor votate de domniile voastre în sesiunea trecută pentru a se executa în campania anului curent, însă nu ne putem felicita că s-a dobîndit un rezultat tocmai satisfăcător. Timpul defavorabil, cauzat prin multele ploi ce au căzut în primăvara acestui an, a contribuit într-un mod puternic ca lucrările să nu se poată începe la timp și, cu un cuvînt, această campanie să treacă fără a se putea face altceva decît reparațiile de care s-a simțit necesitate, împrejurare care a pus în poziție pe comitet a nu înființa, chiar de atunci, întregul personal prevăzut prin buget și modificările introduse de domniile voastre în sesiunea extraordinară de la 11 martie.

Îndată ce timpul a început a deveni mai favorabil, personalul tehnic, după trebuință și cererile domnului inginer, a fost adăugat și, lucrările fiind deschise la mai multe puncte, s-au putut continua, însă, și în acest interval, tot nu așa regulat fiindcă alte circumstanțe cum : munca cîmpului, rechizițiile și multele transporturi la care locuitorii s-au luat mai din tot județul pentru trebuințele armatei, au fost o piedică principală. Astfel, dar, lucrările executate cu toate aceste dificultăți sînt, domnilor consilieri, după cum se poate vedea din tabelul lucrat de domnul inginer șef ce avem onoarea a-l prezenta domniilor voastre, din care se vede :

7 248 metri liniari întindere executată ;

37 245 metri cubi terasamente executate ;

4 647 metri cubi pietriș cărat ;

7 896 metri liniari împietruiri executate ;

3 757 metri cubi pietriș scos din carieră ;

7 444 metri liniari reparații pe toate liniile ;

poduri :
9 definitive ;
23 provizorii ;
67 reparate.

Cu aceste lucrări s-au întrebuințat din datoria anului curent, zilele următoare :

judetene :

4 792 zile cu carele și
18 646 zile cu miinile.

comunale :

5 527 zile cu carele și
14 870 zile cu miinile.

Rămășițe de zile disponibile.
judetene :

14 039 cu carul și
31 685 cu miinile.

comunale :

20 976 cu carul și
55 323 cu miinile.

Sperăm însă că, acum în campania de toamnă timpul fiind favorabil, în urma măsurilor energice ce s-au luat să se poată face lucrări mai îndestulătoare, întrebuințându-se zilele ce se mai datorește pentru anul curent spre a nu se pierde fără efect.

Consiliul luînd act de această expunere decide a se imprima.

Procedîndu-se la alegerea biroului definitiv, conform art. 29 al. 2 din Legea consiliului general, prin scrutin secret rezultatul a fost :

D-1 Dumitru Brătianu, președinte.

„ Gh. Perticaru, vice-președinte și

D-nii I. Coculescu și Dimitrie Micescu, secretari.

Orele fiind înaintate, ședința se ridică anunțîndu-se cea viitoare pentru luni 17 curent.

Președinte,
Dumitru Brătianu

Membri :

M. Dinescu
N. Constantinescu
Gh. Berevoescu
N. I. Grigorescu

Secretari :

D. Micescu
Ivan N. Coculescu

Secretar permanent : D. St. Vlădoianu

Arhivele Statului București, fond Ministerul de Interne, divizia administrativă, inventar 315, dosar nr. 200/1877, f. 2—5 și 48—49. (În continuare, Arh. St. Buc., fond M. I., div. adm., inv...).

2

1877 [octombrie], Pitești. Raportul medicului Russel cu privire la starea sanitară a populației din zona Curtea de Argeș.

Domnule președinte, domnilor membri,

Acum o jumătate de an am fost numit medic la spitalul Curtea de Argeș la care vin bolnavi din 4 plăși : Argeș, Topolog, Loviștea și Olt și unde primesc asistență medicală care constă în parte din tratament la spital (procentul cel mai redus) și în parte din prescripție de medicamente pentru tratament la domiciliu (procentul cel mai mare). În aceste 6 luni am reușit să cunosc în linii mari starea sanitară a populației din împrejurimi și am avut de gînd, după ce am cules datele statistice necesare, să vă înaintez un amplu raport cu privire la starea sanitară a celor 4 plăși și la măsurile necesare pentru îmbunătățirea ei. entru a putea cunoaște mai bine cauzele bolilor ce predomină aici, m-am deplasat în plășile de mai sus, atunci cînd am avut timp, vizitînd bolnavi la domiciliu și dînd consultații în comune.

Din păcate am întrerupt lucrările mele pentru culegerea acestor date din cauză că am fost chemat la spitalul pentru răniți din Pitești, astfel că sesiunea dv. m-a găsit foarte puțin pregătit din acest punct de vedere și în imposibilitate de

a vă prezenta un raport complex bazat pe date statistice. A-minind această muncă pînă la sesiunea viitoare trebuie să mă limitez acum la expunerea faptelor celor mai generale considerînd că și aceasta va fi de folos.

Concluzia la care am ajuns după 6 luni de ședere în Argeș și după vizitele pe care le-am făcut în împrejurimi este: că starea sanitară a populației locale se află într-o stare de plîns ce depășește orice mijloace de descriere.

Aceasta o dovedesc bolile care au căpătat o extindere importantă : pelagra, gușa endemică etc.

Care sînt cauzele acestei situații triste ?

Cauzele directe sînt bolile care domnesc în masa populației și dintre care voi supune atenției dv. doar pe cele principale și anume :

Paludismul reprezintă un flagel nu mai puțin groaznic purîndu-și amprenta asupra aspectului exterior al întregii populații și, în special, al celei sărmâne. Nu poate fi vorba de nici un procentaj, deoarece absolut toți suferă de paludism. Diferența constă numai în faptul că oamenii înstăriți, care locuiesc în apropierea orașului, nu lasă boala să se înrădăci-neze, iar cei săraci și care stau departe, o lasă în voia dom-nului sau se tratează cu frunze de oleandru, datura-stramoniu și alte remedii populare care nu numai că nu împiedică boala să progreseze sau fac să nu apară cașexia paludică însoțită de splenomegalie, hepatomegalie, tulburări renale cronice, edeme etc., dar provoacă și ele singure o serie de boli independente. Malaria se repercutează extrem de greu asupra copiilor. Aceș-tia au o rezistență redusă la toxina paludică din cauza forțelor lor slabe și de aceea se intoxică foarte ușor. O febră palu-dică cît de neînsemnată, care nu lasă nici o urmă la adulți, provoacă în schimb la copii urmări extrem de grave.

Paludismul oprește dezvoltarea normală a organismului la copii, perturbază nutriția și provoacă rapid cașexia palu-dică și alte boli de constituție ca : scrofuloza, reumatismul și bolile pulmonare cronice.

În ce privește tratamentul paludismului, activitatea medi-cului reprezintă o picătură de apă în mare. Fără ca să amin-tim că administrarea chininei — singurul remediu just în pa-ludism — este imposibilă din cauza prețului extrem de ridi-cat, activitatea medicului de circumscripție este infructuoasă și din cauză că cantitățile infime pe care le poate da bolnavi-lor sînt eficace numai atunci cînd se aplică din vreme, iar a-

rest lucru este imposibil din cauză că medicul se deplasează o singură dată pe lună.

Paludismul cronic și cașexia paludică necesită un tratament în spital și cele câteva zeci de prafuri administrate sînt complet ineficace. Iată de ce ar fi mult mai bine că se pună la dispoziția medicilor primari cantitatea necesară de chinină pentru tratamentul cazurilor recente. Astfel paludismul cronic va putea fi întîlnit din ce în ce mai rar.

Cu mult mai importante decît tratamentul sînt măsurile sanitare împotriva miazmelor paludice : secarea și cultura mlăștinilor, experiențe cu plantarea vegetației care are proprietatea de a distruge miazmele paludice precum și alte mijloace profilactice. Din acest punct de vedere medicii higieniști, în a căror sarcină ar cădea studiul cauzelor acestor boli precum și găsirea în mijloace radicale pentru lichidarea lor, ar fi mult mai de folos decît medicii de plasă.

Tulburările gastro-intestinale, reprezintă în această localitate un fel de epidemie cronică și biciuesc exclusiv masa de oameni sărmani. Singurele cauze ale extinderii extreme de mari a acestor tulburări sînt, fără îndoială, alimentația nesatisfăcătoare și greu digestibilă ca mămăliga și ceapa. Aceste tulburări lasă și ele o amprentă indelebilă în organism, mai ales la copii.

Nicăeri n-am văzut o variație atît de mare de tulburări gastrointestinale, fără să mai vorbesc de tenia care aci este un fenomen obișnuit din cauza unui numr mare de porci, din cauza folosirii în alimentație a cărnii prost prejită sau coapte și chiar a cărnii și a slăninii crude, fără să mai vorbesc de alți helminți care au invadat aproape toată populația și care reprezintă frecvent cauza deceselor (după cum am văzut în numeroasele autopsii pe care l-am făcut), helmintează a cărei cauză o constituie consumul de legume necurățate și de apă poluată — aci se mai întîlnesc la fiecare pas diferite forme de catar gastric și intestinal, acut și cronic, cardialgii, enteralgii, ulcer gastric etc ; care se datoresc numai și numai alimentației de calitate inferioară și greu digestibilă.

Higiена și guvernul sînt aproape fără putere în ce privește combaterea acestor boli, deoarece populația poate fi apărată de ele numai prin ridicarea nivelului cultural și economic al maselor. Cît privește tratamentul paliativ, din cauza imposibilității de a acorda o asistență activă și radicală în spital tuturor acestor bolnavi, ar fi de dorit să se extindă consulta-

tiile gratuite pentru săraci, distribuirea gratuită a medicamentelor pentru tratamentul la domiciliu.

Pelagra. Boală a cărei cauză este necunoscută și necesită cercetări ulterioare. După toate probabilitățile, la baza ei se află hrana uniformă și continuă cu mămăligă, dat fiind că ea se întâlnește numai acolo unde porumbul reprezintă alimentația principală a populației. Medicul higienist ar putea fi și aici mai de folos prin studiul conștiincios al bolii propriu-zise, al cauzelor ei precum și prin găsirea mijloacelor care să ducă la lichidarea acesteia.

Trebuie făcut același lucru și în privința gușei endemice, a cretinismului și a idiotismului, care predomină în localitățile unde condițiile igienice de viață ale populației sînt extrem de scăzute. Cauzele directe ca și mijloacele de lichidare ale acestor boli nu sînt încă complet cunoscute.

Aci, ca și în multe alte cazuri, ar fi mai de folos să se studieze și să se observe decît să se pună în mișcare toate forțele bucătăriei latine (farmaciei). Iată de ce un medic igienist ar fi și aci mai indicat decît medicul de plasă.

Dintre toate măsurile mai sus expuse și aplicarea cărora este necesară pentru a ameliora cît mai mult starea tristă sanitară a populației mi se pare că cele mai necesare și cele mai urgente ar fi următoarele :

I) Înființarea unor spitale [...] care să fie lăsate pe seama medicilor de plasă, aceștia fiind însă dispensați de obligația de a face deplasări obligatorii și gratuite în comune ;

II) Mărirea capacității spitalului din Argeș prin adăugarea unei secții [...] cu cel puțin 25 paturi ;

III) Înființarea unor truse farmaceutice în fiecare primărie ;

IV) Înființarea unei poliții sanitare în principalele puncte populate.

Dacă onor consiliul județean va găsi aceste măsuri juste și aplicabile în practică voi avea onoarea să prezint onor comitetului un amplu proiect pentru a aduce la îndeplinire aceste măsuri.

Cu toată stima,
Russel

Academia R.P.R. Documente privind istoria României, Războiul pentru independență, vol. I (partea I-a), Editura Academiei R.P.R., București, 1954, p. 775—780 (în continuare D.I.R. Războiul pentru independență).

II. PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI.

3

1877 mai 9, București. Discursul rostit de Mihail Kogălniceanu, ministrul de externe, care anunță proclamarea independenței României.

D-l M. Kogălniceanu, ministru de externe.

[...] D-lor, și Camera și Senatul, la interpelările d-lor Stolojan și Fălcoianu, au recunoscut că sîntem în stare de resbel, au recunoscut că sîntem deslegați de legăturile noastre cu Înalta Poartă și că acele legături sînt rupte mai întîi de către Înalta Poartă.

[...] În starea de resbel cu legăturile rupte, ce sîntem ? **Sîntem independenți ; sîntem națiune de sine stătătoare** (Aplauze). Însă d-lor, aci se oprește traviul nostru ? aci se oprește misiunea noastră ? Am ajuns la scopul urmărit nu de azi, ci pot zice, de secole și mai cu deosebire urmărit de la 1848 încoace ? Mai întîi de toate, d-lor să ne facem întrebare : Ce am fost înainte de declararea resbelului ? Fost-am noi vasali ai Turciei ? Fost-am noi independenți (!) către Turcia ? Fost-am noi provincie turcească ? Avut-am noi pe Sultanul ca suzeran ? Străinii au zis aceasta ; noi nu am zis-o niciodată. Noi nu am fost vasali. Sultanul nu a fost suzeranul nostru. Însă era ceva. Erau niște legături sui generis, niște legături care erau slabe cînd românii erau tari ; niște legături cari erau tari cînd românii erau slabi (Aplauze generale).

Încercările Turciei, pretențiunile Turciei în contra noastră, dacă în adevăr nu sporeau cel puțin se repetau neconținut și mai mult în scris, căci în fapt nu se puteau face, pentru că Turcia slăbea din în ce în ce mai mult și numai cînd slăbea socotea de cuviință a-și arăta puterea către noi pe cari ne credea slabi. În acest mod rezistența Turciei ni s-a manifestat mai cu seamă în acești din urmă 20 de ani, nevoind să intre în înțelegere cu noi spre a prefăce acele legături sui generis, cari nu mai sînt ale secolului actual și cari, dacă nu mai erau de folos pentru noi, nu mai erau de folos nici pentru Turcia. Rezultatul a dovedit aceasta. (Aplauze).

D-lor, eu nu voi să fac procesul Turciei ; aceasta este treaba oamenilor de stat și cari sînt în guvern, și cari au fost, și cari astăzi iau parte în parlamentul otoman. Ei sînt datori să

vădă că au greșit cînd au răspuns pururea și într-un mod sistematic cu non possumus la toate cererile noastre. Aceasta este ceea ce ne-a adus pe noi în trista necesitate de a îndrepta armele noastre în contra armelor turcești îndreptate asupra noastră ; aceasta ne-a adus în trista necesitate ca, precum pe noi ne pîra Poarta și ne învinovătea că am trădat interesele imperiului, că am rupt buna credință, să declarăm și noi la rîndul nostru că, fiindcă tunul raționează și pune în aplicațiune amenințările cuprinse în nota din 2 mai a lui Savfet-pașa, asemenea și noi am făcut recurs la tun, și tunul nostru răspunde tunului otoman. (Aplauze). Ne întrebați acum ce sîntem ? Sîntem în stare de resbel cu turcii ; legăturile noastre cu Înalta Poartă sînt rupte și cînd va fi ca pacea să se facă, nu cred că un singur român va mai consimți ca România să reintre în pozițiunea ei de mai înainte, rău definită, hibridă și jignitoare atît intereselor României cît și intereselor Turciei. (Aplauze).

Așadar, d-lor deputați, nu am cea mai mică îndoială și frică de a declara în fața reprezentanței naționale că noi sîntem o națiune liberă și independentă. (Aplauze îndelungi repetate). Însă, d-lor, acum încep greutățile, fiindcă noua noastră condițiune cu definirea independenței noastre într-un mod mai determinat și mai absolut trebuie să fie acceptată de Europa. Aci este cestiunea, aci se reclamă patriotismul, aci se reclamă prudența, aci se reclamă singele rece. Eu, cît pentru mine, nu m-am îngrijit de loc de notele lui Savfet-pașa (Aplauze), dar foarte mult m-am îngrijit de acele cuvinte, zise la tribuna parlamentului din Londra, că România face parte integrantă din imperiul otoman și că armata otomană poate trece Dunărea. Aceste cuvinte m-au îngrijit. Dar ce să facem ? Să stăm morți ? Nu, d-lor, căci morților nimeni nu le poate ajuta ; nimeni nu comptează cu morții. (Aplauze prelungite). Noi trebuie să dovedim că sîntem națiune vie, trebuie să dovedim că avem conștiința misiunii noastre, trebuie să dovedim că sîntem în stare să facem și noi sacrificii pentru ca să păstrăm această țară și drepturile ei pentru copiii noștri, și această misiune în momentele de față este încredințată fraților și fiilor noștri care mor la hotare. (Aplauze prelungite).

[...] Așadar, trebuie să dovedim că, dacă voim să fim națiune liberă și independentă, nu este pentru ca să neliniștim pe vecinii noștri, nu este pentru ca să fim un popor de îngrijiri pentru dînsii ; din contră, și încă mai mult decît pînă acum, să arătăm că sîntem o națiune hotărîtă să ne ocupăm de noi, să ne ocupăm de națiunea noastră, să ne ocupăm de dez-

voltarea ei, de dezvoltarea bunei stări morale și materiale, iar nici de cum ca să îngrijim, ca să neliniștim pe cineva. Noi voim să fim bine cu toate puterile, și cu Rusia și cu Austria, și cu Turcia ; și cu Turcia vom face legături nouă, [...] iar nu să rămânem în acele legături ca până astăzi, care nu mai au rațiunea lor de a fi.

Mă rezum d-lor : voim să fim independenți, pentru că voim să trăim cu viața noastră proprie, pentru că nu voim să mai pătimim pentru greșelile altora, pentru că nu voim ca la gurile Dunării de jos să fim un bulevard în contra resbelului (Aplauze).

[...] Încă o dată vă declar, d-lor, în numele guvernului, că noi ne privim ca în resbel cu Poarta, că legăturile noastre cu Poarta sînt rupte, că guvernul va face tot ce va fi cu putință ca starea noastră de Stat independent și de sine stătător să fie recunoscută de Europa la viitoarea pace, pe care și guvernul și dv. și țara întreagă o dorește să o vadă cu o oră mai înainte. (Aplauze prelungite).

„Monitorul Oficial“ nr. 118 din 27 mai 1877, p. 3449—3453 ; Războiul pentru independență națională 1877—1878, documente militare, Editura militară, București, 1971, p. 173—174 (în continuare „Documente militare“).

A

1877 mai 9, București. Moțiunea Adunării deputaților prin care se proclamă independența absolută a României.

Camera, mulțumită de explicațiile guvernului asupra urmărilor ce a dat votului ei de la 29 aprilie anul trecut.

Ia act că resbelul între România și Turcia, că ruperea legăturilor noastre cu Poarta și **independența absolută a României** au primit consacrarea lor oficială.

Și, contînd pe dreptatea Puterilor garante, trece la ordinea zilei (Aplauze prelungite).

Necerînd nimeni cuvîntul, mițiunea se pune la vot prin apel nominal și rezultatul este cel următor :

Votanți — — — — — 79

Abțineri — — — — — 2

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II., p. 669.

1877 mai 9, București. Moțiunea Senatului privind proclamarea independenței.

Senatul. Sesiune extraordinară. Sedința de la 9 mai 1877.

MOTIUNE

În urma explicațiunilor date de d-l ministru al afacerilor străine, în privința moțiunii votată de Senat, în ziua de 30 aprilie.

Senatul, luînd act de pozițiunea făcută României de Imperiul Otoman, consideră Statul Român independent și invită pe guvern a lucra ca independența ei să fie recunoscută și garantată de marile Puteri europene, a căror dreptate și sprijin au contribuit în tot timpul la dezvoltarea României.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. III, p. 17—18.

6

1877 mai 12, București. Telegrama prefectului jud. Argeș citită în sesiunea extraordinară a Senatului din ziua de 12 mai 1877.

Se citește următoarea telegramă a d-lui C. Racoviță¹⁾.

„Domnule președinte,

Am fost împiedicat cu întrerupția comunicației a veni în capitală ; rog a face cunoscut Senatului că mă unesc cu totul la solemnul vot ce s-a dat pentru independența scumpei noastre Românie.

Trăiască România independentă. Trăiască acei ce au contribuit la acest mare act“.

C. Racoviță,

„Monitorul Oficial“ nr. 133 din 14 iunie 1877, p. 3819.

*) C. Racoviță era senator.

1877 mai 10, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi face cunoscut sărbătorirea proclamării independenței.

C-Lung, 10 mai.

D-lui ministru de interne.

Astăzi s-a celebrat un tedeum în biserica catedrală, la care au asistat toate autoritățile civile și militare și un mare număr de asistenți.

După săvârșirea serviciului divin, s-a primit felicitările și mulțumirile lor către M.S. Domnitorul, către Camerile legiuitoare și către minister, pentru marele act făcut. Rog fiți interpretul tuturor pentru exprimarea sentimentelor.

Prefect de Muscel,
R. Fărcășanu

„Monitorul Oficial” nr. 107 din 12 mai 1877, p. 3166.

1877 mai 10, Pitești. Chemarea primăriei orașului Pitești către locuitorii orașului pentru a sărbători, proclamarea independenței țării.

Frați cetățeni,

Ziua de astăzi este cea mai mare pe care a avut-o România de secole ;

Este vorba de proclamarea Independenței României [...].

Subscrisul vă invită dar ca pentru serbarea acestei mari zile, de la care cred că nu este nici un român care să se abție, să binevoiți ca, pe lângă palpitația de bucurie ce sînt sigur că aveți, să vă iluminați curțile și ferestrele splendid în această seară spre a proba și printr-aceasta că piteștenii sînt la adevărata lor înălțime.

Primiți, d-lor cetățeni, distinsa mea considerație.

p. Primar,
Rădulescu

III. PARTICIPAREA MILITARILOR ARGEȘENI LA RAZBOI.

9

1876 noiembrie 26, București. Raportul colonelului George Slăniceanu, ministrul de război, și extras din decretul pentru crearea a încă opt regimente de dorobanți și dislocarea celor 16 regimente de dorobanți.

[...] Organizarea¹⁾ actuală a dorobanților reprezintă inconveniente ce în mare parte au întârziat dezvoltarea acestei arme. În adevăr, teritoriul unui regiment cuprinzând astăzi patru județe, din cauza acestei mari întinderi de teritoriu, administrația și comandamentul acestor regimente nu se poate exercita cu toată vigoarea și prin urmare rezultatele unei asemenea organizări¹⁾ nu poate fi mulțumitoare.

Subsemnatul fiind preocupat de a pregăti și grăbi organizarea¹⁾ infanteriei teritoriale într-un mod care să ne garanteze mai bine o mai grabnică mobilizare și un număr mai considerabil de forțe, ceea ce nu se poate obține decât mărinz numărul regimentelor și dându-le mai multe mijloace pentru instrucția și organizarea¹⁾ lor.

Pentru aceste motive, și pînă cînd resursele noastre financiare ne vor permite ca fiecare județ al țării să reprezinte un regiment de dorobanți; am onoarea a supune la aprobarea Măriei Voastre alăturatul proiect de decret, care cuprinde organizarea¹⁾ teritorială a dorobanților în 16 regimente și care este a se pune în aplicare de la 1 ianuarie viitor 1877.

Mai tîrziu, voi avea onoarea de a supune la aprobarea Măriei Voastre, atît numirea comandanților acestor regimente, cît și pe ofițeri superiori și inferiori trebuincioși organizării¹⁾ de față.

[...] Ministru secretar de stat la
Departamentul de Rezel,
Colonel Slăniceanu

Asupra raportului ministrului nostru secretar de stat la Departamentul de Război, sub no. 10.162.

Am decretat și decretăm :

Art. I. Se crează opt regimente de dorobanți, peste cele opt care există astăzi ;

Art. II. Organizarea¹⁾ teritorială a acestor 16 regimente în batalioane și companii va fi după cum urmează :

A. I-a DIVIZIE TERITORIALĂ MILITARĂ

4-lea regiment dorobanți.

Reședința la Pitești.

Cuprinde județele Argeș și Muscel.

I-ful batalion Argeș.

Reședința Pitești.

I-a companie Loviștea (reședința Șuiciu), se compune din plasa Loviștea.

2-a companie Curtea de Argeș (reședința Curtea de Argeș), se compune din plășile Argeș și Topologu.

3-a companie Pitești (reședința Pitești), se compune din plasa Oltul, plasa Pitești și orașul Pitești.

4-a companie Cotmeana (reședința Costești), se compune din plășile Cotmeana și Găleşești.

2-lea batalion Muscel.

Reședința Cîmpulung.

5-a companie Cîmpulung (reședința Cîmpulung), se compune din plaiul Nucșoara și orașul Cîmpulung.

6-a companie Giuvala (reședința Podul Dimboviței), se compune din plaiul Dimboviței.

7-a companie Rîurile (reședința Micești), se compune din plasa Rîurile.

8-a companie Argeșel²⁾ (reședința Birzești³⁾), se compune din plășile Argeșel²⁾ și Podgoria.

Art. III. Organizarea¹⁾ de față se va pune în aplicare cu începere de la 1 ianuarie anul 1877.

Art. IV. și cel din urmă. Ministru Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Rezbel este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București, la 26 noiembrie 1876.

Carol

Ministru de Rezbel
Colonel Slănicioanu

Nr. 2195.

„Monitorul Oastei“ nr. 34 din 22 noiembrie 1876, p. 810—822 ;
Documente militare, p. 40—50.

10.

1877 ianuarie 24, București. Decret privind numirea ofițerilor la batalioane și companii după noua organizare a regimentelor de dorobanți (extras).

Avînd în vedere organizarea în 16 regimente a dorobanților ;

Asupra raportului ministrului nostru secretar de stat la Departamentul de Rezbel, nr. 647 ;

Am decretat și decretăm :

Art. I. Personalul ofițerilor la batalioanele și companiile din regimentele de dorobanți este numit după cum urmează :

¹⁾ În text „organizația“.

²⁾ În text „Argeșul“.

³⁾ În text „Birzești“.

4-lea REGIMENT DOROBANȚI

1-iul batalion, Argeș

Major Ciornel Dimitrie, din al 2-lea regiment dorobanți.

1-a comp. Leoviștea	{	Căpitan Florescu Alecsandru, idem Locotenent Ionescu George, idem Sub-locotenent Godeanu Pantelimon, idem
2-a comp. Curtea Argeș	{	Locotenent Dosache George, idem Sub-loc. Voinescu Tănase, din al 3-lea reg. dor.
3-a comp. Pitești	{	Căpit. Catacaș Emanoil, din al 2-lea reg. dor. Locotenent Groza Moise, din 1-iul reg. dor.
4-a comp. Cotmeana	{	Căpitan Carabolea Ștefan, idem Locot. Segăresanu Ioan, din al 2-lea reg. dor.

2-lea batalion, Muscel

Major Giurescu Dimitrie, din al 4-lea regiment dorobanți

5-a comp. Câmpu-Lung	{	Căpitan Balănescu Constantin, idem Locotenent Hiotu Constantin, idem Sub-locotenent Blaș George, idem
6-a comp. Giuvalea	{	Căpitan Crătescu Mihail, idem Locotenent Rotaru Enache, idem Sub-locotenent Topan Ioan, idem
7-a comp. Râfurile		Sub-locotenent Spiroiu Constantin, idem
8-a comp. Argeșel	{	Căpit. Stoenescu Dimitrie, din 1-iul reg. dor. Locot. Bordeanu Pavel, din al 4-lea reg. dor.

Incadrarea cu ofițeri a Regimentului 4 dorobanți Argeș.

*) în text „Argeș“.

Art. II. Aceste numiri se vor considera făcute pe ziua punerii în aplicare a bugetului pe 1877.

Art. III. și cel din urmă. Ministru nostru secretar de stat la Departamentul de Resbel este însărcinat cu executarea ordonanței de față.

Dat în București, la 24 ianuarie 1877.

Carol

Monitorul Oastei“ nr. 2 din 23 ianuarie 1877, p. 44—56 ;
Documente militare, p. 61—74.

11.

1877 februarie 7, București. Comunicat privind decretul pentru mutarea, între ei, a comandanților regimentelor 3 și 4 de dorobanți¹⁾.

Prin Înaltul decret nr. 226, de la 7 februarie 1877, locot. coloneii Herfner George, comandantul regimentului al 3-lea dorobanți și Gorjan August, comandantul regimentului al 4-lea de dorobanți, s-au mutat între dinșii, în interesul serviciului, pe ziua de 1 februarie 1877.

„Monitorul Oastei“ nr. 5 din 28 februarie 1877, p. 117.

12.

1877 aprilie 1, Pitești. Prefectul județului Argeș aduce la cunoștință primarului orașului Pitești ordinul de concentrare a armatei și în cere a lua măsurile necesare.

Domnule primar,

Armata de linie și cea teritorială avînd ordin a se concentra, luați toate măsurile a se publica de îndată prin oraș ca atît oamenii în concediu cît și rezerviștii liberați din anul trecut să pornească de îndată la corpurile lor îngrijind aseme-

---

¹⁾ Numirea în funcțiile de comandanți la regimentele respective a celor doi ofițeri s-a făcut prin decretul din 18 ianuarie 1867 („Monitorul Oastei“ nr. 2 din 29 ianuarie 1877, p. 43—44).

nea ca la oamenii din diferite corpuri să li se procure mijloace de transport și locuință atât în timpul marșului de concentrare cât și în timpul operației militare.

Primiți, domnule primar, asigurarea considerației mele.

Prefect
C. Racoviță

Director
G. Miclescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar 2/1878, f. 106.

13.

1877 aprilie 1, Pitești. Adresa comandantului Regimentului 4 dorobanți Argeș către primăria orașului Pitești prin care îi cere a lua măsuri pentru cartiruirea dorobanților concentrați.

Domnule primar,

Urmind ca pînă la 3 curent să fie concentrați, în acest oraș, 600 dorobanți, iar mai tîrziu întregul regiment, vă rog să binevoiți a lua măsuri pentru cartiruirea lor.

Primiți vă rog, d-le primar, încredințarea prea deosebitei mele considerații.

Comandantul Regimentului
Lt. colonel G. Herfner.

P. Manolescu
Tresorier

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 2/1877—1878 f. 102.

14.

1877 aprilie 2, București. Decret pentru numirea generalului Alexandru Cernat în funcția de ministru de război.

Văzînd demisiunea ce ne-a înfăţişat d-l colonel G. Slăniceanu din postul de ministru de resbel,

Am decretat şi decretăm ce urmează :

Art. I. Demisiunea d-lui colonel Slăniceanu este primită.

Art. II. D-l general Al. Cernat este numit ministru al nostru secretar de stat la Departamentul de Resbel.

Art. III. Preşedintele Consiliului Nostru de Miniştri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în Bucureşti, la 2 aprilie 1877.

Carol

Preşedintele Consiliului Miniştrilor,

I.C. Brătianu

Nr. 747.

„Monitorul Oastei“ nr. 8 din 10 aprilie 1877, p. 229 ;
Documente militare p. 92.

15.

1877 aprilie 6, Bucureşti. Decret pentru mobilizarea armatei permanente şi teritoriale.

[...] Asupra raportului ministrului nostru secretar de stat la Ministerul de Resbel, sub nr. 3292 ;

Văzînd jurnalul Consiliului de Miniştri cu nr. 3, din 5 aprilie 1877 ;

Am decretat şi decretăm :

Art. I. Armata permanentă şi cea teritorială, cu rezervele lor, este mobilizată.

Art. II. Miliţiile după trebuinţa ce se va simţi vor fi organizate în corpuri active spre a lua parte la această mobilizare.

Art. III. Gardele oraşeneşti sînt chemate, pe timpul concentrării trupelor, să facă serviciile prevăzute de lege.

Art. IV. Un decret special va determina compunerea unităţilor tactice precum şi comandamentele lor.

Art. V. Ministrul nostru secretar de stat la Departamentul de Resbel este însărcinat cu executarea acestui decret.
Dat în București, la 6 aprilie 1877.

Nr. 787.

Carol

Ministru de resbel
General de brigadă
Cernat

„Monitorul Oficial“ nr. 78 din 8 aprilie 1877, p. 2362 ;
„Monitorul Oastei“ nr. 9 din 19 aprilie 1877, p. 261.

16.

1877 aprilie 13, Băilești. Colonelul Mihail Cerchez, comandantul Diviziei I-a, stabilește comandamentului Regimentului 2 călărași¹⁾ zona de cantonare și dispozitivul unității.

Trei escadroane din regimentul ce comandați, cu ștabul regimentului, vor fi cantonate în satul Cioroiu, patrulele vor rămânea la Băilești la cartierul general al diviziei, de la care va primi ordinele de serviciu ce are de luat. Întregul regiment va primi furajul cailor și piinea trupei de la Băilești, iar carnea, verdețurile, vinul și rachiul va îngriji singur a și le procura.

Regimentul ce comandați, avînd a acoperi flancul sting al diviziei, vă rog a îngriji, domnule colonel, ca prin avantposturi reglementar așezate și o patrulare vigilentă făcută să acoperiți drumurile ce duc la Negoiul, la Oatane și la Bistreți.

Avantposturile dv. se vor ține într-o neconținută legătură cu avantposturile de infanterie așezate înăuntru Băileștilor făcînd dese recunoașteri înaintea frontului ce ocupați. În toate zilele la orele 8 dimineața veți face să-mi parvie raportul dv. asupra modului cum se execută măsurile de siguranță, cu observațiile ce aveți a face asupra recunoașterilor ce s-au făcut, trebuințelor ce aveți pentru trupă etc. Acest raport nu vă

---

¹⁾ Regimentul 2 călărași, comandant de lt. colonel Chirițescu Nicolae, își avea sediul la Rm. Vilcea. Regimentul era compus din exscadroanele Argeș, Vilcea, Gorj și Muscel.

va dispensa ca în caz de trebuințe să încunoștințați la moment.

Comand. diviziei,
Col. Cerchez

D.I.R. Războiul pentru independență, vol.II.p.222.

17.

1877 aprilie 20, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care întreabă dacă mai este cazul să predea primăriei cazărțile militare, ele fiind ocupate cu milițieni.

Domnule ministru,

Spre răspuns la ordinul telegramă al domniei voastre cu nr. 8043.

Subsemnatul are onoare a vă expune că în orașul Pitești se află trei cazărmi militare din care una a călărașilor, care deja se ocupă schimbul lor ordinar, alta a Batalionului IV de vînători, în care asemenea se află rămas depoul lor, și cea de-a treia a Regimentului IV de dorobanți care iarăși se ocupă de milițieni concentrați.

Prin urmare vă rog, d-le ministru, a-mi arăta dacă se mai pot preda după cum se cere, cu inventar, d-lui primar, pe cît timp aceste stabilimente se găsesc deja ocupate cum și din ce fonduri să se închirieze localuri pentru garnizoana română, ca în urmă să putem lua măsuri în consecință.

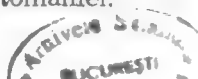
Binevoiți vă rog, d-le ministru, a primi asigurarea prea deosebitei mele stime.

Prefect, C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol.II.p.297—298.

18.

1877 mai 10, București. Înalt ordin de zi dat cu prilejul intrării în luptă a României.

INALT ORDIN DE ZI.

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați,

În momentele grave prin care trece țara noastră, România întreagă are ochii țintiți asupra voastră; ea pune în voi toate speranțele sale.

În ora luptei, aveți înaintea voastră faptele bătrînilor oșteni români; aduceți-vă aminte că sînteți urmașii eroilor de la Racova¹⁾ și de la Călugăreni.

Drapelul sub care luptați este în mijlocul vostru însăși imaginea Patriei. Urmăți-l, dară vitejește, și cînd odată laurii păcii vor reinverzi pe munții și cîmpurile României, Patria, cu recunoștință, va înscrie numele bravilor ei apărători pe frontispiciul edificiului independenței române.

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați,

Domnul vostru vă urmărește cu mîndrie. El în curînd va fi în mijlocul vostru, în fruntea voastră. Cauza ce vă este încredințată este o sfîntă cauză. Cu noi dar va fi Dumnezeu, cu noi va fi victoria.

Dat în București, astăzi 10 mai, anul 1877.

Carol

Ministru de resbel,
General de brigadă,
Cernat

„Monitorul Oastei“ nr. 11 din 22 mai 1877, p. 341; „Monitorul Oficial“ nr. 106 din 11 mai 1877, p. 3143.

19.

1877 mai 26, București. Comunicat privind decretul pentru acordarea dreptului de a purta medalia militară unor ofițeri și grade inferioare pentru fapte de curaj și devotament (extras).

---

¹⁾ Este vorba de pîrîul Racova la vărsarea căruia în riul Bîrlad a avut loc lupta de la 10 ianuarie 1475, cunoscută sub numele de lupta de la Vaslui, cînd oastea lui Ștefan cel Mare a învins oștile turcești conduse de Soliman. În unele publicații apare Rovine (vezi Documente militare, p. 177).

Prin înaltul decret nr. 1232 de la 26 mai 1877, s-a acordat dreptul de a purta medalia militară pentru fapte de curaj și devotament săvârșite în ziua de 26 aprilie 1877, cu ocazia bombardării de la Calafat, în modul următor :

Medalia de aur d-lor ofițeri și anume :

...Maiorul Ivanovici Mihail, comandantul batalionului 4 de vînători ;¹⁾

Căpitanului Botescu Matei, comandantul companiei 4 din al 4-lea batalion de vînători [...]

Medalia de argint gradelor inferioare și anume :

[...] Sergentului Ionescu Ioan, din a 2-a companie, al 4-lea batalion de vînători ;

Soldatului Dinulescu Dimitrie, din a 2-a companie, al 4-lea batalion de vînători.

„Monitorul Oastei“ nr. 13 din 30 iunie 1877, p. 418 ; „Monitorul Oficial nr. 124 din 3 iunie 1877, p. 3593.

20.

1877 mai 26, Cîmpulung-Muscel. Prefectul jud. Muscel raportează Ministerului de Interne despre sosirea unor tineri din Transilvania pentru a se înrola ca voluntari în armata română.

Domnule ministru,

În urma celor ce am avut onoarea a vă comunica prin telegrama nr. 3.766 de la 23 curent, aseară au mai sosit în Cîmpu-Lung încă doi tineri anume Ion Popovici și Alexandru Blaiu, angajați administrativi din Făgăraș, recunoscuți de unii orășeni, intrați în țară prin poteci fără pașapoarte, pentru a intra în armata română, pe care, în fața telegramei dv., i-am lăsat liberi a pleca și ei au pornit la Craiova. Însă fiindcă ei au arătat că zilele astea are să vie în țară și alți tineri în asemenea condițiuni ;

Mă cred dator a vă supune la cunoștință spre a ne da deslegare de urmare căci sub asemenea numiri se pot strecura și oamenii răi și nu se va putea ține controlul ce ne-ați reco-

---

¹⁾ Batalionul 4 vînători își avea sediul în orașul Pitești.

mandat prin nota dv. de la 23 curent în privința streinilor ce intră în țară.

Rugindu-vă totodată să binevoiți a interveni pe lângă d-l. ministru de răzbel de a da ordin d-lui comandant al Batalionului de dorobanți locali spre a priveghia mai serios frontiera.

Binevoiți, vă rog d-le ministru, a primi asigurarea prea distinsei mele considerațiuni.

Prefect,
R. Fărcășanu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol.III.p.313.

21.

[1877 mai 28, Calafat]. Mișcările Regimentului 4 dorobanți între 3 aprilie — 27 mai 1877.

Tablou de mișcările Rgt. 4 dorobanți, în lunile aprilie și mai.

3.IV. Se concentrează regimentul în Pitești, avînd numai 7 companii, 1-a nesosită. 1.IV. Rgt. în Pitești cu 8 companii; 10.IV. rgt. pleacă cu trenul la Craiova; 11.IV. sosește și Bat. 2. 12.IV. rgt. în Craiova; 13.IV. Bat. 2 pleacă la Radoveni, la 14.IV. sosește în Băilești; la 16.IV. pleacă la brigadă la Golenți, la 17.IV. sosește la Poiana. 19.IV. Bat. 1 pleacă cu 3 companii la Întorsura, 20.IV. la Galicea Mare, 21.IV. intrunit cu Bat. 2 în Brigada 1 activă. 21.IV. regimentul în Poiana și noaptea pleacă spre Calafat. 22.IV. rgt. în tabără la Calafat. 4 mai Bat. 2 cantonat în Calafat, 8 mai Bat. 1 canaonat în 4 mai Bat. 2 cantonat în Calafat, 8 mai Bat. 1 cantonat în cantonat în Calafat.

Documente militare, p. 204.

22.

[1877 iunie 1, Dessal]. Tabel cu localitățile unde au fost dislocate escadroanele Regimentului 2 călărași în perioada 1 aprilie — 31 mai.

Tablou

de numirea localităților ocupate zilnic de către 4 escadroane
ce compun Rgt. 2 călărași, de la 1 aprilie — 1 iunie.

Stat majorul regimentului.

4.IV. concentrare la R. Vâlcea, pînă la 7.IV., 8.IV. Drăgășani, 9.IV. — 10.IV. Drăgoești, 11.IV. — 12.IV. Craiova, 13.IV. Radovan, 14.IV. Covei, 15.IV. — 30.IV. la Dessa.

Escadronul I Argeș.

4.IV. concentrat la Pitești pînă la 7.IV., 8.IV. — 9.IV. marș, 11.IV. Ciuperceni. 11.IV. — 14.IV. Băilești, 15.IV. marș, 16.IV. — 19.IV. la Dessa, 20.IV. — 24.IV. la Ciuperceni, 25.IV. — 30.IV. la Dessa.

Escadronul II Vâlcea.

4.IV. concentrat R. Vâlcea, Balș, 11.IV. — 12.IV. la Craiova, 13.IV. Radovan, 14.IV. Covei, 15.IV. — 30.IV. la Dessa.

Escadronul III Gorj.

De la 4.IV. — 7.IV. concentrat la Giubega, 12.IV. la Băilești, 13.IV. — 14.IV. la Covei, 15.IV. — 30.IV. la Ciuperceni.

Escadronul IV Muscel.

De la 4.IV. — 7.IV. concentrat la C-Lung, 8.IV. Pitești, 9.IV. Craiova, 10.IV. — 30.IV. la Băilești.

Stat majorul regimentului, Escadr. I Argeș, Escadronul II Vâlcea și Escadronul IV Muscel; de la 1.V. — 31.V. la Dessa. Escadronul III Gorj de la 1.V. — 31.V. la Ciuperceni.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. III, p. 465.

23.

[1877 iunie 1, Crucea de Piatră]. Maiorul Ivanovici, comandantul Batalionului 4 vînători, raportează eșalonului superior asupra activității subunităților sale în luna mai 1877.

Tablou de diferitele localități ce a ocupat zilnic Bat. 4 vînători, de la 1—31 mai, format conform ordinului Brigadei 1 din Divizia 1 activă nr. 72 din 28 mai 1877.

1.V. — 14.V. Corpul a stat în bivuac, executînd școala de soldat și campanie, și a alternat cu celelalte corpuri serviciul de avantposturi și la lucrarea fortificațiilor la diferite uvrage de fortificații ce s-au făcut.

15.V. Compania 3 fiind gardă de onoare la cartierul M.S. la ora... ¹⁾ s-a început bombardarea Vidinului. Comp. 1, 2 și 4 au stat în bivuac. Din obuzele trase de bateriile turcești, unul a căzut aproape de bivuac, care eclatînd nu s-a întîmplat nici un accident.

16.V. în bivuac, 17.V. — 21.V. în bivuac, concurînd la lucrările de fortificații și avantposturi, 22.V. fiind batal. la lucru la Bateria Independența la ora 6 turcii au tras asupra-le trei tunuri din care una, eclatînd aproape, a rănit un soldat.

23.V. — 25.V. în bivuac, 26.V. s-a retras în bivuac la 2 kilometri înapoia Calafatului. 27.V. — 31.V. Comp. 2 la Crucea de Piatră în avantposturi.

Comandantul batalionului ²⁾
Maior IVANOVICI

Documente militare, p. 211—212.

24.

1877 iunie 11, [Calafat]. Raportul colonelului Otton Sache-larie, comandantul Brigăzii I-a către colonelul Mihail Cerchez, comandantul Diviziei I-a, prin care îi aduce la cunoș-tință că a aprobat ca patru ofițeri și 40 ostași să efectueze o incursiune peste Dunăre.

Domnule, colonel,

Căpitanul Mavrodin și sublocotenenții Manolescu Ioan din batalionul «4» de vînători, Spiroiu și Berea din regimentul 4 dorobanți, auzind că astă noapte mai mulți cerchezi trecînd din sus de Cetate și omorînd pe mai mulți țărani și în urma acestui fapt retrăgîndu-se între satele aflate la stînga Vidinului, au hotărît ca astă seară să facă o recunoaștere într-acele două sate, voind a răzbuna în orice mod pe românii omoriți, luînd cu dîșii și 40 soldați spre a-i posta în insula ce se află peste drum de aceste două sate spre a le acoperi retragerea. Pe dată ce mi-au făcut această cerere am și trimis

---

¹⁾ Lipsă în text.

²⁾ În text „corpului“.

la dv. însă negăsindu-vă le-am aprobat plecarea dându-le instrucții și povățuindu-i a fi cu cea mai mare băgare de seamă; a întrebuinta cel mai mare sînge rece, neexpunînd oamenii, luînd cu dinșii și pe medicul Manolescu. Totodată am încu-
noștiințat avantposturile Calafat, Crucea de Piatră, Golenți, Maglavit spre a nu trage în dinșii, la oaz de retragere, să-i protejeze.

Comand. Brigadei I
Colonel Sachelarie

Documente militare, p. 229—230.

25.

1877 iunie 14, [Calafat]. Raportul maiorului Ivanovici, comandantul Batalionului 4 vînători, către colonelul Otton Sachelarie, comandantul Brigăzii 1 din Divizia 1, asupra rezultatului incursiunii executate la sud de Dunăre.

Domnule colonel,

Am onoarea a vă raporta d-voastră că în noaptea de 12-13 crt. căpit. Mavrodin, însoțit de 51 grade inferioare din acest corp, conform autorizației date de d-l comandant al diviziei, au trecut pe teritoriul turcesc spre a surprinde pichetul ce este situat vis-a-vis de Crucea de Piatră. La ora 1 seara trecînd Dunărea au debarcat mai sus de el spre a-l lua de la spate, ferindu-se de un atac de front și avansînd în direcția pichetului ce vine spre nord ca la 200 metri au făcut recunoaștere, în urmă s-au îndreptat spre pichet aci fiind împiedicați de a mai înainta din cauza unui șanț plin de apă și nămol a cărei adîncime era mare — constatată prin sondaj — a fost silit a se opri; distanța ce mai rămăsese pînă la el nu era mai mare de 300 metri; aci fiind surprins de santinela inamică pe la orele 3,55' dimneată au fost siliți a începe focurile. Pichetul turcesc deși la orele 8 seara era păzit numai de 12 oameni însă în cursul nopții a fost întărit de un număr aproximativ de 300 oameni din cauza focului ce se urmase mai înainte între o patrulă de recunoaștere a noastră și o trupă inamică. Focul a durat pînă la ora 4,10 minute fiind bine îndreptat și executat, pe cînd se urma focurile dincolo de Dunăre vîzîndu-se la inamic că erau prea vii și într-un

număr mare am dat ordin căpitanului Christescu ce era de serviciu la Crucea de Piatră ca un semi pluton să tragă 4 focuri de salvă asupra pichetului spre a le atrage atențiunea (fiind distanța mare) aceasta însă le-a făcut un mare rău crezînd că sînt atacați în față s-au pus în dezordine făcîndu-i a părăsi poziția retrăgîndu-se spre sat rămînînd a-i proteja numai un lanț de tiraliori și un număr de soldați cavalerie ca la 30 ce se apropiase a ataca trupa noastră în flancul drept. Oamenii noștri au făcut retragerea în regulă urmîndu-și focurile, la îmbarcare au fost susținuți prin focuri de 14 oameni ce erau lăsați la mal expre pentru acest scop, retragerea pe apă s-a făcut asemenea în regulă prin focuri, bărcile eșalonate defilau pe dinaintea lanțului lor de tiraliori, focurile au încetat mai întîi de la ei. În această expediție, căpitanul Mavrodin a fost însoțit de slt. Ghica din escadronul al 4-lea călărași Olt și sublocot. Berea din Rgt. 4 de dorobanți. Subsemnatul, care am dirijat această trecere fiind dată responsabilitatea asupra-mi, am urmărit toate mișcările acestui detașament și sînt în cea mai mare convingere că atît căpitanul Mavrodin, șeful acestei expediții, cît și sublocot. Berea și Ghica au avut un bun curaj expunîndu-se pentru încurajarea oamenilor a lucra cu arma chiar în linia de tiraliori; trupa s-a condus bine, după raportul primit s-au distins mai mult sergenții Filipescu Ion, Borcanu Pandele, Furcă Gheorghe, Pătrulescu Gheorghe și Pleșor Vasile; caporalii Ion Marin, Iliescu D-tru și Hristescu Păun; soldații Georgescu Matei, Ionescu Barbu, Vulpe Ion, Gheorghe Dumitru al II-lea, Dumitrescu Radu, Micu Stan și Marinescu Marin. Asemeni recomand cu plecăciune pe soldații din Regimentul I dorobanți care au condus bărcile și la îmbarcare au susținut prin focurile lor retragerea oamenilor, aceștia sînt după cum urmează: Ion Ion, Florea Nicolae, Stancu Niță, Ion Thudor, Șerban Ion, Florea Nicolae, Barbocan Marin, Scapu Florea, Marin Ion și Florea Ion. Pierderi și răniți nu am avut nici unul; s-a observat că în fața pichetului se aflau trîntiți doi soldați care se presupune că au fost morți și un al treilea s-a ridicat și transportat lîngă pichet. În urma acesteia fiind însărcinat de d-l comandant al diviziei a mă încredința mai bine dacă au fost pierderi sau răniți la inamic, am primit asigurări din partea căpitanului Christescu Rgt. 4 de linie și a gradelor inferioare ce erau sentinele și îndatorați chiar de mine a observa orice mișcare, că după retragerea noastră de la Crucea de Piatră mai tîrziu s-a făcut o groapă lîngă pichet și s-ar fi asvîrlit în

ea cadavre dar ciți n-au putut distinge bine. Asemenea s-a ridicat de 4 soldați, răniții care asemenea nu le-au putut constata numărul. Aceasta am onoarea a le supune cunoștinței d-tră rugîndu-vă să binevoiți a aprecia meritele ca în urmă să poată da cursul legal.

Comandantul corpului,
Maior Ivanovici

Documente militare, p. 232—233.

26.

1877 iulie 17, București. M. Mitilineu, secretarul general al Ministerului de Externe, comunică telegrafic agenților diplomatici ai României trecerea Dunării de către primele unități românești.

Trecerea Dunării întîrziată din lipsă de vapoare; a fost efectuată la Nicopole ieri sîmbătă și continuă astăzi. Primul vapor a dus înainte drapelul român, muzica executînd imnul național român.

M. Mitilineu

Documente militare, p. 288.

27.

1877 iulie 23, [Poiana]. Domnitorul Carol telegrafiază lui M. Kogălniceanu, ministru de externe, că s-a cerut concursul diviziilor românești de către comandantul rus.

Divizia 4 a înaintat către Plevna, unde armata rusă în-tîmpină mari dificultăți; Divizia 3 și trupe de întăriri trebuie să urmeze; pentru a vă ține în curent olonelul Slăniceanu vă trimisese copie de pe scrisoarea pe care generalul Krüder a adresat-o generalului Manu din ordinul Marelui Duce Nicolae pentru a cere trecerea «trupei» române pe țărmul drept al Dunării. Vă rog să nu divulgați acest document, care trebuie păstrat cu titlul absolut confidențial.

Carol

Documente militare, p. 305—306.

1877 august 19. Marele Duce Nicolae, comandantul armatei ruse, cere domnitorului Carol ca armata română să meargă asupra Plevnei.

Prințului Carol al României,

De la orele 3 dimineța, astăzi 19 august, turcii atacă Zgalnița și Pelișat. Indispensabil ca armata ta română, oriunde ar fi ea, să treacă imediat Dunărea și să meargă înainte asupra Plevnei pentru a ataca pe turci. Înștiințează pe Zotov de direcția și ora începerii marșului. Trupele care au și trecut Dunărea trebuie să înainteze fără întârziere.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. V., p. 511—512.

1877 august 20, Corabia. Înalt ordin de zi în legătură cu trecerea armatei române la sud de Dunăre.

ÎNALT ORDIN DE ZI Nr. 49.

Oșteni,

A trecut anul de cînd lupta de peste Dunăre între turci și creștini pune în primejdie hotarele noastre. Pentru a le apăra, țara a făcut apel la voi. La glasul ei, v-ați părăsit căminele cu avîntul oamenilor care au conștiință că de devotamentul lor atîrnă ființa statului român. Pe cît timp oștirile operau în depărtare și noi nu eram amenințați decît de năvălirile unor cete de jefuitori, ne puteam ține numai în apărarea țărmurilor. Acum însă răzbelul s-apropie de hotarele noastre și dacă turcii ar fi învingători este invederat că ar năvăli cu toții asupra țării, aducînd cu dinșii măcelul, prădarea și pustiirea.

În această pozițiune, ca să scăpăm țara de sălbăticiile năvălitorilor, este de datoria noastră a merge să-i combatem pe chiar țărmul lor. [...]. Înainte dar cu inima românească și lumea să ne judece după faptele noastre.

Reîncepem astăzi luptele glorioase ale străbunilor, alături cu numeroasele și bravele armate ale uneia din cele din-

tii puteri din lume. Armata română deși mică se va distinge, sint sigur, prin bravura și disciplina ei. Ea va reda astfel României rangul ce a avut altă dată și care i se cuvine între națiunile europene.

Aceasta este și credința augustului împărat al tuturor rușilor, de aceea nu numai românii se luptă alături cu rușii pe același cîmp și pentru același scop, dar încă comanda superioară a ambelor armate despre Plevna îmi este încredințată mie.

Aceasta este onoare care se răsfringe asupra voastră, asupra țării. Faceți, dar, să filiiie din nou cu glorie drapelul românesc pe cîmpurile de bătaie, unde strămoșii voștri au fost secole întregi apărătorii legii și ai libertății.

Înainte dar, oșteni români, înainte cu bărbăție și în cîrînd vă veți întoarce în familiile voastre, în țara voastră liberă, prin voi înșivă, acoperiți de aplauzele întregii națiuni.

Dat în Corabia la M. C. General al Armatei la 20 august 1877.

Carol

Documente militare, p. 339—340.

31.

1877 august 30, Bechet. Maiorul Ivanovici, comandantul Batalionului 4 vînători, raportează Generalului Lupu, comandantul Corpului de observație, plecarea batalionului spre Turnu-Măgurele.

Astăzi, 30 august, ora 10 dimineața, am plecat cu batalionul ; aproximativ 3 zile marș, fiind drumul greu, nisipos. Itinerariul : I-a zi Potelu, cu a două azi Corabia și a treia zi Măgurele. Trupa deplină sănătate.

Maior Ivanovici

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. V., p. 670.

31.

1877 septembrie 2, [București]. „Buletinul“ de pe teatrul acțiunilor militare referitor la luptele de la Grivița din 30 august.

După știri private, și care au trebuințe de o mai departe confirmare, în ziua de 11 septembrie/30 august armata ruso-română de dimineață a început bombardarea și la 3 ore după amiază a început asaltaul tărilor turcești. După o luptă crâncenă în care rușii și românii s-au purtat ca leii, marea redută Grivița, care domină toate pozițiunile fortificate ale turcilor, a fost luată cu asalt. Românii s-au luptat sub ochii împăratului Alexandru. Ei de trei ori au fost mers la asalt, soldații avînd scări de lemn spre a se urca pe contraescarpe. Ofițerii s-au luptat ca simpli soldați, în capul trupelor. Pierderile sînt însemnate. Detaliurile ne lipsesc. Raporturi oficiale sînt pe drum, fiindcă telegraful pînă la Cartierul General domnesc d-abia mîine va fi gata.

Atît se știe că au luat parte la luptă Diviziile 3 și 4. Regimentele de dorobanți s-au distins îndeosebi. Împăratul și atașatii militari străini făcu cel mai mare elogiu despre bravura trupelor române. Ofițerii morți ar fi maiorul Șonțu și căpitanul Walter. Acest din urmă a plantat cel întîiu fanionul pe retransament. Maiorul Șonțu a căzut mort în fruntea batalionului de atac. Se spune că colonelul Candiano Popescu (Alexandru) este grav rănit.

Documentele militare, p. 373—374.

32.

1877 septembrie 5, Poradim. Înalt Ordin de zi în legătură cu aducerea la București a trofeelor cucerite în lupta de la 30 august 1877.

ÎNALT ORDIN DE ZI CĂTRE ARMATA ROMÂNĂ.

Ostași !

În ziua de 30 august, virtutea voastră a încununat steagurile române. Regimentul 14 dorobanți și batalionul 2 de vînători, împreună cu trei batalioane din glorioasa armată imperială rusă, au luat din miinile inamicului reduta ce el

apăra cu atîta înverșunare, și un drapel ¹⁾ și trei tunuri au fost cucerite de trupele noastre.

Aceste trofee, eu ordon a se trimite în capitala țării, și a se păstra acolo ca o veșnică dovadă a vitejiei armatei românești. Drapelul se va așeza deocamdată în arsenal, pînă se va hotărî definitiv locul unde trebuie să se păstreze.

Iar tunurile luate de la vrăjmași, după ce se vor așeza în ambele părți ale statuii lui Mihail Viteazul. Umbra măreacă a gloriosului Domn va vedea astfel că oștenii români au rămas pînă astăzi fii ai eroilor de la Călugăreni.

Cel de al treilea tun se va așeza înaintea marelui corp de gardă de la palatul Domnesc spre a fi pururea, pentru brava noastră armată, un gloriu exemplu de imitat.

Dat în domnescul nostru Cartier General al armatei de occident, în Poradim, la 5/17 septembrie 1877.

Carol

„Monitorul Oastei“, nr. 21 din 17 octombrie 1877, p. 417;
Documente militare, p. 380—381.

33.

1877 septembrie 16, [Cetate]. Colonelul Holban, comandantul Diviziei a II-a, raportează Generalului Lupu, comandantul Corpului de observație, ziua plecării Regimentului 2 călărași spre Turnu-Măgurele.

Regimentul 2 Călărași pleacă din Cetate mîine 17 curent la 8, 1/2 ore dimineața. La 21 curent va fi «la» Turnu-Măgurele. Etapele vor fi: Afumați, Gînciova, Dăbuleni, Celeiu și Turnu Măgurele.

[Comandantul Div. II,
Col. Holban]

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VI, p. 238.

---

¹⁾ Steagul a fost capturat de soldatul Grigore Ion din comuna Mălăiești, jud. Prahova, ajutat de caporalul Nica Vasile din Ploiești și sergentul Stan Gheorghe din Pitești — toți trei din batalionul 2 vînători.

34.

[1877 septembrie 21, Tabăra Verbița]. Maiorul Ivanovici, comandantul Batalionului 4 vânători (Pitești), raportează eșalonului superior că unitatea sa n-a primit carne și ostașii mănincă numai piine.

Am onoarea a vă raporta că intendența nici astăzi n-a dat carne acestui corp. Oamenii sînt siliți a mînca numai piine. Rog binevoiți a face cele legale. Trupa suferă.

Maior Ivanovici

D.I.R. Războiul pentru independență vol. VI, p. 312.

35.

1877 octombrie 17, Ghighen. Colonelul Gh. Slăniceanu ordonă comandantului Regimentului 2 călărași, Lt. col. N. Chirițescu, să trimită două escadroane la Crușeveni care să facă o recunoaștere spre Vidin.

Domnule comandant,

Miine 18 octombrie urmînd a se face o recunoaștere spre Vidin, sub comanda Maiorului Ene, veți trimite chiar de astă seară două escadroane sub comanda Maiorului Călinescu la Crușevan. În aceste escadroane se vor afla și ofițeri și oameni care au recunoscut astă noapte cafea.

Comandantul Corpului,
Colonel Slăniceanu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VII, p. 11.

36.

1877 noiembrie 5, Ghighen. Colonelul Gh. Slăniceanu, comandantul detașamentului de pe Vid și Ischer, comunică maiorului Ene crearea unui nou batalion care va fi pus sub comanda maiorului Giurescu.

D-le maior,

Avînd în vedere uniformitatea armamentului din Batalionul al 2-lea, Regimentul 4 dorobanți, se va detașa o companie care dimpreună cu compania din Regimentul 6 dorobanți va alcătui un batalion de 2 companii rămînînd batalionul al 2-lea din al 4-lea dorobanți numai de 3 companii, amîndouă aceste batalioane fiind sub comanda maiorului Giurescu.

Colonel Slăniceanu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VII, p. 277—278.

37.

1877 noiembrie 6, Selanovce. Colonelul Gh. Slăniceanu, ordonă maiorului Ene ca batalioanele de sub comanda maiorului Giurescu să înainteze spre flancul stîng al poziției inamice și să raporteze la fiecare sfert de oră de cele întîmpilate.

La ora 11^{1/2} batalioanele de sub comanda maiorului Giurescu vor înainta spre flancul stîng al poziției inamice și apoi va apuca în stînga pe coastă și va lua cel dintîi retransament. După aceea, înainte de a merge înainte spre celelalte redute, se va recunoaște bine tărîmul prin patrulare și îmi va raporta la fiecare 1/4 oră de ce s-a făcut și întîmpilat.

Colonel Slăniceanu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VII, p. 289.

38.

1877 noiembrie 7. Din cronica participării Batalionului 2° Muscel din Regimentul 4 dorobanți la luptele de la Rahova (extras).

[...] La început Rahova nu se vedea. Dar după ce coloana ajunsese pe un platou observă drept în față, peste mai multe văi, șanțuri (tranșee) și redute așezate unele în spatele celorlalte, iar în fund de tot cetatea întărită.

Batalionul înainta mereu, urmat de bateria de artilerie. Când ajunse cam la 3 km de redutele turcești, inamicul deschise un foc viu de artilerie, asupra lui și asupra bateriei. Proiectilele zburau printre coloanele batalionului și printre tunurile noastre.

Atunci maiorul Giurescu ordonă desfășurarea batalionului în coloane de companii la interval de desfășurare.

Ai noștri înaintau greu. Pe la ora nouă, artileria noastră lua și ea poziție și deschise focul asupra taberelor și redutelor inamice.

La ora 10^{1/2}, batalionul primi ordin să lase ranițele și, împreună cu o companie din al 6-lea Regiment de dorobanți, porni spre pozițiile inamice în trei linii: companiile 5, 6 și 7 porniră în trăgători (tiraliori) și trupe de susținere, iar compania 8-a și cea din Regimentul al 6-lea de dorobanți erau în rezervă. Batalionul astfel dispus, înaintă către inamic sub comanda maiorului Giurescu.

Acum, batalionul înainta în contra pantă, adăpostit în vederea inamicului. Abia ajuns pe creastă, după ce făcute o schimbare de direcție la stînga, el fu primit de o ploaie de gloanțe și șrapnele.

Dar, dorobanții în pas gimnastic (alergător), cuceriră tabăra de corturi, adăpostindu-se în șanțurile (tranșeele) ei.

De aci, cu ochii înfrigurați de focul luptei, deschiseră un foc rar asupra primei redute inamice, în timp ce artileria o bătea de asemeni cu înverșunare.

Reduta nu rezistă multă vreme, căci focul bine ochit al artileriei și al dorobanților, siliră pe turci să se retragă.

Cu un avînt fără seamă, cu strigăte de „ura“ dorobanții se repeziră ca lei și o ocupară.

Adăpostiți în șanțuri, muscelenii deschiseră un foc viu asupra turcilor carese așezaseră acum pe creasta dealului.

Între ei și ai noștri era o vale adîncă, o vale a morții, peste care nu se putea trece decît cu prețul a multe vieți.

Un foc groaznic de puști începu din nou, din partea alor noștri. Vaietele turcilor se auzeau ca strigătele unor fiare sălbatice. Coasa morții secera rîndurile lor adăpostite.

Au început să fugă înapoi îngroziți. Un strigăt de bucurie fără seamă ieși din pieptul muscelenilor. „Uitați-i cum fug“, strigau ei maiorului și ofițerilor lor. „Pe ei mă“ și, într-un avînt, pe care numai sălbăticia luptei, îl dă, ei se aruncară în valea adîncă.

Maionul Dimitrie Giurescu, comandantul Batalionului II Muscel din Regimentul 4 dorobanți Argeș, mort la 7 noiembrie 1877, în luptele de la Rahova.

Dar, gloanțele turcilor ce nu părăsiseră încă creasta, curgeau ca ploaia repezită din înaltul cerurilor.

Iată-l pe caporalul Stancu Niță cum urcă în goană pe panta turcească, strângînd arma în miini, gata să împlinte baioneta. Dar un glonț [...] îl lovește drept în frunte. El cade strigînd : „înainte“ [...].

Și nu-i numai el. Cad rînd pe rînd : caporalii Mitu Nicolae și Derian Ion ; mai încolo, soldații Gruincea Nicolae, Tuțulea Ion și Matei Gheorghe și cîți alții ; cine-i mai poate vedea în focul luptei și a vîrtejului de gloanțe ce cade în jurul dorobanților.

Dar, nimeni n-are timp de asta : toți strigă înfierbîntați ca într-o horă : „înainte, tot înainte“.

Au pus mîna pe creasta dealului ; turcii ce nu s-au grăbit să fugă, acolo au rămas pe vecie. Abia ajunși, și muscelenii deschiseră focul asupra turcilor ce fugeau să se închidă, într-a doua redută, ce nu era la mai mult de 50 de pași, și din ale cărei parapete crenelate, curgeau gloanțele, ca vîjiitul stolului de păsărele speriate.

„Înainte“, se striga din toate părțile ; dar cine se ridica o clipă de la pămînt, cădea trăsînd de miile de gloanțe. Rîndurile se răreau văzînd cu ochii ; susținerile, deși întăriseră linia, se topeau ca argintul viu.

Nimeni nu mai putea înainta. Fiorul morții intrase adînc în sufletul tuturor. Și atunci, îndemîndu-și flăcăii tot înainte, iată-l pe maiorul Giurescu, că se ridică ca un uriaș cu pieptul de oțel. Drapelul regimentului filfia alături de el.

Glocotea văzduhul de strigătul alor noștri ; albastrul cerului vărsa o lumină scînteitoare.

„Înainte“, striga maiorul Giurescu.

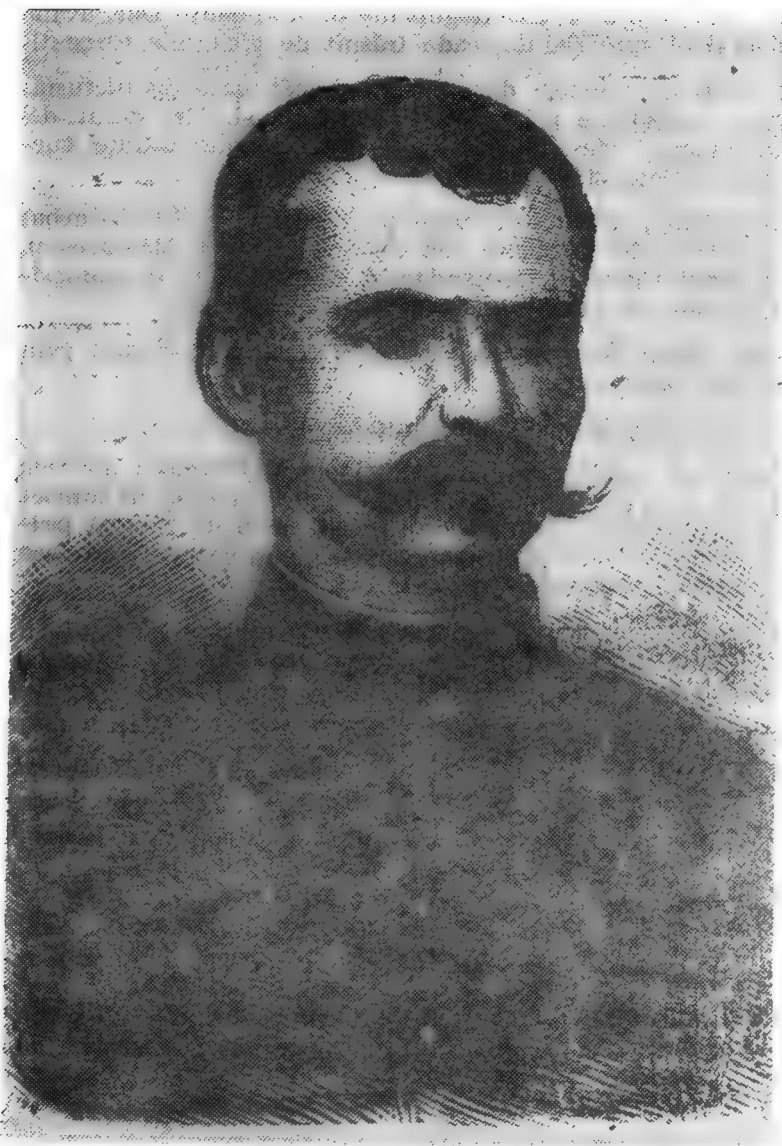
Dar n-apusă să facă cîțiva pași spre reduta turcească și, lovit de moarte, se preale ca un stejar retezat, la 40 de pași de reduta turcească, stropind cu sîngele lui drapelul regimentului [...]. Alături de el, ciinele lui „Tirax“, urla a pustiu. Plin de mînie, locotenentul Bordeanu pornește din nou cu valurile de dorobanți. Dar cade și el lîngă șeful și camaradul lui scump.

Fumul și praful de pușcă și obuze întunecă acum zarea.

Nimeni nu mai poate înainta, dar nimeni nu dă îndărăt.

Ca un zid de granit stau dorobanții cu pieptul lor, la cîțiva pași de reduta turcească.

**Locotenentul Pavel Bordeanu, mort în ziua de 7 noiembrie 1877,
în luptele de la Rahova.**

Și, în acest timp, sosește în goană să ia comanda liniei maiorul Ene, din al 6-lea «Regiment» de dorobanți. Dar, avîndu-se și el spre redută, cade trăsnet de gloanțele turcești.

O clipă de liniște, dar liniște pregătitoare de furtună. Artileria sosește la prima redută cucerită și, în stolul de gloanțe inamic, deschide focul asupra celeilalte redute turcești, foc care mai stăpînește puțin vijelia [...].

Spre seară, batalionul avînd pierderi mari, fu schimbat de Regimentul 10 dorobanți sub comanda Lt. col. Măldărescu, iar căpitanul Cruțescu, comandantul companiei 6, cu compania sa, incendiază o magazie de cartușe a inamicului.

Dar, nimeni nu poate pleca lăsînd părăsit pe cîmpul plin de sînge, pe bravul maior:

Batalionul își caută comandantul viteaz.

Întins pe pămîntul înghețat, maiorul Giurescu dormea somnul de veci, cu fața liniștită pe care încremenise un zîmbet fericit. Și peste trupul lui, acoperindu-l parcă de o nouă primădie, Tirax, murise și el, izbit de un glonț, care îl alăturase pentru totdeauna de stăpînul său [...].

Maiorul Giurescu și ciînele Tirax vor rămîne ca două vii și adînci simboluri : unul, ca simbol al eroismului și abnegației, celălalt ca simbol al fidelității.

Marea umbră a lui Giurescu, care în delirul iubirii de patrie și-a dat ultima suflare ca să răscumpere neatinerea țării lui, cucerind un mormînt în pămînt străin, ne va îmbărbăta [...].

Istoricul Regimentului Argeș, nr. 4, Pitești, 1927, p. 14—18.

39.

1877 noiembrie 7. Tabel cu militarii, grade inferioare, din Batalionul 2 Muscel (Regimentul 4 dorobanți Argeș) care au murit în luptele de la Rahova.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Domiciliul		Localitatea unde a mur
			Județul	Comuna	
1	2	3	4	5	6
1.	Mitu Nicolae	Caporal	Muscel	Poenari	Rahova
2.	Marin Florea	Soldat	"	V. Mare	"
3.	Mitulescu Toma	Caporal	"	Domnești	"
4.	Grigorescu Ion	Soldat	"	"	"
5.	Ispas Gheorghe	"	"	Cimpulung	"
6.	Popescu Ștefan	"	"	Godeni	"
7.	Aurel Gheorghe	"	"	Aninoasa	"
8.	Copac Ștefan	"	"	Cimpulung	"
9.	Oprea Hera	"	"	"	"
10.	Derian Ion	Caporal	"	Dragoslavel	"
11.	Nițescu Oprea	Soldat	"	Văleni	"
12.	Butoi Ion	"	"	Voinești	"
13.	Mircea Bucur	"	"	Dragoslavel	"
14.	Chivașcu Ioan	"	"	Rucăr	"
15.	Gruncea Nicolae	"	"	"	"
16.	Simion S. Durdun	"	"	Mătău	"
17.	Puicuși Iosif	"	"	Valea-Foi	"
18.	Paicu Stoian	"	Mehedinți	Deveselu	"
19.	Ologelu Ion	"	Muscel	Bădeni-Păm	"
20.	Tuțulea Ion	"	"	Rucăr	"
21.	Soceanu Gheorghe	"	"	Lerești	"
22.	Mitrache Ion	Sergent	Dolj	Segarcea	"
23.	Stancu Nița	Caporal	Muscel	Valea-Popi	"
24.	Ene Manolache	Soldat	"	Ciumești	"
25.	Vlăsceanu Nița	"	"	Țițești	"
26.	Bugha Ene	Soldat	"	Coșești	"
27.	Nița Șerban	"	Muscel	Valea-Popi	"
28.	Ion Dumitru	"	"	Hirtiești	"
29.	Matei Gheorghe	"	"	Mihăești	"
30.	Micuțu Dumitru	"	"	Hirtiești	"
31.	Tănănescu Nicolae	"	"	Corbu	"
32.	Vasile Mihai	"	"	Coșești	"
33.	Boteanu Nița	"	"	Băjești	"
34.	Buda Ion	"	Mehedinți	Burila-Mică	"
35.	Budică Ion	"	"	Izmișea	"
36.	Balboșanu Adam	"	"	Bucura	"
37.	Bălulescu Florea	"	"	Jiana-Mare	"
38.	Marin Ion	"	Muscel	Țițești	"
39.	Potîngu Ion	"	"	Boteni	"

Istoricul Regimentului Argeș nr. 4, p. 101—102.

TABLOU No. 1

De cei morți în timpul resboiului din 1877 — 1878:

No. curent	No. matricol	NUMELE ȘI PRONUMELE	GRADUL	Contingentul	DOMICILIUL		Localitatea unde a murit
					Județul	Comuna	
OFITERII							
1	4	Giurescu Dimitrie	Maior		Ilfov	București	Rahova
2	13	Bordeanu Pavel	Locot.		Fălțiceni	Suceava	"
GRADE INFERIOARE							
3	1438	Mitu Nicolae	Caporal		Muscel	Poenari	"
4	827	Marin Florea	Soldat		"	Valea-Mare	"
5	111	Mitulescu Toma	Caporal		"	Domnești	"
6	84	Grigorescu Ion	Soldat		"	"	"
7	1010	Ispas Gheorghe	"		"	C.-Lung	"
8	765	Popescu Ștefan	"		"	Goldoni	"
9	1395	Aurel Gheorghe	"		"	Aninoasa	"
10	221	Copac Ștefan	"		"	C.-Lung	"
11	270	Oprea Hera	"		"	"	"
12	1039	Derian Ion	Caporal		"	Dragoslavele	"
13	338	Nițescu Oprea	Soldat		"	Văleni	"
14	1162	Butoi Ion	"		"	Voinoști	"
15	141	Mircea Bucur	"		"	Dragoslavele	"
16	310	Chivașcu Ioan	"		"	Rucăru	"
17	1206	Gruncea Nicolae	"		"	"	"
18	1052	Simion S. Durdun	"		"	Mațau	"
19	145	Puicuși Josef	"		"	Valea-Foi	"
20	1620	Paicu Stoian	"		Mehedinji	Devețelu	"
21	366	Ologelu Ion	"		Muscel	Bădeni-Pâm	"
22	159	Tuțulea Ion	"		"	Rucăru	"
23	296	Soceanu Gheorghe	"		"	Lerești	"
24	1537	Mitrache Ion	Sergent		Dolj	Segarcea	"
25	1104	Stancu Niță	Caporal		Muscel	Valea-Popi	"
26	790	Ene Manolache	Soldat		"	Clumești	"
27	800	Vlăsceanu Niță	"		"	Țițești	"

No. curent	No. matricol	NUMELE ȘI PRONUMELE	GRĂDUL	Contingentul	DOMICILIUL		Localitatea unde a decedat
					Județul	Comuna	
28	808	Bugha Ene	Soldat		Muscel	Cosești	Rahova
29	1100	Niță Șerban	"		"	Valea-Popi	"
30	1102	Ion Dumitru	"		"	Hârtiești	"
31	1091	Matei Gheorghe	"		"	Mihăești	"
32	1378	Micuțu Dumitru	"		"	Hârtiești	"
33	1366	Tănăsescu N-lăa	"		"	Corbu	"
34	1347	Vasile Mihai	"		"	Cosești	"
35	1095	Boteanu Niță	"		"	Băjești	"
36		Buda Ion	"		Mehedința	Burila-Mică	"
37		Budică Ion	"		"	Izimșea	"
38		Balboșanu Adam	"		"	Bucura	"
39		Bălulescu Florea	"		"	Jiana-Mare	"
40		Marin Ion	"		Muscel	Titiești	"
41	1342	Potângu Ion	"		"	Boteni	"
42	1759	Pănțurescu Ion	"		Argeș	Ungheni	M. lui Omar
43	1978	Ivașcu Teodor	"		Muscel	Topoloveni	Idem

40.

1877 noiembrie 10, F.L. Ordin de zi al colonelului George Slăniceanu, comandantul detașamentului dintre Vid și Isker, prin care evidențiază comportarea vitejească a trupelor de sub comanda sa cu prilejul cuceririi Rahovei.

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați ai corpului după Vid și Isker, creat în scopul de a executa operațiunile militare al căror scop erau luarea Rahovei, și-a îndeplinit misiunea sa cu cea mai mare onoare și patriotism, mulțumită bravurei, abnegației și devotamentului vostru.

Luptele de la 18 octombrie și 7 și 9 noiembrie la care ați luat parte cu atîta avînt și curaj, dovedesc pînă la evidență că România poate conta pe vitejia voastră.

Exprim mulțumirile și recunoștința mea regimentelor 1 și 4, 10 și 15 de dorobanți, 2, 8 și 9 de călărași, bateriilor 3, 4 și 5 din Regimentul 2 artilerie, bateriei teritoriale, companiei de geniu și corpului medical.

Înainte de a mă despărți de voi, iubiții mei camarazi cu care am împărtășit toate privațiunile și primejdiile războiului, îmi fac cea de pe urmă datorie a vă conjura să persistați în a vă îndeplini și pe viitor tot cu atita sfințenie datoriile voastre către patrie, fără de a uita de a aduce omagiile noastre și a perpetua în inimile noastre suvenirul bravilor noștri camarazi, care și-au dat viața pentru consacrarea gloriei dobândite.

Maior Giurescu, maior Ene, locotenent Bordeanu, locotenent Radovici și toți bravii soldați morți și răniți pe câmpul de onoare, modul de eroism și abnegație trebuie să devină pentru voi un obiect de cult veșnic, singura răsplată demnă la care trebuie să aspire aceia pe care se sprijină existența și onoarea patriei.

Colonel Slăniceanu

Documente militare, p. 463.

41.

1877 noiembrie 11, [Hîrleți]. Comandantul Regimentului 2 călărași raportează că a urmărit și a prins un grup de turci înarmați în satul Glojani.

Astăzi sosind cu Regimentul 2 călărași în comuna Hîrleți și după câteva minute informîndu-mă că spre satul Glojani lângă un zăgaz este o grupă de turci, am pornit la moment în urmărirea lor. Turcii fiind armați s-au împotrivit, însă după toate măsurile luate s-au prins toți și asigurat bine pînă miine, cînd voi avea onoarea a-i înainta dv.

D.I.R., Războiul pentru independență, vol. VII., p. 363.

42.

1877 noiembrie 13, Pitești. Chemarea primarului orașului Pitești către populația orașului pentru sărbătorirea căderii Rahovei.

Informat fiind prin telegrama d-lui ministru de externe, comunicată cu adresa d-lui prefect al județului nr. 13.641, de victoria repurtată de către Armata română prin luarea Rahovei ;

Mă grăbesc a aduce aceasta la cunoștința tuturor cetățenilor cu adăugirea că, astăzi duminică 13 noiembrie este ziua de veselie, ziua cea mare care ne amintește victoria bravei noastre armate și cu acest fel urmează a fi celebrată ca una dintre cele mai prețioase zile ce constituie existența unei națiuni și ne înalță în ochii sublimelor puteri.

Precum țara întreagă și orașul nostru astă seară va fi iluminat. Sunt sigur că cetățenii din propria lor inițiativă vor manifesta bucuria lor pentru a ridica națiunea în fața Europei și a-i da totodată conștiința valorii noastre.

De prisos orice alt apel în fața unei atare ocazii ; orice inimă română saltă de bucurie și arde de dorința de a-și manifesta la moment veselia de care e cuprinsă și orgoliul său național.

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 6/1877, f. 39.

43.

1877 noiembrie 20, București. Lista ofițerilor morți și răniți în luptele de la Rahova, în ziua de 7 noiembrie 1877.

BULETIN DE LA TEATRUL RESBELULUI.

Lista de ofițerii morți și răniți în luptele de la Rahova, în ziua de 7 noiembrie 1877.

MORȚI :

Maior Ene Constantin, din Regimentul 6 ¹⁾ de dorobanți.

Maior Giurescu Dimitrie din Regimentul 4 de dorobanți.

Locotenentul Radovici Nicolae, din Regimentul 1 de dorobanți.

Locotenentul Bordeanu Pavel, din Regimentul 4 de dorobanți.

---

¹⁾ Maiorul Ene Constantin a luat conducerea regimentului 4 dorobanți după ce a căzut în luptă și locotenentul Bordeanu Pavel.

RĂNIȚI :

Locotenent-colonel Măldărăscu George, din Regimentul 10 de dorobanți.

Maior Mateescu Ștefan, din Regimentul 8 de linie.

Sublocotenent Ghica S. Grigorie, din Regimentul 9 de călărași.

Sublocotenent Popescu Ion, din Regimentul 1 de dorobanți.

„Monitorul Oastei“, nr. 28 din 20 noiembrie 1877, p. 910.

44.

1877 noiembrie 23, Calafat. Colonelul Gh. Slăniceanu, comandantul Diviziei de rezervă, cere colonelului M. Holban ca cele două companii din Regimentul 4 dorobanți (Argeș) să plece la Calafat iar paza să se facă de milițieni și călărași.

Dați ordin detașamentului compus din 2 companii din Regimentul 4 dorobanți a fi gata de plecare mîine 24 curent. În data ce vom primi ordin de plecare de la acest comandament, vor veni la Calafat unde, intrunindu-se cu cele 2 companii din acelaș regiment ce sînt sub comanda Căpitanului Catacaș, vor porni la Rast unde vor aștepta ordinul d-lui colonel Leca, comandantul Diviziei a 3-a. D-voastră, după plecarea acestui detașament, veți concentra pe dată detașamentul din 1 și 2 dorobanți al cărui efectiv este de 488 oameni, la Cetate, iar paza punctelor care sînt ocupate de acest detașament se va face de milițieni și călărași.

Colonel Slăniceanu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VII, p. 575.

45.

1877 noiembrie 28, [Lom-Palanka]. Colonelul Pavel Cernovodeanu, comandantul Brigăzii de cavalerie din Divizia 1, ordonă regimentelor 2 și 8 călărași noi cantonamente și dă instrucțiuni în vederea executării unor recunoașteri.

ORDIN CIRCULAR NR. 10

Conform ordinului d-lui comandant al Diviziei 3 din Corpul de observație, nr. 133, pe ziua de 29 curent, escadroanele acestei brigăzi vor ocupa cantonamentele următoare :

Regimentul 2 călărași.

2 escadroane — Tatar-Mahala
1 escadron — Russovo
1 escadron — Lom Palanca, unde va fi și Statul-major al regimentului.
1 escadron — Cerovina
1 escadron — Metcoveci
1 escadron — Lom Palanca, unde va fi și Statul-major al regimentului. Un escadron la Coduslui, care va fi cel actual, rămâne tot pentru serviciul poștal Rahova-Lom. Stat-majorul brigăzii la Lom Palanca.

Escadroanele de la Tatar-Mahala, Metcoveci, Cerovina și Russovo vor patrula terenul, începînd între ele de la Dunăre spre stînga prin satele : Dobridol, Corlevo, Sucovița și Slavotin, legîndu-se în acest din urmă punct cu cavaleria Diviziei Arnoldi.

Toate escadroanele care formează 1-a linie, lanțul vedetelor va fi bine legat între dinsele și prin raportul bine explicate, mă vor ține la curent de toate mișcările sau descoperirile în partea inamicului.

Un escadron de la Dligosevici, din Regimentul 8 și escadronul de la Russovo din Regimentul 2, aceste două escadroane sub comanda d-lui maior Tăutu, mîine 29 curent vor face o recunoaștere spre Arcer Palanca pentru a se încredința în modul cel mai sigur dacă în Arcer Palanca sînt sau nu trupe inamice.

Va face toate mijloacele posibile, în cazul că ar fi să știe numai ce armă, dacă este artilerie, cîte piese. Rezultatul acestei recunoașteri se va înainta mîine seară, alăturînd și un crochiu de teren ce a parcurs cu toate detalurile. Locul de întîlnire al celor două escadroane, vorbite mai sus, fiind destinate la Glogosevici, Regimentul 2 va da ordin la timp, astfel ca escadronul de la Russovo să se afle negreșit mîine la orele 7 dimineața la Glogosevici.

Colonel Cernovodeanu,

1877 noiembrie 29, Pitești. Publicația primăriei orașului Pitești prin care aduce la cunoștință populației orașului căderea Plevnei.

Nr. 3954

Publicațiune

Plevna, cetate fortificată a Imperiului Otoman, luându-se de către armatele aliate ruso-române, după cum ni se notifică prin telegrama d-lui ministru de externe primită cu adresa d-lui prefect local nr. 14.430, și astfel în onoarea acestei zile urmînd ca nu numai autoritățile dar încă toți cetățenii care cugetă și simt românește să-și manifesteze astă seară sentimentele lor printr-o iluminare splendidă cu care să demonstreze veselă și bucuria de care sînt animați la aflarea unei asemenea vești.

Subsemnatul publică, spre generală cunoștință, cu adăugire că, mîine la 30 curent, orele zece și jumătate dimineața, s-a dispozat a se ține un tedeum la biserica catedrală unde sînt invitați toți domnii cetățeni la aceasta.

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 6/1877, f. 25—25 v.

47.

1877 noiembrie 30, Turnu Măgurele. Locotenent-colonelu: Candiano Popescu raportează colonelului Haralambie știri în legătură cu căderea Plevnei.

Luarea Plevnei este oficială.

Partea noastră : sînt tunuri, arme, muniții și vreo șapte mii prizonieri.

Noi am avut foarte puțini morți și răniți.

Alte detașări nu avem.

Încă joi plecăm la Plevna de unde voi telegrafia.

Colonel Candiano.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VII, p. 741.

48.

1877 noiembrie 30, Cimpulung-Muscel. Telegrama Prefecturii jud. Muscel către ministrul de interne, Mihail Kogălniceanu, privind sărbătorirea căderii Plevnei.

Cimpulung, 30 noiembrie 1877,

Astăzi, s-a celebrat tedeum la biserica catedrală, la care au asistat toate autoritățile civile și militare și un public foarte numeros. Entuziasmul și bucuria pentru căderea Plevnei sunt imprimare pe fisionomia fiecăruia ; pentru deseară, orașenii au pregătit o iluminare splendidă.

P. prefect de Muscel

P.G. Rătescu

„Monitorul Oficial“ nr. 271 din 3 decembrie 1877, p. 7096.

49.

1877 noiembrie 30, Curtea de Argeș. Telegramă adresată primului ministru privind sărbătorirea căderii Plevnei.

Curtea de Argeș, 30 noiembrie 1877.

Orașenii Curții de Argeș, plini de bucurie pentru luarea Plevnei și biruința bravei noastre armate [...] au adus mulțumiri celui a Totputernic în biserica Domnească și rugăciuni pentru triumful vitejilor noștri oșteni [...].

Trăiască România independentă !

Trăiască armata română !

S. Nănoescu (urmează încă 18 semnături).

„Monitorul Oficial“ nr. 275 din 10 decembrie 1877, p. 7199.

50.

1877 decembrie 2, Plevna. Ordin de zi dat de Carol cu prilejul cuceririi Plevnei.

Ostași,

Străduințele voastre, nobilele și eroicele suferințe ce ați îndurat, sacrificiul generos ce ați făcut cu sîngele și cu viața voastră, toate acestea au fost răsplătite și încununate în ziua în care îngrozitoarea Plevnă a căzut înaintea vitejiei voastre, în ziua în care cea mai frumoasă oaste a sultanului, cel mai ilustru și brv general al său, Osman biruitorul, a fost biruit și a depus armele înaintea voastră și a fraților voștri de glorie, soldați ai Maiestății Sale Imperatorele Rusiei.

Povestea faptelor mărețe ale trecutului vostru, voi ați îmbogățit-o cu povestea faptelor nu mai puțin mari ce ați săvîrșit; și cartea veacurilor va păstra din neștersele ei foi numele acestor fapte alături de numele vostru.

În curînd vă veți întoarce în țară purtînd fiecare scris faptul său, virtutea sa de oștean și devotamentul lui pentru patrie, Crucea trecerii Dunării și Medalia Apărătorilor Independenței României. Aatunci cînd veți ajunge la căminele voastre, în orașele, satele și cătunele în care v-ați născut veți spune părinților, fraților, rudelor voastre, ce ați făcut pentru țară.

Bătrînii vă vor asculta amintîndu-și de vremile de mărire ale neamului românesc de care din moș strămoși au auzit.

Tinerii vor vedea în voi exemplul însuflețit al datoriiilor viitoare iar mareață figură a României va privi mîndră și liniștită că veșnică-i va fi viața pe cît va avea fii cu inimi calde și brațe voinice ca ale voastre.

În numele Țării, Domnul și căpetenia voastră, vă mulțumește și vă zic fiecărui din voi sufletească îmbrățișare a vitejilor.

Dat în Plevna, la 2 decembrie 1877.

Carol,

Documente militare, p. 504—505.

51.

1878 ianuarie 21, Moara Hagi Omer Bei. Comandantul Regimentului 4 dorobanți Argeș propune colonelului Dona, comandantul Brigăzii a II-a din Divizia I-a, mai mulți ofițeri și soldați, care s-au distins în lupte, pentru a fi decorați.

La ordinul dv. din 20 ianuarie, am onoare a vă raporta că împrejurul Vidinului, regimentul neavînd nici-o acțiune serioasă, nu am a vă recomanda decît pe Lt. Căpitanovici Alexandru care a fost însărcinat cu două ridicări topografice de Divizia a I-a și o recunoaștere a drumului Rupcea-Novoselo, unde s-a condus excelent, apropiindu-se pînă la 400 sau 500 metri de Novoselo și silindu-se a-și îndeplini însărcinarea ce a avut. Nu a putut înainta mai mult că turcii au început un foc viu asupra-i și neavînd decît 2 călărași ce-l însoțea«u», a fost silit a se retrage, aducînd însă relații destul de exacte asupra recunoașterii cu care a fost însărcinat.

Această recunoaștere a făcut-o în ziua de 13 ianuarie, în timpul unei vii bombardări.

La 15 ianuarie a fost, după ordinul dv., de a făcut recunoașterea viei cu casa roșie, pe care turcii au dărîmat-o în urmă. În această recunoaștere, a înaintat la marginea viei cu multă îndrăzneală, avînd sub comanda-i 30 soldați de care a știut a se servi cu multă inteligență, pe cînd se asigura de tot ce exista acolo, un obuz din bateria inamică, din N. Novoselo, pe care îl urmă o ploaie de gloanțe îl sili a se retrage. În această retragere, pe care o execută cu multă regulă și tact, fu urmărit de gloanțele și obuzele inamice.

Din trupa ce a avut s-a distins prin curaj, sergentul Giuran, caporal Petre Niculae și soldații Ion Marin și Olteanu Ion au înaintat în prima linie cu Lt. Căpitanovici și ajuns la malul Topoloviței, care udă via, cere voie locotenentului de a trece pe sloi spre a cerceta localitatea.

În retragere, au rămas cei din urmă, dezvăluind un mare curaj. Această recunoaștere s-a urmat în ochii întregului regiment.

Locotenentul Căpitanovici, împreună cu aceste grade inferioare, a luat parte și la lupta de la Rahova.

Profit de această ocazie a vă aminti, domnule colonel, ofițerii și gradele inferioare din Batalionul al II-lea Muscel, ce au luat parte la lupta de la Rahova și care s-au distins, după cum m-a asigurat chiar comandantul trupelor, colonel Slăniceanu, și care deși au fost propuși pentru decorații, pînă acum însă nu au obținut nimic.

În această luptă ce dură 7 ore, la 30 pînă la 40 pași de re-dutele inamice, sub un foc omorîtor, ofițerii întregului batalion au luptat în linia tiraliorilor, batalionul fiind tot risipit în prima linie.

Sub locot. Spiroiu chiar fu rănit pe cînd ajuta pe d-l lt. colonel Măldărăscu rănit, de a se retrage. Acest sub locotenent este decorat cu „Steaua României“ pentru o recunoaștere ce a făcut peste Dunăre pe cînd Batalionul se afla la Calafat.

Trupa de asemenea s-a condus cu mult curaj, distingîndu-se gradele inferioare, notate în alăturatul tablou.

Pe lîngă aceasta, am onoarea a vă propune și gradele inferioare notate în același tablou, ce au fost răniți și care nu s-au prezentat atunci, crezîndu-se că aceia vor fi deadreptul decorați.

Comandantul regimentului
Lt. Colonel Herfner

Anexă

La documentul nr. nr. 51.

Batal. II-lea

Regim. 4 dorob.

TABLOU

de numele gradelor răniți și care s-au distins în lupta de la Rahova la 7 noiembrie 1877, din Batalionul al II-lea (Muscel).

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observații
RANIȚI			
1.	Pantazi Dumitru	Gradul	Rănit grav cu 5 gloanțe
2.	Cătană Gheorghe	3	
3.	Georgescu Ion	3	
4.	Dumitrescu Ilie	3	
5.	Bălan Ilie	Sergent	
6.	Oproiu Nicolae	"	
7.	Dimitrescu Apostol	"	
8.	Dorcioman Ilie	"	
9.	Hirică Bucur	Caporal	
10.	Popescu Ion	"	
11.	Lungu Ilie	"	
12.	Bragă Nicolae	Gornist	
13.	Sușială Moise	Soldat	
14.	Leparău Bucur	"	
15.	Simenu Ion	"	Rănit grav în gură
16.	Iordan Nicolae	"	Idem în amîndoi ochii
17.	Huța Vasile	"	

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observații
18.	Vasile Ion II	"	
19.	Firicoiu Moisi	"	Rănit grav în ceafă
20.	Onițoiu Ion	"	
21.	Gligorescu C-tin	"	
22.	Mișu Gheorghe	"	
23.	Bratu Ioan	"	
24.	Dinu Ion	"	
25.	Negru Bucur	"	
26.	Paltin Ion II-lea	"	
27.	Ștefănescu Gheorghe	"	
28.	Hogea Nicolae	"	
29.	Cacetu Bucur	"	
30.	Pievariu Ion	"	
31.	Tabacu Nicu	"	
32.	Stancu Dumitru	"	
33.	Pandicu Vasile	"	
34.	Sfîrcă Gheorghe	"	
35.	Gavrilă Stan	"	
36.	Corbu Nicolae	"	
DISTINȘI			
37.	Anastasiu Petre	Serg. Maj.	
38.	Pirvu Petre	Sergent	
39.	Popescu Mihai	"	
40.	Ion Dumitru	"	
41.	Ifrim Iorgu	"	
42.	Grigorescu Grigore	"	
43.	Neleapcă Gheorghe	Caporal	
44.	Tătaru Gheorghe	"	
45.	Podea Nicolae	"	
46.	Uliu Constantin	"	
47.	Florea Scarlat	"	
48.	Bucur Ion	Soldat	
49.	Gîmică Gheorghe	"	
50.	Righiloni Gheorghe	"	
51.	Bunelu Nicolae	"	
52.	Vlăjoagă Gheorghe	"	

Comand. Regiment ;
Lt. colonel Gh. Herfner

D.I.R. Războiul pentru Independență, vol. IX, p. 89—91.

1878, ianuarie 22, Gircea. Colonelul Cernovodeanu, comandantul Brigăzii de cavalerie din Divizia I-a, propune pentru a fi decorați călărașii care s-au distins în lupte printre care se află și cei argeșeni și musceleni (extras).

Am onoarea a vă înainta odată cu aceasta două tablouri de ofițeri și gradele inferioare ce s-au distins în diferitele lupte și servicii cu ocazia înconjurării Vidinului, pentru care vă rog să binevoiți a mijloci unde se cuvine spre a li se da cuvenita recompensă.

Comand. Brigadei,
Colonel Cernovodeanu

Anexa III

la documentul nr. 52

TABLOU

de gradele inferioare aparținând acestei brigăzi care s-au distins în diferite lupte cît și operațiunei contra Vidinului.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Corpul			Fapte	
		Gradul	Regim.	Escadr.		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Burcea Stoica	Serg. maj.	2 călăr.	Argeș	Toate aceste grade inferioare, în toate ocaziunile, s-au purtat cu mult curaj și abnegație, au luat parte la lupta de la Smîrdan și Inova, s-au distins în recunoașterile făcute sub focurile inamicului în ziua de 12 și 13 ianuarie, au mai luat parte la luptele de la 22, 23 și 25 decembrie la Sabri-Paşachioi, precum și la Nazîr Mahala și Vidbo-	Pentru toți „Virtutea Militară“
2.	Constantinescu C-tin	Serg.	"	"		
3.	Coman C-tin	"	"	"		
4.	Iorga Radu	"	"	"		
5.	Bădea Radu	"	"	"		
6.	Mateescu Ioan	Brig.	"	"		
7.	Popa Ioan	"	"	"		
8.	Talvacu C-tin	Sold.	"	"		
9.	Stănculescu Apostol	"	"	"		
10.	Stănculescu Vasile	"	"	"		
11.	Țiulescu Pătru	"	"	"		
12.	Ioan Marin	"	"	"		
13.	Marin Nicolae	"	"	"		
14.	Stoiculescu Gh.	"	"	"		
14.	Stoiculescu Gh.	"	"	"		

1	2	3	4	5	6	7
					lu. Soldații Stănculescu Vasile și Stoiculescu George au fost răniți. La Vidbolu au prins 2 căruțe cu furaje și munițiuni ale turcilor.	
34. Nistor VaVșile	Serg.	"	Muscel	Toate aceste grade inferioare, în toate ocaziunile, s-au purtat cu mult curaj și abnegație, s-au distins în serviciul avant - posturilor și recunoașterilor făcute împrejurul Vidinului sub focurile inamicului.	Pentru medalia „Virtutea Militară“	
35. Săvulescu Irimia	"	"	"			
36. Crînceanu D-tru	"	"	"			
37. Nica Gheorghe	"	"	"			
38. Boboc Nic.	Brig.	"	"			
39. Popescu Gh.	"	"	"			
40. Năstăsioiu Ioan	Brig. 2	călăr.	Muscel			
41. Drăgoi Scarlat	Sold.	"	"			
42. Vlad Gh.					Acest soldat în ziua de 12 și 13 ianuarie fiind ca ordonanță pe lângă dl. lt. colonel Holban s-a purtat cu mult curaj în lupta de la Smîrdan și Inova, a primit hrană. A fost prezentat d-lui comandant al Diviziei a II-a cu raportul nr. 47 din 19 ianuarie.	

Comandantul Brigadei,
Colonel Cernovodeanu

D.I.R. Războiul pentru Independență, vol. IX.p.97,99—100.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Corpul		F a p t e	Recompense
			Regim.	Escadr.		
1	Burcea Stoica	serg. maj.	2 Călăr.	Argeș	Toate aceste grade inferioare în toate ocaziunile s'au purtat cu mult curaj și abnegație. Au luat parte la lupta dela Smârdan și Inova, s'au distins în recunoșterile făcute sub focurile inamicului în ziua de 12 și 13 Ianuarie, au mai luat parte la luptele dela 22, 23 și 25 Decembrie la Sabri-Pasachioi, precum și la Nazir-Mahala și Vidbalu	Pentru toți medalia « Virtutea militară »
2	Constantinescu Ctin	serg.	»	»		
3	Coman Ctin	»	»	»		
4	Iorga Radu	»	»	»		
5	Badea Radu	»	»	»		
6	Mateescu Ioan	brig.	»	»		
7	Popa Ioan	brig.	2 Călăr.	Argeș	Toate aceste grade inferioare în toate ocaziunile s'au purtat cu mult curaj și abnegație. Au luat parte în lupta dela Smârdan și Inova, unde s'au distins în recunoșterile făcute sub focurile inamicului în ziua de 12 și 13 Ianuarie, au mai luat parte în luptele dela 22, 23 și 25 Decembrie la Sabri-Pasachioi, precum și la Nazir-Mahala și Vidbolu, soldații Stănculescu Vasile și Stoiculescu Ghe.	Pentru toți medalia « Virtutea militară »
8	Talvacu Ctin	sold.	»	»		
9	Stănculescu Apostol	»	»	»		
10	Stănculescu Vasile	»	»	»		
11	Ținulescu Pătru	»	»	»		
12	Ioan Marin	»	»	»		
13	Marin Nicolae	»	»	»		
14	Stoiculescu Ghe.	»	»	»		

1878 februarie 10, F.L. Colonelul Cernovodeanu, comandantul Brigăzii I-a cavalerie, comunică regimentelor 2 și 3 călărași cuvîntul rostit de colonelul Leca, comandantul Diviziei a IV-a, la întoarcerea soldaților în țară.

Vă comunic alocuțiunea ce am ținut Brigadei ce dv. comandați cu ocaziunea plecării în țară și care este :

Ofițeri, subofițeri, brigadieri și soldați ai Brigadei I-a de Călărași.

Luîndu-mi ziua bună de la voi, nu pot să nu vă mulțumesc de zelul, devotamentul și supunerea ce ați arătat în grelele încercări prin care ați trecut în timpul campaniei de iarnă, în care ați avut a lupta cu elementele și inamicul, în care v-ați arătat demni de valoarea strămoșilor noștri.

Pentru mine, comandantul vostru, reintrînd în viața privată, îmi va rămîne o neuitată amintire că am comandat unor trupe atît de brave pe cît de devotate țării și tronului.

Comand. Diviziei I.,
Col. Leca

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. IX., p. 283.

1878 februarie 12, [Nazir Mahala]. Ordin de zi dat de generalul Nicolae Haralambie cu prilejul desființării Corpului de vest și prin care aduce mulțumiri trupelor pentru comportarea lor vitejească pe cîmpul de luptă.

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați !

Misiunea noastră de comandant al Corpului de vest a încetat.

Plecînd din mijlocul vostru împlinesc sfînta datorie de a vă arăta că singura disciplină și devotamentul vostru a învins dificultățile și privații de tot felul a unei campanii de iarnă.

Bravura voastră cred că poate face admirația celor mai vechi armate, căci ați împresurat o oetate al cărui număr de baionete erau mai egale cu ale voastre.

Smulgînd întărirea cu o nouă vitejie ați silit pe inamic a fugi dinaintea voastră, părăsindu-și și alte întăriri și a se închide în Vidin pe care l-ați împresurat.

Vidinul și Belogragicul sînt sub culorile României și misia Corpului de vest împlinită.

Istoria și copiii voștri vor vorbi despre Corpul de vest.

Țara este mîndră de voi.

Din parte-mi mulțumesc trupelor din Corpul de vest, pe care am avut onoarea a-l comanda și le urez cu aceeași disciplină devotamentul real și bravura să fie singura emblemă a drapelului României.

General,
Haralabie

Documente militare, p. 581—582.

55.

1878mai 16, Pitești. Adresa primarului orașului Pitești către comandantul Brigăzii a II-a din Divizia I-a prin care solicita, în numele locuitorilor orașului, ca ostașii Regimentului 4 dorobanți Argeș, înapoiți de pe front, să fie cartiruiți în oraș.

Fiind informat că parte din trupele concentrate în această comună sînt destinate a ieși în bivacuiri și prin comunele rurale ;

Subsemnatul, ca repreezntant al cetățenilor, în dorința lor de a-și manifesta sentimentele de considerațiune și grațitudine către Regimentul al 4-lea de dorobanți și, în special către d-l locotenent colonel Herfner, comandantul Regimentului și d-l maior Ciornei, comandantul batalionului local, am onoarea a vă ruga să binevoiți ca de preferință să acordați șederea în această comună a zisului regiment.

Sper, d-le colonel, că dv., apreciînd dorința și manifestarea cetățenilor către regimentul care, ca și celelalte au cîștigat glorii pe cîmpul de război, și, în consecință dreptul la recunoștință publică, ne veți satisface cererea.

Profitînd de această ocaziune, vă recomand (!) d-le colonel încredințarea stimei și considerațiunei ce vă conserv.

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 56/1878, f. 28—28 v.

Monumentul cu bustul maiorului Giurescu ridicat în 1898 în oraşul Cimpulung-Muscel.

1898, Cimpulung-Muscel. Din cuvîntarea generalului Al. Candiano Popescu, participant la războiul din 1877—1878, ținută cu prilejul dezvelirii monumentului cu bustul maiorului Dimitrie Giurescu în orașul Cimpulung-Muscel.

[...] Cît însă nu vor pieri din aducerea noastră aminte frații Buzești, Radu Calonfirescu, aprodul Arbore, aprodul Purice, logofătul Tăutu și alți străluciți osteni din vremurile trecute, nu vor pieri nici maiorul Giurescu, nici colonelul Măldărescu, nici maiorul Ene, nici locotenentul Bordeanu, morți sau răniți în luptele de la Rahova [...].

Candiano Popescu, Cuvîntări ostășești, 1901, p. 73.

1905 iunie 15, Pitești. Adresa Societății veteranelor de război din Pitești prin care solicită primăriei un teren pentru ridicarea unui monument în cinstea eroilor căzuți în războiul pentru independență.

Domnule primar,

Societatea veteranilor „Coroana de oțel“ din Pitești vă aduce la cunoștință că comitetul executiv al acestei societăți a luat deciziunea ridicării unui monument în formă de piramidă în amintirea eroilor căzuți pe cîmpiile Bulgariei la 1877—1878 pentru independență [...] Prin aceasta vă punem în cunoștință a ne da un loc pe piețele acestui oraș ca să ridicăm acest monument sfînt. Comitetul acestei societăți a decis să ne dați un loc din aceste trei puncte care vi le notăm mai jos :

- I. Taierea bulevardului cu calea Craiovei ;
- II. Anslocul stradei din Piața Episcopiei ;
- III. Grădina primăriei de lîngă biserica „Sf. Nicolae“.

Binevoiți a ne da cuvenuta autorizație de urgență ca să putem să punem piatra fundamentală pentru ziua de 30 august 1905.

Primiți asigurarea deosebitei mele stime.

Președinte,
G. Drăghescu

Secretar
I. Vasile

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 16, dosar nr. 45/1905—1908, f. 1.

58.

1906 iulie 12, Pitești. Arhitectul orașului Pitești comunică primarului dimensiunile terenului necesar pentru amplasarea „Monumentului Independenței”.

Domnule primar,

Spre satisfacerea adresei dv. cu nr. 2653 de astăzi, am onoarea a vă comunica că, în urma explicațiilor ce am avut cu d-l sculptor Pavelescu, autorul proiectului monumentului „Independenței”, s-a stabilit că acest monument va ocupa cu baza lui o suprafață maximum de 49 m² socotindu-se latura bazei de 7 m. lungime.

Binevoiți vă rog, d-le primar, a primi asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Șeful Serviciului
Inginer Arhitect,
C.I. Gabrielescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 16, dosar nr. 45/1905—1908, f. 8.

59.

1906 septembrie 29, Pitești. Publicația primăriei orașului prin care cetățenii orașului erau invitați să participe la solemnitatea punerii pietrei fundamentale a „Monumentului Independenței”.

PRIMARIA URBEI PITESTI.

Publicație

Iubiți Concetățeni,

Duminică 1 Octombrie a. c. ^{se va pune} se va pune piatra fundamentală monumentului independenței, ce se ridică în acest oraș pe Bulevardul Elisabeta, la punctul de întâlnire cu strada Craiovei, în cinstea eroilor căzuți în războiul 1877-1878 la care vor participa și autoritățile civile și militare.

Scrierea aceasta, având scopu național, am ocazie a vă ruga să bine voși, a lua parte și D-voastră la dansa în număr cât se poate mai mare, pentru a i se da importanța cuvenită.

Primar, **AL. M. VESTINIAN.**

Secretar, **I. Vulpescu.**

No. 3552.

1906, Sept. 29.

Iubiți concetățeni,

Duminică 1 octombrie a.c. ora 10 dimineața, se va pune piatra fundamentală «a» monumentului independenței, ce se ridică în acest oraș pe bulevardul Elisabeta, la punctul de întâlnire cu strada Craiovei, în cinstea eroilor căzuți «din» 1877—1878 la care vor participa și autoritățile civile și militare.

Serbarea aceasta, avînd scop național, am onoare a vă ruga să binevoiți a lua parte și d-voastră la dînsa în număr cît se poate mai mare, pentru a i se da importanța cuvenită.

Primar,

Al. M. Vestinian

Secretar,

I. Vulpescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 16, dosar nr. 45/1905—1908, f. 34.

IV. ÎNGRIJIREA MILITARILOR ROMÂNI ȘI RUȘI ÎN SPITALE

60.

1877 mai 2, București. Ministerul de Interne comunică prefectului jud. Argeș să caute local pentru spitalul armatei ruse care urmează a se înființa la Pitești.

Peste puțin «timp» va veni acolo un colonel rus ca să organizeze spitale pentru 600 paturi, locale pentru alte 200 persoane, ca infirmieri, 200 cai și 27 trăsturi. Vă comunic să faceți investigările dv. mai de timpuriu.

p. Ministru

Mihalescu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II., p. 547.

61.

1877 mai 14, Pitești. Publicația Primăriei orașului Pitești prin care se aduce la cunoștință proprietarilor de case posibilitatea închirierii de imobile pentru spitalul rusec.

**Monumentul Independenței din Pitești (confluența străzilor
Grivița și Crinului).**

Publicațiune

Avînd în vedere că Comitetul spitalelor Imperiale rusești pe timpul războiului, cu nr. 55, simte necesitatea de a închiria mai multe localuri ;

Se publică pentru ca d-nii proprietari care dispun de asemenea localuri și voesc a le închiria, să bine voiască a se duce la d-l președinte al zisului comitet «la» Hotelul de „Paris“ nr. 1 sau la cancelaria comitetului «la» Hotelul „Europa“ spre a lua informațiunile necesare.

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 2/1877—1878, f. 168.

62.

1877 mai 20, Pitești. Adresa Prefecturii județului Argeș către Primăria orașului Pitești prin care anunță sosirea unui general rus în localitate și îi pune în vedere a lua toate măsurile pentru cartiruirea lui.

Domnule primar,

D«omnul» sub inspector al spitalelor militare rusești din acest oraș, prin nota cu nr. 27,, mă anunță că peste citeva zile are să vină un general rus.

Prin urmare, comunicîndu-vă despre aceasta, am onoarea a vă invita a regula cartiruirea cuvenită, adăogîndu-vă că, după ordinele rusești, un general trebuie să aibă pînă la două odăi.

Primiți vă rog, domnule primar, asigurarea considerațiunii mele.

p. Prefect,
G. Micescu

p. Director
ss. indescifrabil

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 35/1877—1881, f. 8.

63.

1877 mai 22, Pitești. Prefectura jud. Argeș cere Primăriei orașului Pitești să repartizeze un loc în cimitir pentru îngroparea morților de la spitalul rusesc care a început să funcționeze în localitate.

Domnule primar,

D-l subinginer al spitalului militar rusesc din acest oraș, prin adresa nr. 32, îmi face cunoscut că astăzi au și deschis spitalul pentru așezarea bolnavilor în căutare.

Subsemnatul, pe de o parte, vă comunică cu onoare și dv. despre aceasta iar, pe de alta, conform cererii ce face prin expusa adresă, vă invită să destinați un loc la cimitir pentru a pune în vedere d-lui subinspector ca să știe unde să-i înmorminteze.

Primiți, vă rog, domnule primar, asigurarea osebitei mele considerațiuni.

p. Prefect,
G. Micescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 35/1877—1881, f. 10.

64.

1877 mai 23, Pitești. Subinspectorul spitalului militar rus face cunoscut prefectului jud. Argeș locuințele de care spitalul din Pitești are nevoie pentru a funcționa precum și chiria stabilită pe o jumătate de an fiecărui proprietar.

Domnule prefect,

Eri în 22 mai a sosit general inspectorul spitalelor rusești la Pitești și mi-a declarat ordonanța Alteței Sale Imperiale de la Marele Duce Nicolae, că în orașul Pitești va fi deschisă numai a treia parte a spitalelor nr. 55.

Va să zică cantitatea paturilor va fi numai de 210 în loc de 630, după cum s-a procedat întâia oară după această știință cu numele guvernului rusesc; am onoarea a vă ruga, domnule prefect, a lua cât mai curind dispozițiunea următoarea:

I. A anunța cu poliția orașului proprietarilor anume cum urmează mai jos: Semesco, Teotati Tomescu, Alecu Nicolescu, Petrescu Matei Căciulă și preotul Iancu, că casele lor nu vor fi închiriate din partea guvernului rusesc.

II. Celelalte case, care sînt deja ocupate pentru bolnavii ruși, adică casele d-lor Robescu, Iosif Iohanesco (hotelul Europa), Ștefănescu, Pavlache Negru și Petrică Popescu (Săracu),

Tache Hagi Nazaru vor fi închiriate din partea guvernului rusesc, cu prețurile următoare din ziua închirierii cum urmează :

Prețul pe 6 luni ziua închirierii

Petrică Popescu — — — —	2.000 frs.	15 mai
Iohanescu (hotel Europa) —	4.000 frs.	15 mai
Ștefănescu — — — — —	350 frs.	18 mai
Robescu — — — — —	600 frs.	18 mai
Pavlace Negru — — — —	1.000 frs.	15 mai
Tache Hagi Nazaru — — —	900 frs.	15 mai

8.850 frs.

III. Casele închiriate de proprietari care sînt «numiți în» art. II. vor avea dreptul a închiria pe șase luni sau pînă la 23 octombrie 1877, bineînțeles cu prețul art. II. proporționat pentru zilele care vor lipsi pînă la 6 luni.

IV. Plata chiriei va fi «pe» trei luni înainte pentru toți proprietarii fără incluzie.

V. Concluzia contractelor va fi făcută cu comisari români, care sînt atașați la intendența militară, care se află în orașul Ploiești dar după proiectul care trebuie să fie aprobat din partea comitetului spitalului nr. 55.

VI. Casele proprietarilor, care sînt numiți în art. II. pentru termenul condiționat, trebuie să fie în dispoziția guvernului rusesc și proprietarii nu au dreptul a refuza guvernul rusesc din care vor fi luat chiria, în caz contrariu casele vor fi ocupate prin rechiziție, însă tot cu prețul numit «la» art. II.

Subinspector spital militar rusesc
Colonel Rotdeve

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 35/1877—1881, f 25v—26.

65.

1877 iunie 12, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care raportează că în orașul Pitești au fost închiriate case pentru spitalul rusesc.

Mai multe case s-au închiriat de armata rusă pentru spitalele pe care le-au și luat în posesie și, pînă astăzi, nu a sosit nici o persoană împuternicită pentru a contracta din pratea armatelor rusești. Proprietarii reclamă. Rog. dispuneți cele de cuviință pentru curmarea acestui rău.

Prefect,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 75/1877, f. 74—74 v.

66.

1877 iunie 15, [București]. Ministerul de Interne justifică față de Ministerul de Externe suma încredințată pentru vindecarea soldaților ruși în spitalul central din Pitești.

Domnule ministru,

Pentru justificarea sumei de lei 1061,01 ce am primit cu adresa dv. 6965, pentru căutarea soldaților ruși bolnavi în spitalul central din Pitești, am onoarea a vă trimite chitanța farmacistului F. Sifțu pe suma de lei 555, bani 39 ce i se cuvine pentru medicamentele liberate și care am primit-o cu raportul d-lui prefect de Argeș nr. 6860, cu adăogire, d-le ministru, că restul de lei 505 bani 62 s-au vărsat la casieria general în contul județului cu recipisa nr. 1962 din anul curent, care recipisă s-a oprit de comitetul permanent pentru a putea justifica vărsarea banilor la destinație.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. IV. p. 25.

67.

1877 august 6, Pitești. Proces-verbal prin care se constată că Petre Popescu din Pitești nu a primit chiria pentru casele ocupate pentru spitalul rusec.

Domnul Petre Popescu din Pitești, prin petiția primită la primărie cu rezoluția domnului prefect local nr. 484 din 4 curent, făcînd cunoscut că cu ocazia trecerii Armatei Imperia-

le rusești prin această comună, închirindu-se de către d-l colonel Clapca pe lângă alte case și acelea ale sale din strada Poștei sau Șerban Vodă în număr de (33) treizecișitrei camere pe timp de șase luni cu prețul de lei noi două mii, din care sumă chiria pe trei luni să i-o răspundă imediat după terminarea și aprobarea contractării de către autoritatea Imperială superioară, au și încheiat contractul caselor cu domnul căpitan Carol Șterter, ocupându-i-se casele cu spital și bagaje pînă la 31 iulie trecut, cînd i s-au părăsit, lăsîndu-i și mai multe stricăciuni la dinsele, fără să primească nici contractul, nici vreun ban din chiria primelor trei luni, cerînd constatare despre toate.

Noi. C. Lerescu, primarul comunei urbane Pitești, în consecința citatei rezoluții, astăzi 6 august anul 1877, transportîndu-ne în localitate, în urma cercetării ce am făcut și declarațiunei reclamantului, am constatat că în ziua de 23 mai trecut, anul curent, reclamantul contractînd verbal cu acel domn colonel Clapca închirierea caselor în termenul și condițiunile descrise aici, casele s-au și ocupat imediat de spital. Că în urmă, contractînd înscrierea cu d-l căpitan Carol Șterter, actualmente maior, aflat la granița Ungheni, domnia-să a luat contractul a-l trimite spre aprobare, iar reclamantului nu i s-a răspuns din chirie niciun ban pînă astăzi.

Închirierea acestor case, rezultînd și din adresa domnului subinspector al spitalelor rusești nr. 39 și aceea a domnului prefect local nr. 2 208 din 27 mai și că la ferestrele acestor case s-au găsit sparte cincisprezece (nr. 15) geamuri al căror cost în total este de lei douăzecișidou, bani (50) cincizeci.

De cele constatate dar, încheindu-se prezentul proces-verbal în trei exemplare, unul se va înainta domnului prefect local, ca rezultat ai citatei rezoluții, cel de al doilea se va încredința reclamantului, iar celălalt se va popri în cancelaria primăriei la dosarul respectiv.

Primar, C. Lerescu

Arh. St. Argeș, fond primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 35/1877—1881, f. 59—59 v.

68.

1877 septembrie 9, Cîmpulung-Muscel. Adresa Prefecturii jud. Muscel prin care roagă Ministerul de Interne să aducă

Acordarea medaliei *Virtutea-militara*

M. S. Domnitorul a acordat următorilor militari dreptul d'a purta medalia *Virtutea militară*:

D-lui inspector-general Davila Carol, șeful serviciului sanitar al armatei, pentru neadormita sa supraveghere în căutarea și îngrijirea răniților sub focul inamicului.

Pentru fapte de curagiū și devotament, săvârșite în ziua de 6 Septemvrie :

D-lui major Lahovary Iacob, din corpul de stat-major; și

D-lui căpitan milițian Văcărescu Teodor, oficiār de ordonanță.

Anunț privind decorarea lui Carol Davila cu „*Virtutea militară*”

la cunoștință publică acțiunea întreprinsă de locuitorii orașului privind organizarea unui spital pentru îngrijirea răniților.

Domnule ministru,

Îndată ce s-au împrăștiat știrea că în acest oraș se trimit soldați bolnavi români, orașenii cîmpulungeni animați de sentimente patriotice, manifestînd iubirea ce au pentru armată, au oferit gratis mai multe din obiectele necesare spitalelor, astfel că în 24 ore s-au instalat și completat două spitale de 200 paturi. Primăria orașului a îndestulat trei zile pe bolnavi. D-nii d-ri Popescu și Lupescu, care au și alte servicii destul de împovărătoare, se ocupă foarte serios cu căutarea bolnavilor din ambele spitale. Pe fiecare zi se procură soldaților obiecte de așternut, îmbrăcăminte, tutun, rachiu și altele. Am fost adînc mișcat văzînd solicitudinea cu care orașenii au îmbrățișat pe acești fii ai patriei. Fapte de asemenea natură, care umplu de bucurie inima fiecărui român, nu pot rămînea ascunse; deși scopul filantropic cu care se îndeplinesc, este de la sine atins prin îndeplinirea lor, găsindu-și fiecare mîngierea în conștiința sa, cu toate acestea datoria noastră ne impune a aduce la cunoștință țării expresiunea sentimentelor patriotice ale fiecăruia. Pînă se va completa lista de toate ofrandele din care s-au compus aceste spitale, am onoarea a vă ruga să binevoiți a aduce aceste fapte nobile la cunoștință publică, prin Monitorul oficial și, dacă este posibil, prin jurnalele cele mai răspîndite, exprimîndu-și din partea domniei voastre mulțumiri d-lor orașeni, d-lor doctori și d-lui ajutor primar, care în lipsa d-lui primar au ocazia instalării spitalelor au depus un zel și activitate fără oboseală, uzînd de toată influența d-sale personală spre adunarea ofrandelor. Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei mele considerațiuni.

Prefect,
R. Fărcășanu
Director,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 42/
1877, f. 297—297 v.

PREFECTURA
DISTRICTULUI ARGESIU

Comand. Bl. Căpitan.

12384.

Comand. Primar,

05/11

Președ. Căpitan. Primar. Să se știe că în orașul Pitești s-au găsit 309 răniți, pentru a se afla în căutarea spitalelor din orașul Pitești, și din această 40 urmasilor a se afla în fațete, ca mai mică rănire, ne amănă locu' totu' în spitale, de aceea am avut re a ne răniti, D. Comand. Primar, ca luoa mizeria în măsuri într'această regulându' ca fațeturile și se dea nese prin președintele spitalelor din orașele lui Petrică Beraciu, și totu' de-a datu' se îngrijit ca mulți din comisar. Comisar. și se afla la gară ca la venirea răniților și se dea în primire pe ei în această categorie, spre ai conduce la fațeturile destinate. Trămite D. Primar, asij. cauză. melle Prefectu'.

Directorul Viteaz
Localu'

Comand. Sella

Comand. Sella

Prefectura județului Argeș anunță primăria orașului Pitești că în oraș vor sosi încă 309 răniți.

1877 septembrie 20 ¹⁾. Informație prin care se arată că N. Kretzulescu a oferit un local la Leordeni pentru îngrijirea răniților.

D-l N. Kretzulescu, oferind un local la moșia d-sale Leordeni, aproape de gara cu acest nume, pentru a îngriji cu toate cele necesare 15 soldați răniți, ministerul ²⁾ se grăbește a exprima viile sale mulțumiri d-lui N. Kretzulescu pentru această patriotică oferire și de care va profita cu recunoștință.

„Monitorul Oficial“ nr. 211 din 20 septembrie 1877, p. 5 549.

70.

1877 octombrie 14, Pitești. Adresa Prefecturii jud. Argeș către Primăria orașului Pitești prin care îi face cunoscut că vor sosi răniți români și ordonă luarea măsurilor pentru ca o parte din ei să fie cartiruiți în casele orașenilor.

Domnule primar,

Astă seară fiind a sosi 309 răniți, pentru a se așeza în căutarea spitalelor de aici, și din aceștia 40 urmînd a se da în cartiruire cei mai ușor răniți neavînd loc toți în spitale ¹⁾; de aceea am onoare a vă invita, domnule primar, a lua imediat măsuri într-aceasta, regulînd ca cartiruirile să se desemneze prin prejurul spitalului din casele lui Petrică Săracu, și tot de-odată să îngrijiți ca unul din comisarii comunali să se

¹⁾ Datarea documentului s-a făcut după ziua apariției „Monitorului Oficial“. În continuare toate documentele care au ca sursă „Monitorul Oficial“ au fost în același fel dateate.

²⁾ Este vorba de Ministerul de Război.

³⁾ În timpul războiului, militarii răniți și bolnavi au fost îngrijiți în orașul Pitești, atît în spitalul civil, situat în str. Sf. Vineri nr. 57 cît și într-un număr de cinci spitale militare temporare organizate astfel:

a) în „Cazarma din deal“ a Batalionului 4 vînători din str. Cazarmii nr. 1 (actuala stradă Dumbravei); b) str. Șerban Vodă nr. 2 (Victoriei); c) str. Neculcești nr. 3 (Tudor Vladimirescu); str. Școalelor nr. 4 (1 Mai) și str. Poștei (Negru Vodă) în „casa escadronului de călărași“.

Personalul sanitar al ambulanței de la Mecca.

afle în gară, ca la venirea răniților să i se dea în primire pe cei în această categorie, spre a-i conduce la cârtiruirile destinate.

Primiți, d-le primar, asigurarea considerațiunei mele.

p. Prefect,
Gh. Micescu
p. Director,
ss. indescifrabil

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar 2/1877—1878, f. 340.

71.

1877 octombrie 19, Pitești. Scrisoarea socialistului Nicolae Codreanu, medic la spitalul militar aflat lângă gara din orașul Pitești, adresată dr. Nicolae Russel la C. de Argeș prin care îi solicită medicamente pentru îngrijirea răniților (fragment).

Scumpe Russel,

În fine pot căuta pe vre-o 35 bolnavi răniți în spitalul de la gară după cum cred eu, ca fi mai bine : s-a împărțit serviciul în spital între mine, dr. Șerbănescu și dr. Florescu [...]. Vreau să pansez toți bolnavii mei în loc de acid phenic cu acid boric. Acesta nu se găsește în farmaciile de aici. Te rog, dar, trimite-mi cît mai în curînd un chilogram de acid boric și o jumătate de chilogram unsoare de acid boric. Îl va prepara spițerul dumatăle după prescripția ce-i vei da-o. Poate spițerul să mi le trimită pe poștă pe contul județului sau, dacă d-ta vei găsi vreun călător la Pitești sigur, trimite-le pe el. Spițerul prin poștă va trimite lucrurile pe adresa mea „la spitalul pentru răniți de la gară“. Puteți să trimiteți și pe adresa : dr. Ccdr. str. Egalitatea, casa Protopopescu. Te rog, să faci această treabă grabnic, cît mai grabnic [...].

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. I (partea I-a), p. 692.

72.

1878 ianuarie 15, Pitești. Prefectul jud. Argeș face cunoscut Ministerului de Interne obiectele donate de „Crucea Roșie“ engleză pentru spitalele militare temporare din Pitești.

Domnule ministru,

Crucea roșie engleză, prin intermediu domnului doctor Marcovici, a venit în ajutorul spitalelor temporare locale, cu următoarele obiecte notate pe contra pagină, pentru care am onoarea a vă comunica și domniei voastre despre această spre știință. Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea deosebitei mele stime.

Prefect,
C. Racoviță

Anexă

la documentul nr. 72

Pitești 15 ianuarie 1878

Obiectele donate

298 perechi pantofi de pîslă
452 flanele din care 372 trico
250 cămăși
249 perechi ismene
399 perechi ciorapi
300 plăpumi
390 scufe de pichet.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VIII, p. 592—593.

73.

1878 martie 5, Pitești ¹⁾. Scrisoarea unor ostași răniți români aflați într-unul din spitalele militare temporare din Pitești, adresată Prefecturii jud. Argeș, prin care mulțumesc pentru felul cum au fost îngrijiți (fragment).

ACT DE MULȚUMIRE

Adresat Prefecturii de Argeș de către soldații români răniți.

Nu voim a arăta aci caritatea și sufletul cel nobil ce caracterizează pe doamnele române, ale căror nume le cunoaș-

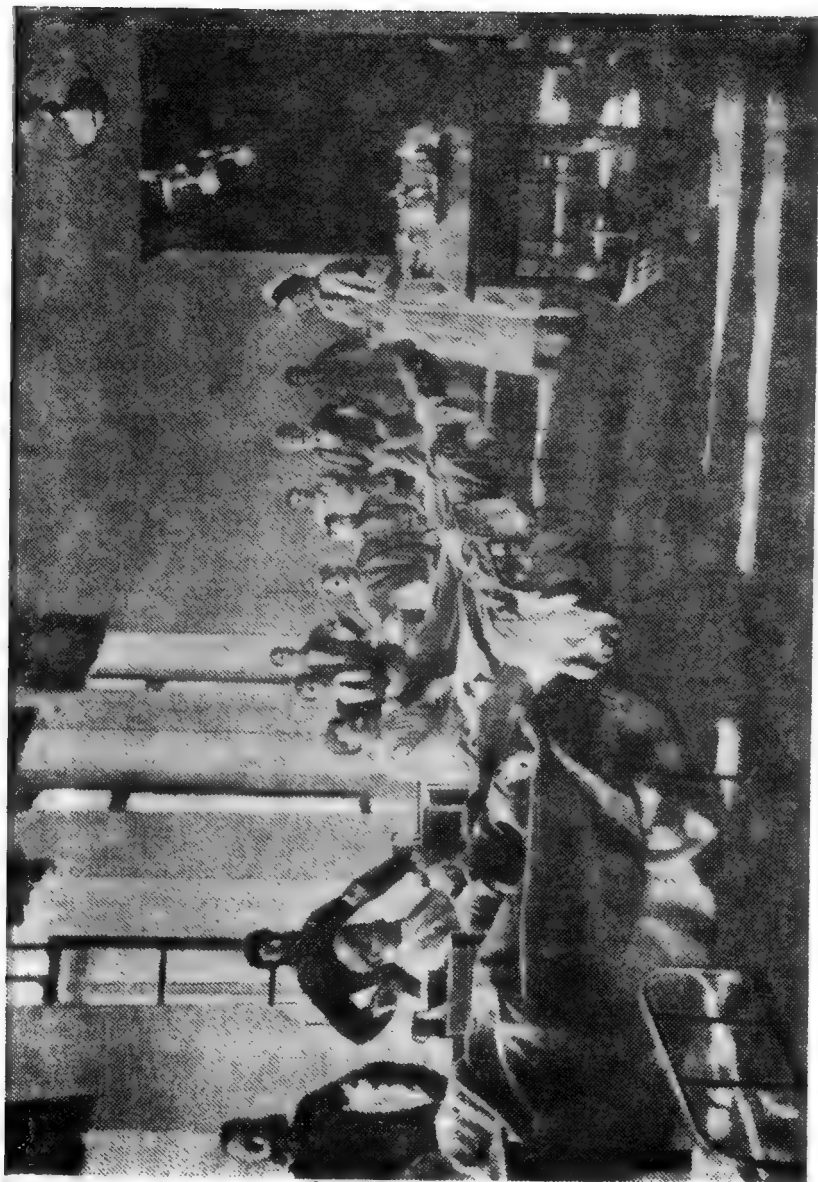
¹⁾ Datarea s-a făcut după data apariției publicației.

teți foarte bine dv., căci totdeauna nu au lipsit de a ne consola în suferințele ce avem pe patul durerilor și este de prisos a mai aminti că cu aceleași merite de mărinimie ca și străbunele matroane romane și pe a căror nobilă față am avut fericirea de a vedea înșine de multe ori lacrimi de compătimire la suferințele și durerile noastre. Pentru aceasta, multe stimate doamne, vom avea a vă arăta separat mulțumirile noastre de recunoștință care vor fi, ca și acestea, pura și dreapta noastră expresie.

Sîntem convinși că cunoașteți din experiență, domnule prefect, că nimeni nu poate ști mai bine persoanele ce cu deosebire ne îngrijesc pe patul suferințelor decît noi care sîntem obiectul îngrijirilor lor. Astfel, dar, domnule prefect, fiindcă d-nii medici au fost aceia care ne-au măsurat minut cu minut gravitățile suferințelor noastre și, fiindcă cu drept cuvînt, putem zice că prin stăruința d-lor cea incomparabilă și prin ajutorul înaltei științe ce posedă, puturăm constata prin noi înșine, cît și prin cealaltă parte a camarazilor noștri deja concediați, [ieșiți din spital], care și o parte din noi au fost supuși la diferite operații chirurgicale și tratamente medicale, și care ca și noi într-adevăr n-au putut face decît a le admira măiestria științifică și frumoasele reușite ce le-au putut obține cu noi. Prin urmare dară, stimabile domnule prefect, vă rugăm, pe de o parte, a arăta adîncă și via noastră recunoștință domnilor doctori prusieni Peiper și Striker, pe care îi rugăm a fi pe deplin convinși că patria noastră și fii săi le exprimă, prin vocea noastră, adîncă și eternă recunoștință; iar, pe de alta, binevoiți a comunica d-lui doctor Striker profundele noastre regrete că a devenit victima unei îndelungate boale ce a fost derivată din sinul nenumăratelor boale pe cînd se afla încă în mijlocul nostru.

Asemenea avem profundul respect pentru d-l I. I. Rădulescu, subchirurg ajutor și asistent al d-lor doctori Peiper și Striker, care ne-a încurajat asupra operațiilor ce trebuiau a le suporta și care ne-a arătat întotdeauna cel mai patriotic, conștiincios și sincer tratament, precum și neîntreruptul și neobositul concurs ce a dat d-lor doctori, atît în cazurile de operații cît și în pansamentele lister-s pe care continuă încă a ni le aplica singur și astăzi după plecarea d-lor doctori Peiper și Striker de la spitalul nostru, putem a vă spune, d-le prefect, că d-lui în privința oricărui tratament în favoarea noastră a ținut locul celei mai apropiate a noastre rudă.

O sală de spital în timpul răboiului.

Mulțumirile noastre arătăm și d-lui D. Georgescu, subchirurg, ajutor în secția d-lui doctor Striker.

Afară de aceasta, domnule prefect, vă rugăm să binevoiți a arăta și d-lui locotenent Viădescu, administratorul spitalelor temporare din Pitești, pentru menajul administrativ, care neobosit ziua și noaptea ne supraveghea neincetat, adinea noastră recunoștință [...].

Aceasta fiind, respectabile domnule prefect, adevăratele noastre expresii de mulțumire, vă rugăm să binevoiți a face să se dea publicității, ca să putem și noi vedea înșine dreapta noastră recunoștință și, pe de o parte, vă rugăm a comunica prezenta noastră mulțumire d-lor doctori și tuturor celorlalte persoane iar, pe de alta, am fi mindri cînd ați binevoi a intermedia unde veți crede de cuviință pentru a le încuviința fiecăruia din d-lor distincțiile ce noi atestăm că le bine merită.

Sperăm, domnule prefect, în deosebitul d-voastră simțămînt de patriotism și adevăr că veți binevoi a lua act de această a noastră adevărată și dreaptă declarațiune.

Semnează un număr de 29 militari.

„Monitorul Oastei“ nr. 3, din 5 martie 1878, p. 68—70.

V. RECHIZIȚII

74.

1877 aprilie 9, Pitești. Adresa Prefecturii jud. Argeș către Primăria orașului Pitești prin care face cunoscut componența comisiei de rechiziții.

Domnule primar,

În conformitatea ordinului telegramă al d-lui ministru de interne cu nr. 7324, am onoarea a vă comunica că comisiunea prevăzută la art. 34 din Regulamentul rechizițiilor ¹⁾,

¹⁾ În baza „Regulamentului asupra rechizițiilor militare“ erau supuse rechizițiilor: imobile pentru cazăruierea oamenilor, cailor și materialelor aparținînd armatei; alimente, furaje, mori și cuptoare; trăsuri și căruțe împreună cu personalul de deservire; animale pentru transport și hrană; materiale, scule, instrumente și aparate pentru construcția sau reparația căilor de comunicație și pentru executarea lucrărilor militare; îngrijirea bolnavilor și răniților în casele locuitorilor; efecte de îmbrăcăminte, echipament, harnășament, medicamente, mijloace pentru pansament și altele (vezi D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 128—136).

publicat în Monitorul oficial de la 8 aprilie, se va compune din subsemnatul, dv. d-le primar, unul din membrii Comitetului permanent și delegatul Ministerului de resbel.

Această Comisiune urmează a se aduna duminică la 10 aprilie curent, orele 10, la casele d-lui Dimitrie Buzoianu unde are să se aducă și caii.

Primiți, d-le primar, asigurarea deosebitei mele considerații.

Prefect,
C. Racoviță

Director,
G. Mișescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria oraș Pitești, inv. 15, dosar nr. 28/1877, f. 2.

75.

1877 aprilie 9, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care face cunoscut că brutarii din Pitești se angajează să facă pîine pentru armată.

Răspund telegramei 7 328. Brutarii din Pitești se angajează a procura 30 000 ocale pîine cu condiția de a fi vestiți cu 3 zile înainte, cu prețul de 18 bani pîinea.

Prefect,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 159.

76.

1877 aprilie 11, București. Telegrama Ministerului de Interne trimisă Prefecturii jud. Argeș prin care îi ordonă a lua măsuri pentru zidirea de cuptoare pentru copt pîine în Pitești, rechiziționarea întregii cantități de pastramă și găsirea unor magazii încăpătoare.

Luati de urgență înțelegere cu Comitetul permanent care, în unire cu consiliul comunal, să puie să zidească cuptoare îndată ca să poată coace 40 000 pîini pe zi ¹⁾. Rechiziționați

¹⁾ Pînă la sfîrșitul lunii aprilie, în orașul Pitești, în apropiere de gară, au fost construite un număr de 24 cuptoare pentru copt pîine (Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 30/1877—1881, f. 166).

Notă: După ce s-a primit în Minister
de Interne nr. 5877 registr. la 12.11.1911
din H. 4. din 1911.

Quanti de mizerabili sunt la grădă cu com
tata. Termenul este cărua în mizeria cu ca
tărilor. Comandă. Se pune la dispoziție a
mizeria cu ca. p. 12.11.1911. 40000 p. 12.11.1911
di; requisitionare. mizeria cu ca. p. 12.11.1911
trama, gătită mizeria cu ca. p. 12.11.1911
di 400.000 p. 12.11.1911. 400.000 p. 12.11.1911
(24). Ministerul de Interne.

Se trece la mizeria.

Se trece la mizeria.

îndată toată pastrama. Găsiți magazii încăpătoare de 400 000 ocale fie de orice.

Ministru,
I. Brătianu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dos. nr. 28/1877, f. 2.

77.

1877 aprilie 13, București. Telegrama Ministerului de Interne către Prefectura jud. Argeș prin care se dă dispoziții pentru a găsi magazii necesare depozitării produselor rechiziționate.

Județul dv. fiind punctul principal de unde urmează a se aproviziona armata română, căutați magazii încăpătoare de la două pînă la trei mii chile ¹⁾ produse precum și loc pentru depus furajul.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 219.

78.

1877 aprilie 16, Pitești. Raportul Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care propune rechiziționarea fără despăgubire a cailor de la proprietarii care se sustrag de la rechiziție.

Domnule ministru,

Conform ordinelor domniei voastre, procedînd la rechiziționarea cailor, toți domnii cetățeni din oraș și district au răspuns la invitațiile ce li s-au făcut prezentîndu-se fiecare cu caii ce i-au avut și care se găseau deja trecuți prin tabelul de recensămint înaintea comisiei mixte din acest district, osebi numai pe cîțiva din proprietari, cari nu numai că n-au voit a ține cont de această dispozițiune, dar au făcut ceva și mai mult ascunzîndu-și chiar și caii. Astfel, după toate somările

¹⁾ O chilă = 680 l (vezi și glosar).

ce li s-au făcut prin poliție, a fost imposibil de a-i aduce și prezenta înaintea comisiei.

În fața, dar, acestora și în vederea că prin regulamentul rechizițiilor deși nu se prevede nici o penalitate în asemenea împrejurări, comisia tot este de opinie, d-le ministru, dacă și domnia voastră veți binevoi a aproba, ca caii numitelor persoane se rechiziționează în absență, pînă se vor găsi după urmările ce li se fac și fără nici un drept de despăgubire, și aceasta în prevedere, d-le ministru, numai de a se putea face un exemplu și cu alții asemenea care ar mai cuteza să-i imi-teze, căci altfel vă pot asigura, d-le ministru, că la a doua rechiziție, ce din întâmplare și-ar mai avea locul, nu vom mai putea primi nici un cal, făcîndu-i cu modul acesta pe toți ne-văzuți și pe lîngă aceasta și indignarea ar fi la culme din partea proprietarilor cailor acelor ce s-au rechiziționat deja.

Din aceste motive îmi permit, a vă ruga d-le ministru, a-mi da cuvenitul ordin de urmare.

Binevoiți, d-le ministru, a primi asigurarea deosebitei mele stime.

Prefect,
C. Racoviță

Notă : Cu ord. 7 993 Ministrul de Interne aprobă propunerea.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 250.

79.

1877 aprilie 20, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care raportează cantitatea de pastramă rechiziționată.

Răspund telegramei 7 073. Afară de ofertele de cai, nu s-a mai făcut nici o ofrandă.

S-a rechiziționat : numai pastramă în sumă de 1 648 ocale, care se află depusă la magazie.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 312.

1877 aprilie 26, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care raportează că brutarii din Pitești n-au făină pentru fabricat pâine.

Voi încerca să fac și pâinea cerută prin nota dv. Voi fi silit să rechiziționez grâu căci brutarii făină n-au; cuptoarele comandate vor rămâne neterminate dacă nu ni se vor avansa banii necesari pentru plata meșterilor și salariaților.

Prefect,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 420.

1877 aprilie 26, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi raportează că a rechiziționat magazine pentru depozitarea produselor necesare armatei.

Răspund ordinului telegramei 8 352 : s-au rechiziționat magazine încăpătoare pentru suma produselor cerute.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 423.

1877 aprilie 27, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi raportează că în oraș nu se găsește grâu și cere autorizarea să rechiziționeze din județ.

În tot orașul nu se află decît ca 300 kile grâu, din care nu pît rechiziționa decît a treia parte, căci orașul ar suferi. Autorizați-mă a rechiziționa grâu din județ pentru confecționarea pîinii armatei.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 445.

1877 aprilie 28, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi aduce la cunoștință oferta lui Hagianoff, proprietarul unei mori din Stolnici, de a măcina grâu pentru armată.

Dl. Ioan Hagianoff ¹⁾, proprietar al unei mori din comuna Stolnici, propune să ne macine 40 000 oca grâu pe zi. Oferă magazii pentru a conține pînă la 3 000 chile grâu. Se însărcinează cu transportarea grîului de la gară la moară și cu aducerea făinii și încărcarea ei în vagoane cu sacii d-sale cu condiția să i se plătească de fiecare mie ocale, 25 franci. Plata primește să se efectueze la finele fiecărei luni, plătindu-se jumătate din cantitatea măcinată, iar restul plătitibil de la 3 pînă la 6 luni. Domnul Hagianoff se angajează în aceste condițiuni, dacă i se va garanta suma de 10 000 kile de măcinat. Cred această propunere avantajoasă deși necesită două depouri : unul la Stolnici pentru grâu și altul la Pitești pentru făină.

Binevoiți, dacă aprobați această ofertă, comunicați-mi imediat căci ofertatorul are trebuință cel puțin de 10 zile, ca să-și completeze organizarea morilor pentru cantitatea cerută.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 456.

1877 aprilie 28, București. Telegrama Ministerului de Interne către Prefectura jud. Argeș prin care îi face cunoscut că aprobă contractul de măcinat grâu pentru armată.

Răspund la nr. 42391. Aprob contractarea în modul propus de d-l Hagianoff pentru măcinat, afară de condiția zece mii kile grâu. Pentru aprovizionarea a toatei armatei noastre, avem numai depoul Pitești cum și al Craiovei. Prin urmare, poate măcina și mai mult dar suma n-o putem fixa.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 456.

---

¹⁾ În text Haglenof.

1877 aprilie 30, București. Ministrul de Război cere Ministerului de Interne să ia măsuri ca prefectul jud. Argeș să expedieze în mod regulat, în fiecare zi, câte treizeci de mii de pîini, la Craiova, pentru armată.

Domnule ministru,

Domnul prefect de Argeș, în urma ordinului ce i s-a dat de a aproviziona și furniza pîine pentru corpul I de Armată, aflat în partea României de peste Olt, în cantități pînă la treizeci de mii pe zi, prin telegrama sa de la 27 aprilie curent a i se trimite bani spre a putea angaja brutari și plăti măcinatul grîului pe prețurile următoare :

Șapte zeci lei vechi pentru mia de ocale, adică zece lei noi și treizeci și șapte bani pentru o kilă. Trei bani și jumătate de fiecare pîine la brutarii angajați a fabrica.

Avîndu-se în vedere trebuința, s-a și ordonat pe numele d-lui prefect și asupra plătitorului de Argeș, un avans de zece mii lei, trimițîndu-i-se de urgență ordonanța de plată.

Pentru ca prefectul să ia măsurile ce i s-au ordonat în această privință, ca să expedieze la Craiova zilnic treizeci de mii de pîini spre a nu suferi trupele, vă rog să-i dați ordine în consecință punîndu-i în vedere a activa fabricarea, rapor-tînd urgent și categoric ziua cînd a început să expedieze pîine la Craiova și cită cantitate. Ministerul de Război, conștient pe asigurarea dată de Prefectura de Argeș că va furniza pîinea necesară trupelor de peste Olt, n-a luat nici o dispoziție de a angaja această furnitură în altă parte.

Pînă acum, Prefectura de Argeș nu se vede să fi luat măsuri de a asigura pîinea, căci chiar ieri am primit telegrame că le lipsește pîinea la unele din corpurile de trupă.

Primiți, vă rog domnule ministru, încredințarea prea deosebitei mele considerații.

p. Ministru,
Fălcoianu

1877 aprilie 30, București. Telegrama primului ministru adresată prefectului de Argeș prin care îi cere ca vitele rechiziționate să fie expediate cu trenul la Craiova.

Rechiziționați cincizeci de vite mari și 1 000 berbeci pentru trebuințele armatei. Veți avea în grijă să cruțați vitele de muncă și să luați pe cele destinate tăierii. Veți porni vitele la Craiova. Cele rechiziționate în Argeș, se vor expedia pe calea ferată.

Ministru,
Brătianu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 512.

87.

1877 aprilie 30, București. Telegrama Ministerului de Interne către Prefectura jud. Argeș prin care face cunoscut că va primi grâu din alte județe pentru piinea necesară armatei.

Răspund raportului nr. 4 921.

Prefectului de Vlașca i s-au dat ordine ca să trimită la comuna Stolnici, din acel județ, 2 500 kile grâu și a răspuns că a înaintat parte din el. Asemenea și la județul Olă ca să trimită tot acolo 200 kile grâu. Răspundeți dacă ați primit din această cantitate și cite cit de fiecare județ ca să știu ce măsuri iau.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 514.

88.

1877 mai 2, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează cantitatea de pastramă rechiziționată.

Răspund telegramei dv. 8 073. S-au rechiziționat pînă acum 432 kg și 640 grame pastramă uscată înaintindu-se Prefecturii Argeș conform telegramei 3 170. Afară de aceasta s-a

mai asigurat o cantitate dar se află crudă și nu se poate usca
până ce timpul nu va fi priincios. Ofrande nu s-au făcut.

Prefect Muscel,
Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar 22/1877,
f. 100—100 v.

89.

1877 mai 6, București. Telegrama Ministerului de Intern
prin care cere Ministerului Lucrărilor Publice să pună la dis-
poziția prefectului jud. Argeș vagoane pentru transportul făi-
nei de la Stolnici la Pitești.

La punctul Stolnici din județul Argeș avem un depou de
produsele ce se rechiziționează pentru îndestularea armatei și
de unde urmează a se transporta în fiecare zi la Pitești făina
necesară pentru fabricarea piinii.

Pentru a nu suferi nici o întârziere transportarea făinei,
am onoarea a vă ruga, domnule ministru, să binevoiți a face
ca Direcția căilor ferate să pună regulat la dispoziția prefec-
tului pe fiecare zi la Stolnici de la trei până la patru vagoane
pentru acest sfârșit (!).

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 603.

90.

1877 mai 18, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș
către Ministerul de Interne prin care îi raportează că nu poate
transporta animalele rechiziționate din lipsă de vagoane.

Una mie berbeci sînt adunați și cincizeci vaci, precum
astăzi terminînd rechiziționarea catirilor cerută de d-l minis-
tru «de» război. Nu pot însă obține vagoane pentru expedie-
rea lor. Slatina are 200 kile grîu și nu poate să le trimită
din lipsa vagoanelor. Trenuri cu vagoane goale se întorc din
Craiova și ar putea prea bine să transporte grîul. Rog faceți
ca direcția «C.F.R.» să procure vagoane necesare. Vlașca n-a
trimis nici un bob de grîu. Angajamentele cu moara și brutarii

sînt serioase. Trebuie să ne aprovizionăm din vreme «cu» grîul necesar. Binevoiți a ordona trimiterea grîului și din alte districte.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 32/1877,
f. 182—182 v.

91.

1877 mai 23, București. Adresa Ministerului de Interne către Ministerul de Război prin care îi comunică fixarea a două centre importante — Pitești și Craiova — pentru depozitarea produselor și a vitelor rechiziționate pentru armată.

D-lui ministru de rășbel,

Pentru aprovizionarea armatei noastre cu cele necesare, acest minister, pe de o parte, a dat ordin prefecților de județe ca să ia prin rechiziție grîu, vite, orz, porumb, ovăz, fin, pas-tramă etc., iar pe de alta, a fixat două puncte unde au a se aduna aceste produse și vite : unul la Pitești și altul la Craiova ca, de acolo, să se poată trimite mai cu înlesnire pe la locuirile unde sînt concentrate trupele.

Comunicînd și dv. despre acesta am onoare a vă ruga, domnule ministru, să binevoiți a-mi arăta cît s-ar putea de neîntîrziat de ce anume și cîtă cantitate aveți acum trebuință spre a da ordine pentru aducerea lor la suszisele două depouri.

Tot deodată, vă mai rog, ca pentru orice cantitate veți mai avea trebuință în viitor, să anunțați pe acest minister cu 10 zile înainte astfel ca, aceste depouri, să fie totdeauna aprovizionate de cele necesare pentru ca armata să nu sufere de lipsa lor.

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 33/1877,
f. 124—124 v.

92.

1877 mai 24, București. Ministerul de Interne cere prefecților de județe a nu rechiziționa nimic de la familiile rezerviștilor sub arme și să dea înapoi acolo unde s-a luat ceva.

Sint informat că în unele localități se ia prin rechiziție și produsele lăsate de soldații rezerviști, aflați sub arme, pentru întreținerea familiilor lor.

Această urmare fiind contra art. 66 adițional la legea organizării armatei ; dați ordin a nu se rechiziționa nimic de la familiile rezerviștilor și unde se va fi luat, regulați a se înapoia.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. III, p. 284.

93.

1877 mai 26, București. Primul ministru cere prefectilor să considere rechiziționată a treia parte din orz, ovăz, griu și fin aflate în județe.

Repet încă circulara mea prin care v-am cerut ca să considerați rechiziționate a treia parte din orzul, ovăzul, griul și finul aflate în districtul d-tale, în marginile legii de rechiziții.

Dați ordine explicite primarilor, ca afară din acea a treia parte rechiziționată, celelalte două părți să fie libere proprietarii a le vine și cînd ei vor să ridice, acele două părți, ei prin proces-verbal să constate că restul este rechiziționat.

Ministru,
Brătianu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. III, p. 311.

94.

1877 mai 28, Pitești. Adresa Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care îi face cunoscut că a luat măsuri pentru completarea prețului transporturilor pentru armată, făcute de țărani, din fondurile proprii.

Domnule ministru,

Am onoarea a răspunde la ordinul domniei voastre nr. 10 356, că cel mai mare rău este că armata noastră nu plătește pentru o etapă, care se compune din două poște dus și întors, decît doi lei și aceasta găsindu-se că este nedrept am luat dispoziții ca pe lingă cei doi franci care le plătește oștirea, să

li se dea și chitanțe pentru rest prin bilete de transport, socotindu-se în total trei franci de poștă pentru orice transport va face.

Binevoiți, vă rog, domnule ministru a primi asigurarea prea deosebitei mele stime.

p. Prefect,
Gh. Micescu
Director,
ss. indescifrabil

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 33/1877, f. 269.

95.

1877 mai 28, Cîmpulung-Muscel. Prefectul jud. Muscel raportează Ministerului de Interne cantitatea de fasole expediată la Craiova.

Astăzi am înaintat Intendenței militare Craiova, prin prefectura Argeș, una mie șapte sute nouăzecișinouă ocale fasole din care 1 444 ocale rechiziționate și 355 oferite gratis armatei române de locuitorii comunelor Golești, Gorganu și Glimbocelu, plasa Podgoria.

Prefect Muscel,
R. Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 83/1877, f. 2.

96.

1877 iunie 8, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș prin care solicită Ministerului de Interne saci pentru a putea transporta grâu și făină.

Reviu raportul 6 052. Rog dispuneți trimiterea sacilor căci nu mai am în ce transporta grînele și făina.

Prefec de Argeș,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. III, p. 612.

1877 iunie 8, Slatina. G. Arghiropol, Comisar român pe lângă trupele ruse, cere Ministerului de Interne să dea ordin prefectilor de Argeș, Vilcea și Romanai să trimită câte 200 care.

Am cereri pentru transporturi atât de la generalul comandant cât și de la marina artileriei pentru mai bine de 800 care și peste 400 perechi boi cu tinjale pentru zilele astăzi, mâine și poimîine. Am telegrafiat prefectilor de Argeș, Vilcea și Romanai să-mi trimită și nici răspuns nu am aici afară de 140 care, ce am mai putut scoate; nu este mijloc a mai lua un singur car, afară numai dacă se întrebuițează violența. Binevoiti, dați ordine grabnice și precise acelor d-ni prefecti să trimită pe dată aici câte 200 care fiecare.

Comisar,

G. Arghiropol

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. III, p. 613.

1877 iunie 22, Pitești. Prefectura jud. Argeș raportează Ministerului de Interne numărul carelor cu doi și patru boi repartizate pe plăși.

Răspund notei dv. telegrafice. Numărul căruțelor este :

Plasa Pitești	991 cu doi boi,	65 cu 4 boi.
Plasa Argeș	751 cu doi boi,	28 cu 4 boi.
Plasa Topolog	653 cu doi boi,	21 cu 4 boi.
Plasa Loviștea	325 cu doi boi,	69 cu 4 boi.
Plasa Oltul	407 cu doi boi,	37 cu 4 boi.
Plasa Cotmeana	1 008 cu doi boi,	154 cu 4 boi.
Plasa Găleşti	2 477 cu doi boi,	608 cu 4 boi.

p. Prefect Argeș,
Micescu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. IV, p. 167.

1877 iulie 5, București. Ministerul de Interne ordonă prefectilor din țară a rechiziționa a treia parte din brânza aflată în județele respective și a o trimite la Craiova.

Rechiziționați a treia parte din brânza aflată în acel județ și porniți-o imediat la Craiova prin calea ferată, raportându-mi de cantitatea rechiziționată și ziua pornirii.

Brânză albă se înțelege cea frământată și pusă în putini.

Îngrijiiți ca putinile în care se va transporta brânza să fie bine bătute și astupate spre a nu se strica la drum.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. IV, p. 404.

100.

1877 iulie 12, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează că nu poate rechiziționa trăsuri pentru armată.

Răspund notei dv. telegrafice din 10 curent, că după ordinul telegrafic 13 744, s-a lăsat în nelucrare ordinul circular 13 556 pentru rechiziționarea a 100 trăsuri cu cai și adaug că acest județ fiind de munte, unde toate transporturile se fac cu care cu boi, nu se găsesc asemenea trăsuri în condițiile cerute.

Prefect Muscel,
Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 94/1877, f. 297-297 v.

101.

1877 iulie 19, Pitești. Telegrama prefectului jud. Argeș către ministrul de interne prin care îi comunică cantitatea de orz și ovăz dechiziționată.

Răspund ordinului 15 666. În districtul Argeş nu s-au putut rechiziţiona 200 kile orz căci nu s-au găsit o aşa cantitate. S-au trimis 10 484 ocale orz şi ovăz.

Prefect,
Racoviţă

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 24/1877,
f. 43.

102.

1877 «iulie» 21, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel prin care raportează ministrului de interne şi celui de război numărul boilor rechiziţionaţi şi expediaţi pentru armată.

Astăzi am mai pornit 31 boi rechiziţionaţi intendenţei militare din Craiova prin d-l prefect de Argeş.

Prefect Muscel,
F. Fărcăşanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877,
f. 42.

103.

1877 iulie 23, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministru de interne prin care raportează numărul scîndurilor trimise la Piteşti.

Pînă la acest moment am pornit la Piteşti 5 227 duşumele de 4,50 «m» şi mai în sus şi se încarcă mereu.

Prefect,
Fărcăşanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877,
f. 43.

1877 iulie 26, București. Ministerul de Interne comunică Prefecturii jud. Teleorman să ia legătura cu prefecturile județelor Argeș și Olt care au primit ordin să-i pună la dispoziție cîte 500 care pe zi, la cerere, pentru nevoile armatei ruse.

Am repetat ordine la Olt și Argeș, ca din plășile limitrofe să-ți pue la dispoziție cîte 500 care pe zi, după cererea ce le vei adresa. Ia dar dispoziție în consecință și le fixează ziua cînd îți trebuie. Îngrijește însă ca rușii să facă plată în natură și potrivit angajamentului încheiat cu Ministerul de Externe și comunicat d-lui deja, iar corpurile române să elibereze chitanțe în regulă.

p. Ministru,
Mihăilescu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. V, p. 165.

1877 iulie 28, Pitești. Telegrama prefectului jud. Argeș către ministrul de interne prin care solicită ca transporturile de cereale la Craiova să fie făcute cu trenul.

După ordinele dv. luat măsurile pentru rechiziționarea grîului și orzului. Dacă aceste produse s-ar expedia «la» Craiova cu carele, locuitorii ar rămîne lipsiți de muncă și cu recolta neadunată. În interesul acestora, rog ca transportarea să «se» facă pe calea ferată în care scop rog ordonați intendenței Craiova «să» înapoieze sacii trimiși cu făină pentru a se încărca cu grîu care, primindu-i, să-i deșarte îndată și «să-i» înapoieze.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 24/1877, f. 144.

32

No. 10001 111 1000
 No. 10002 111 1000
 No. 10003 111 1000
 No. 10004 111 1000
 No. 10005 111 1000
 No. 10006 111 1000
 No. 10007 111 1000
 No. 10008 111 1000
 No. 10009 111 1000
 No. 10010 111 1000

TELEGRAMMA

Ch. 10

Date _____
 Page _____
 Vol. _____ No. _____
 Section _____
 Lat. _____ Long. _____
 Name _____

1855
 1856
 1857
 1858
 1859
 1860
 1861
 1862
 1863
 1864
 1865
 1866
 1867
 1868
 1869
 1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900

Page 242

Page 4 of 10

prefectul jud. Argeş repartizează numărul de vite şi cantităţile
 cereale, alimente, legume etc. rechiziţionate şi expediate până
 8 august 1877.

1877 «august» 2, Pitești. Telegrama prefectului jud. Argeș către ministrul de interne prin care solicită ca griul rechiziționat să nu mai fie trimis la Brăila.

În districtul Argeș se află prea puțin griu. Noi avem contract cu Hagianoff ca să macine în socoteala oștirii. Grânele trimise pînă acum din districtele învecinate au fost proaste, unele și incinse. Cred că ar fi mai nimerit ca cele 150 kile rechiziționate lui Papadopol în loc să se trimită la Brăila, să le trimitem la Stolnici pentru a se face făină căci griul de la moara sa «s-a» împutinat. Rog avizați la timp pentru adunarea de grîne la Stolnici.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

Rezoluție : Griul rechiziționat de la Papadopol să se oprească.

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 24/1877. f. 157.

107.

1877 august 8, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Arges către Ministerul de Interne prin care raportează cantitatea de produse și numărul de animale rechiziționate și înaintate ai matei.

Răspund telegramei nr. 16 553. Tot ce am înaintat de la început și pînă în prezent armatei este : 183 268 piini, 7 729 ocale fasole, 2 351 kg și 879 grame pastramă, 3 835 oca brinză, 36 465 oca griu, 237 810 oca făină, 16 926 oca orz, 863 oca ovăz, 87 care fin, 11 care pae, 120 cai, 530 vite mari, 1 074 vite mici, 61 catîri, 1 071 dușumele, 1 067 oca porumb, 189 vedre rachiu, 307 vedre vin vechiu și 44 482 kg galete, 64 căruțe cu 129 cai trimise la [Turnu] Măgurele pentru serviciul armatei și 889 căruțe care au transportat produsele rechiziționate la «Turnu» Măgurele, furaje la Caracal și altele.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877, f. 267—267 v.

1877 august 10, București. Ministerul de Război întreabă Ministerul de Interne pe ce adresă se va trimite la Stolnici griul ce urmează a fi măcinat pentru a alimenta cu făină fabrica de galete de la Pitești.

Domnule ministru,

Am onoare a vă răspunde la adresa domniei voastre nr. 17 552. Vă rog să dispozați a se arăta acestui minister la a cui adresă urmează a se trimite la Stolnici griul care să se macine și (a) da făină fabricii de galete de la Pitești, spre a nu se întrerupe fabricarea.

Primiți vă rog, domnule ministru, asigurarea prea deosebitei mele considerațiuni.

p. Ministru,
Fălcoianu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. V, p. 411.

109.

1877 august 14, Pitești. Telegrama prefectului jud. Argeș prin care raportează ministrului de interne că a trimis animale pentru hrana armatei.

Prin comandantul călărașilor pornit astă seară intendenței Turnu-Măgurele 107 vite «și» 17 berbeci și oi.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877, f. 266.

110.

1877 august 18, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care solicită aprovizionarea cu grâu pentru magazia de la Stolnici.

În magazia Stolnici n-avem grâu decît pentru 14 zile. În acest județ nu este îndestul a se rechiziționa. Rog dispuneți

din vreme aprovizionarea a nu se mai întrerupe fabricarea galetelor.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 24/1877,
f. 256.

111.

1877 august 22, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Război prin care îi comunică că a trimis cereale, pesmeți etc. la Turnu Măgurele.

Astăzi regulat pornirea «la» Turnu Măgurele 53 căruțe cu 25—140 kilograme (!) orz, aflat «la» depoul de provizii, recli-
ziționat din județul Dîmbovița; 21 care cu 15 877 kilograme
galete și un car cu o mașină de presat fin.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877,
f. 265.

112.

1877 august 28, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministru de interne prin care îi raportează că a trimis brutari la Caracal.

Conform telegramei d-lui ministru «de» război nr. 11 826 am expediat la Caracal trei brutari.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 102/1877,
f. 1.

113.

1877 august 30, Pitești. Telegrama prefectului jud. Argeș către ministrul de interne prin care raportează că a trimis brutarii și măcelarii ceruți de Ministerul de Război pentru nevoile armatei.

2. 1/2

798
 present 7
 27 197
 5
 224 197

Expatriate _____
 Date _____ 1977
 sex _____ age _____
 Substrate _____
 6. Comments _____

TELEGRAMMA

4020

Optical 24

279398. *Colletia bicolor* (R. Br.) DC.

A stadi regulat formarea. Lăzile erau gătite
 SS care țineau 25-140 chilogrami, erau
 aflată deproșt de prăvăliile reținerii
 din sudul dambului 21 care au 168 ff
 chilogrami (galat) galate și erau ca
 o singură dină de presat fină.

Grass. L. Kohl
11. *Asperula cynosuroides*
C. Bahrilga.

1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 26

Kendra's conclusions:

Răspund ordinului «nr.» 18 535. Măcelarii și brutarii s-au trimis.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 102/1877,
f. 18.

114.

1877 august 30, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministru de interne prin care îi comunică că a expediat juguri necesare frontului.

Conform telegramei d-lui ministru președinte, am cumpărat și expediat astăzi la Corabia una sută juguri.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877,
f. 343.

115.

1877 septembrie 14, Pitești. Telegrama Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care solocită căruțe pentru transport din plășile Podgoria și Rîurile din jud. Muscel.

Județul Argeș fiind prea împovărat atît prin transporturile care este obligat a face cu efecte militare la Măgurele cît și cu ajutorul care este dator a da districtului Olt și care ne cere zilnic 100 căruțe, de aceea vă rog, d-le ministru, a dispune să ne vie în ajutor plășile ¹⁾ Podgoria și Rîurile din districtul Muscel pe care numai riul Argeș le desparte de Pitești.

Prefect,
C. Racoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 49/1877,
f. 60.

¹⁾ În text plasa.

5400

Prezentată la Oficiul *Prinț* cancansei de Oficiul *Prinț*

nr. <i>126</i>
data <i>20</i>
ora <i>5</i>
loc <i>Prinț</i>
num. <i>7/10</i>

TELEGRAMMA

Expedit
Tele
ora
loc

Oficiul

I. Ministrul Interne
Prinț
 Conform telegramului *I. Ministrului*
prezentei am comandat și
 expediat actele la comanda
 cancansei *Prinț*

Prinț *Ministrul Interne*

Prinț
Prinț

18612

Prinț

Form. 52. 5

Form. 52. 5

1877 octombrie 4, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a trimis căruțe pentru nevoile armatei.

Conform telegramei d-lui prim ministru s-au pornit la «Turnu» Măgurele încă 25 căruțe cu câte doi boi, însoțite de milițieni, necesare serviciului armatei active.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 56.

117.

1877 octombrie 4, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează cantitatea de var expediată pentru nevoile armatei.

Conform telegramei d-lui prefect «de» Argeș nr. 10 589, urmată după ordinul d-lui prim ministru, am pornit la «Turnu» Măgurele 12 330 ocale var.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond. M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 55.

118.

1877 octombrie 5, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a trimis ovine pentru hrana armatei.

Conform telegramei dv. nr. 20 933 am pornit la «Turnu» Măgurele 97 berbeci și 3 oi ; în total una sută capete.

Prefect Muscel,
R. Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 57.

1877 octombrie 10, Cimpulung-Muscel. Telegrama Prefecturii jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează că a trimis căruțe pentru armată.

Deosebit de 39 căruțe anunțate prin telegramele nr. 6 857 și 7 012 am expediat încă 48 ; în total 87.

Prefect Muscel,
R. Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 58.

120.

1877 octombrie 10, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează cantitatea de scinduri trimise pentru nevoile armatei.

Conform ordinului d-lui prim ministru am expediat la «Turnu» Măgurele 3 902 tinichele¹⁾, dintre care 2 952 rechițiionate și 950 făcute ofrande.

Prefect Muscel,
R. Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 59.

121.

1877 octombrie 11, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează numărul ovinelor trimise pentru hrana armatei.

Deosebit de berbecii anunțați prin telegrama nr. 719, s-au înaintat astăzi încă 18 berbeci și 82 oi la «Turnu» Măgurele.

Prefect Muscel,
R. Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 60.

---

¹⁾ Tinichele erau scinduri de calitate inferioară provenite din tăierea marginilor buștenilor.

122.

1877 octombrie 13, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează numărul de ovine expediate armatei.

Deosebit de berbecii anunțați prin telegrama nr. 7 220, s-au mai pornit încă 205 la «Turnu» Măgurele.

Prefect Muscel,
R. Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 61.

123.

1877 octombrie 15, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a trimis căruțe și scinduri necesare armatei.

Conform ordinului d-lui ministru președinte s-au mai expediat la «Turnu» Măgurele zece căruțe ferecare (!) cu cîte doi boi, conduse de milițieni, necesare serviciului armatei în care s-au încărcat șapte sute nouăzeci și șase tinichele de brad.

Prefect Muscel,
R. Fărcășanu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 62.

124.

1877 octombrie 27, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează cantitatea de var trimisă pentru nevoile armatei.

Conform cererii d-lui prefect «de» Argeș, bazat pe ordinul d-lui ministru președinte, am rechiziționat și expediat astăzi la «Turnu» Măgurele 1 850 ocale var încărcat în cinci căruțe.

p. Prefect Muscel,

Gh. P. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 64.

125.

1877 octombrie 29, Pitești. Telegrama prefectului jud. Argeș prin care raportează primului ministru și ministrului de război situația cojoacelor comandate pentru armată.

Răspund «ordinului nr.» 18 779. Cojoacele comandate sînt 743 cu prețul «de» 11 lei unul. Confectionate 533. Înaintate la «Turnu» Măgurele 528, deosebit de alte 207 înaintate și luate prin rechiziție cu plată. În total sînt înaintate 735. Restul de 215, din cele comandate, în curînd se vor înainta.

p. Prefect Argeș,
Gh. Micescu

Arh. St. Buc., fond. M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 104/
1877, f. 38.

126.

1877 octombrie 30, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a expediat vite rechiziționate.

Conform telegramei dv. 20 744 am expediat la «Turnu» Măgurele douăzeci boi și treizeci și cinci vaci pentru hrana trupelor rechiziționate, în majoritate, de la arendașii debitori statului.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/
1877, f. 53.

127.

1877 noiembrie 6, [Pitești]. Prefectura jud. Argeș face cunoscut Ministerului de Interne cauzele pentru care nu poate să trimită căruțe și oameni pentru terminarea șoselei Turnu-port.

Inginerul Stoenescu de la Măgurele, prin telegrama 55, îmi cere a-i pune la dispoziție pentru terminarea șoselei Tur-

nu-port prin rechiziție 300 care și 100 brațe și că, carele să se încarce cu pietriș de la Olt și să-l transporte la Măgurele, ceea ce-mi este imposibil a putea face, deoarece mai toate carele din plășile limitrofe sînt pornite cu transporturi particulare. Afară de aceasta, cu căruțele și brațele din aceste plăși sînt dator, conform ordinului d-lui prim ministru, să înființez șoseaua de la Stolnici, pînă la capătul județului Teleorman.

Am, asemenea, a transporta finul rechiziționat și a procura districtului Olt 500 care pentru transportarea materialului armatei la Măgurele. Toate acestea mă pun în imposibilitate de a mai putea trimite care și oameni la Turnu, pentru facerea unui petec de șosea și încă să transporte și pietrișul necesar pînă la Turnu-Măgurele. De aceea dar, d-le ministru, cred că ar fi mult mai bine, Romanatul să procure oamenii necesari pentru facerea acelui petec de șosea, deoarece comunele sale se află la o oră distanță de Turnu.

Prefect Argeș,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VII, p. 239—294.

128.

1877 noiembrie 10, Cîmpulung-Muscel. Telegrama Prefecturii jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează că a expediat vite rechiziționate pentru armată.

Conform telegramei dv. nr. 20 744, am rechiziționat și expediat la «Turnu» Măgurele douăzeci vite cornute pentru hrana armatei.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 52.

129.

1877 noiembrie 15, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a înaintat armatei vite rechiziționate.

Am expediat astăzi încă 20 vite rechiziționate pentru hrana trupelor active.

p. Prefect,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 65.

130.

1877 noiembrie 21, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează că a expediat cojoace pentru ostașii de pe front.

Ieri am expediat intendenței «Turnu» Măgurele, prin prefectul «de» Argeș, 80 cojoace pentru armata activă.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 108/1877, f. 66.

131.

1877 decembrie 1, București. Ministrul de interne cere prefectilor de Argeș, Olt și Vâlcea să grăbească trimiterea carurilor pentru a ridica proviziile depozitate la Slatina și în jud. Argeș.

N-ați pornit carele. Nu v-am zis ca să se ridice toate produsele adăpostite la gara Slatina cît și în județul Argeș? Așteptînd să se strice timpul, și transportul o să devie mai anevoios, căci oricum armata nu poate rămîne fără hrană. Vedeți dar ce răspundere vă apasă și grăbiți executarea.

I. C. Brătianu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VIII, p. 4.

132.

1877 decembrie 1, Cîmpulung-Muscel. Prefectul jud. Muscel raportează Ministerului de Interne cantitatea de fin rechiziționată și trimisă la Pitești.

S-au depus în Pitești 37 căruțe fin «cu» cîte 2 boi și 12 cu cîte 4 boi. Transporturile continuă cu activitate.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VIII, p. 4.

133.

1877 decembrie 3, Pitești. Telegrame Prefecturii jud. Argeș către primul ministru, I. C. Brătianu, prin care îi raportează numărul carelor rechiziționate și că, în județ, a apărut o epizotie.

Din rapoartele subprefecților Topolog și Olt, s-au trimis aproximativ cîte 400 care la Slatina. Pînă acu, am dat ordin să concentreze cîte o căprărie de călărași. Pentru executarea celui din urmă ordin nu vă pot ascunde, domnule prim ministru, că județul a ingenunchiat căci epizotia a întins mortalitatea în mare parte din județ [...¹⁾].

Prefect Argeș,
C. Răcoviță

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 49/1877, f. 206.

134.

1877 decembrie 7, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministrul de Interne prin care îi raportează numărul căruțelor cu fin expediate la Pitești.

S-au expediat la gara Pitești 52 căruțe fin cu cîte 2 boi și 25 cu cîte 4 boi.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877, f. 489.

---

¹⁾ Urmează cînei cuvînte al căror sens nu poate fi înțeles.

1877 decembrie 8, Pitești. Prefectura jud. Argeș face cunoscut Primăriei orașului Pitești sosirea în oraș a unui număr de 1 000 prizonieri turci și cere să procure pâinea necesară pentru hrana lor.

Domnule primar,

Domnul ministru de război, prin ordinul telegramă nr. 10 818, mă anunță că are a se trimite pentru Pitești și Cîmpulung 1 000 prizonieri turci, din care 500 se vor interna în acest oraș. Prin urmare, pe lângă altele ce se dispozează, cere a fi provizie de pâine în toatele zilele pentru 1 000 oameni. Puniturdu-vă în vedere despre acesta, am onoare a vă invita să luați măsuri ca brutarii să fie aprovizionați cu pâine, ca în ori ce zi să fie gata de a da suma ce li se va cere de oarece, cum zic, acei prizonieri se vor stabili aci aflîndu-se vineri sosiți în oraș.

Primiți, asigurarea distinsei mele considerațiuni.

p. Prefect,
Gh. Micescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar 52/1877, f. 1.

1877 decembrie 12, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează numărul carelor cu fin expediate la Pitești.

S-au transportat la gara Pitești 25 căruțe fin cu 2 boi. Transporturile continuă.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877, f. 491.

1877 decembrie 14, Pitești. Prefectura jud. Argeș anunță Primăria orașului Pitești că va sosi un convoi de prizonieri turci și cere a lua măsuri pentru cartiruirea lor.

Domnule primar,

D-l ofițer din al 7-lea Regiment de călărași, prin nota sa cu nr. 1, îmi comunică că astăzi la ora 2 după amiază au a sosit un număr de 2 000 prizonieri turci și două escadroane de călărași.

Punîndu-vă în vedere despre aceasta, am onoarea a vă invita ca de îndată să luați măsuri de a fi din abundență toate articolele de îndestulare, precum și de a regula cartiruirea celor ce prisosește peste numărul de 500, care sînt a se interna în acest oraș.

Primiți, domnul primar, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

p. Prefect,
Gh. Micescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 52/1877, f. 2.

1877 decembrie 15, Pitești. Prefectura jud. Argeș face cunoscut Primăriei orașului Pitești din ce se compune rația de hrană zilnică a prizonierilor turci și cer esă comunice prețurile articolelor de consum.

Domnule primar,

Domnul ministru de război, prin telegrama nr. 22 025, îmi comunică că rația de hrană a prizonierilor turci se compune :

Pentru un ofițer inferior pe zi : 300 dramuri pîine, 200 dramuri carne, 25 dramuri orez, cîte 7 dramuri sare, ceapă și oțet, 30 dramuri legume, 15 bani pentru grăsime, 25 bani tutun, 10 bani cafea și 6 bani pentru cheltuieli neprevăzute.

Pentru un grad inferior pe zi : 300 dramuri pîine, 100 dramuri carne, 25 dramuri orez, cîte 7 dramuri sare, ceapă și oțet, 30 dramuri legume și 5 bani tutun ;

Subsemnatul are onoarea a vă invita să ne arătați îndată cum circulă expusele articole de îndestulare în tot ocolul ca, în urmă, să se poată face calculul ce se cere de domnul ministru și în bani.

Primiți, d-le primar, asigurarea deosebitei mele considerații.

p. Prefect,
Gh. Micescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 52/1877, f. 3—3 v.

139.

1877 decembrie 15, Pitești. Primăria orașului Pitești comunică Prefecturii jud. Argeș prețurile curente ale unor articole de consum.

Drept rezultat al adresei dv. nr. 15 090/1877, am onoarea a nota pe contrapagină prețurile cu care circulă în cuprinsul acestei comune obiectele în chestiune.

Listă

de prețurile obiectelor arătate mai jos :

	Lei	b(ani)
piine ocaua — — — — —	—	20
jimblă ocaua — — — — —	—	50
carnea ocaua — — — — —	—	60
orez ocaua — — — — —	1	—
sarea ocaua — — — — —	—	20
ceapa ocaua — — — — —	—	20
oțetul ocaua — — — — —	—	40
cartofi ocaua — — — — —	—	15
morcovi legătura — — — — —	—	10
praz legătura — — — — —	—	50
varză dulce una — — — — —	—	10
gulie una — — — — —	—	5
țelină una — — — — —	—	5
pătrunjel legătura — — — — —	—	5
seu de vacă ocaua — — — — —	2	—
unt topit ocaua — — — — —	2	50
cafea ocaua — — — — —	7	—

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 52/1877, f. 3 v — 5 v.

1877 decembrie 16, Pitești. Prefectura jud. Argeș cere Primăriei orașului Pitești să asigure cartiruirea și pîinea necesară escortei prizonierilor turci.

Domnule primar,

Domnul comandant al escortei de prizonieri turci, prin adresa no. 1 primită la 14 curent, îmi face cunoscut că are trebuință de cartiruire pînă la pornirea din acest oraș a oamenilor care au escortat pînă aici pe prizonierii turci, precum și de cîte 200 pîini zilnic necesară tot pentru acești oameni după cum «vi» s-a făcut și verbal cunoscut despre aceasta. Prin urmare, vă invit cu onoare să luați cuvenitele măsuri, atît pentru cuartiruirea acelor oameni, cum și «pentru» darea pîinilor necesare.

Primiți, domnule primar, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

p. Prefect,
Gh. Micoescu

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 52/1877, f. 6.

141.

1877 decembrie 16, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îl raportează numărul carelor cu fin expediate la Pitești.

S-au depus la gara Pitești 21 căruțe fin cu 2 boi și una cu patru boi. Transporturile continuă.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877 f. 492.

142.

1877 decembrie 22, Cîmpulung-Muscel. Prefectura jud. Muscel raportează Ministerului de Interne situația transporturilor de fin pentru armată.

S-au depus la gara Pitești 34 sănii cu fin. Transporturile continuă.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VIII, p. 271.

143.

1877 ianuarie 12, București. Ministrul de Interne solicită Ministerului de Război să avizeze despăgubirea sau înapoierea căruțelor și boilor rechiziționați de la trei locuitori din comuna Vieroș, jud. Muscel.

După petițiunea ce am primit de la trei locuitori din comuna Vieroș, județul Muscel, prin care cer a li se înapoia carele cu boi ce li s-au rechiziționat în trebuința armatei, sau a fi despăgubiți de costul lor, am onoarea a vă înainta copie, rugîndu-vă d-le ministru, să binevoiți a aviza la despăgubirea numiților și totodată să luați dispoziții ce veți crede de cuviință în privința tuturor căruțelor luate și a ne onora cu răspunsul dv. de regularea ce se va face.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VIII, p. 534.

144.

1878 [ianuarie] 18, Cîmpulung-Muscel. Telegrama Prefecturii jud. Muscel către primul ministru prin care raportează că nu poate rechiziționa, într-un timp scurt, cantitatea de var cerută.

După informațiile cele mai minuțioase și pozitive ce au luat pentru cantitatea de 500 000 ocale var cerut prin telegrama dv. nr. 1234 este absolut imposibil de a se aduna prin rechiziție decît numai cu bani. Cu toată stimulația și energia ce voi lua, această cantitate de var nu se poate expedia decît în șase săptămîni. Var gata nu se găsește. Aștept răspunsul dv.

Prefect Muscel
C.N. Nicolau

Anexă

la documentul nr. 144

Cumpărați varul ce vi s-a cerut și expediați-l cât de curând. Costul se va plăti la predare.

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com, inv. 318, dosar nr. 35/1877—1878, f. 113—114.

145.

1878 februarie 12, Pitești. Adresa Prefecturii jud. Argeș către Ministerul de Interne prin care solicită măsuri fie spre a se elibera chitanțe fie a se restitui carele și caii rechiziționați provizoriu.

Domnule ministru,

În privința căruțelor cu cai ce s-au luat în mod provizoriu pentru necesitățile armatei de pe la diferiți proprietari, conform ordinului domniei voastre nr. 13.556 din anul trecut, întîmpinînd continuu reclamații din partea proprietarilor lor prin care cer ca ori să li se elibereze chitanțe de rechiziție sau să li se înapoieze ;

Subsemnatul deci, în vederea acestora, am onoarea a vă ruga, domnule ministru, să binevoiți sau să ne autorizați de a li se elibera chitanța sau să dispozați înapoierea acelor care cu cai spre a li se da în primire celor în drept.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Prefect,
C. Racoviță

Director,
Gh. Micescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 95/1877—1878, f. 279.

146.

1876 februarie 24, Cimpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către ministrul de interne prin care îi raportează numărul carelor cu fin transportat la Pitești.

S-au depus la gara Pitești 55 căruțe de fin. Transporturile continuă.

p. Prefect Muscel,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 26/
1877—1878, f. 112.

147.

1878 martie 5, Pitești. Prefectura jud. Argeș anunță Primăria orașului Pitești că în oraș va sosi brigada de călărași și îi pune în vedere a lua măsuri pentru cartiruirea ei.

Domnule primar,

D-l Comandant de Brigadă al călărașilor activă, prin adresa nr. 167, îmi face cunoscut că la 8 ale curenteii are a sosi în oraș întreaga brigadă de călărași unde va sta în repaos ziua de 9 curent după care apoi va rămînea în oraș cartierul brigăzii cu statele majore ale regimentelor și cu două escadroane, iar restul se va cantona în diferite localități. Subsemnatul, puindu-vă în vedere despre aceasta, am onoare a vă invita ca, în unire cu d-l poliției cărui i-am dat ordin, să regulați cuartiruirile necesare.

Primiți vă rog, d-le primar, asigurarea considerației mele.

p. Prefect,
Gh. Micescu

Director,
ss. indescifrabil.

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 56/1878, f. 7.

148.

1877, martie 18, Cîmpulung-Muscel. Adresa prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează numărul carelor cu fin trimise la Pitești.

Domnule ministru,

Am onoarea a vă face cunoscut că s-au mai **depus** la **fină-**ria statului din Pitești 129 căruțe cu fin. Transporturile conti-nuă.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei mele considerații.

Prefect,
C.N. Nicolau

p. Director
D. Dumitrescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 26/
1877—1877, f. 154.

149.

1878 aprilie 28, Cîmpulung-Muscel. Adresa Prefecturii jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care se raportează cantitatea de fin ce mai este de transportat din plaiul Dîmbovița.

Domnule ministru,

Domnul subprefect al plaiului Dîmboviței, prin raportul nr. 2004, comunică, că, din finurile rechiziționate în acel arondisment, mai are de transportat la Depoul statului din Pitești o cantitate aproape de 100 oare, pentru care, dînd ordine primarilor respectivi de a grăbi transportarea lui, a întîmpinat reclamațiuni din partea locuitorilor cerînd a fi îngăduiți pînă își vor termina facerea arăturilor.

Cele ce preced, am onoarea a le supune la cunoștința domriei voastre a ne da ordin dacă urmează a se lăsa acei locuitori pînă va termina lucru arăturilor și, în urmă, să continue cu transportarea acelu fin la destinație.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei mele considerații.

p. Prefect,
ss. indescifrabil .

p. Director
D. Dumitrescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 95/
1877—1878, f. 309.

1878 mai 7, Pitești. Un ofițer din Regimentul 5 dorobanți face cunoscut primarului orașului Pitești sosirea acestui regiment în oraș și cere să ia măsuri pentru cartiruirea trupei și a ofițerilor.

Domnule primar,

Astăzi pe la ora unu post meridian Regimentul 5-lea de dorobanți sosește în orașul ce administrați.

În consecință, am onoare a vă ruga să binevoiți a lua măsurile ce veți crede necesare pentru cartiruirea trupei compusă din 7 companii cu un efectiv de 800 oameni și 22 ofițeri notați pe contra pagină.

Primiți vă rog, d-le primar, încredințarea deosebitei mele considerații.

Locotenent,
Nicolai de

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 56/1878, f. 21.

151.

1878 mai 12, București. Notă privind cheltuielile efectuate cu construirea fabricii de galete care a funcționat în orașul Pitești în timpul războiului.

[...]

Transport franci 186.177,67 c.

Adică : una sută optzeci și șase mii una sută șaptezeci și șapte franci și 67 centime am cheltuit după specificația de mai sus¹⁾ pentru socoteala domnului Leopold Rautenberg din Frankfurt pe Main, acuma la București, la construirea fabricii de galete din Pitești și atestez că am primit această sumă de la domnul Leopold Rautenberg.

București 12/24 mai 1878
Max Leibes

¹⁾ Nu s-a găsit specificația cu materialele de construcție folosite.

Materialale de construcție specificate mai sus⁴⁾ au fost întrebuințate de subsemnatul la construirea fabricii de galete din Pitești.

București 12/24 mai 1878
Karl Wesel

Arh. St. Mehedinți, Colecția documente, pachet XXIII, document nr. 65, f. 24.

152.

[1878] Liste cu bunurile rechiziționate din județul Argeș și Muscel pentru nevoile armatei române în anii 1877 și 1878.

Județul Argeș

1.397 berbeci și oi ;	3.215.622 kg. fin
649 capete boi și vaci;	54.128 kg. paie
127 cai și iepe;	48 putini
111 hl. fasole;	296.500 cărămizi
2.386 hl. grâu	54 trăsuri
1.630 hl. orz	71 perechi hamuri
112 hl. ovăz	25 buc. căpestre
847 hl. porumb	164 păpuși sfoară
6.487 kg. brânză	3.423 zile muncite
645 kg. mălai	13.487 care cu 2 boi
25.176 kg. piine	2.194 care cu 4 boi
5.580 kg. pastramă	2.004.086 km. parcursi
6.407 buc. cherestea	2.814 kg. sare
113 m.c. lemne foc	

Județul Muscel

400 berbeci și oi	26.019 buc. cherestea
1.084 boi și vaci	2.005.863 kg fin
36 cai și iepe	17 putini
36 hl. fasole	88 trăsuri
19 hl.orz	387 muncitori cu mâinile
218 hl. porumb	5.117 care cu 2 boi
1.094 kg. brânză	1.120 care cu 4 boi
23 kg. mălai	725.009 km. parcursi
9.357 kg. pastramă	20.772 kg. var

Alexandru encovici, Rechizițiile și ofrandele pentru trebuințele armatei române în războiul din 1877—1878, București, 1879, p. 38—39.

VI. ORFANDE (DARURI) PENTRU ARMATA ROMÂNĂ.

153.

1877 aprilie 14, Pitești. Prefectura jud. Argeș întreabă Ministerul de Interne ce să facă cu ofranda făcută de Sevastița Bălcescu.

D-na Sevastița Bălcescu a făcut ofrandă un cal care, neavînd măsura cerută, vă rog arătați-mi ce trebuie să se facă cu dînsul.

Să se vînză sau să se înainteze cu ceilalți cai.

Prefect,
C. Racoviță

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 229.

154.

1877 aprilie 14, București. Ministerul de Interne răspunde Prefecturii jud. Argeș să primească ofranda făcută de Sevastița Bălcescu.

Răspund la nr. 3623 : dacă d-na Sevastița Bălcescu a făcut ofrandă fără scop de a scuti pe alți cai, atunci ofranda să se primească, ori în ce condițiuni ar fi, pentru că darul nu se refuză. Dacă însă s-a făcut pentru a scuti alți cai, atunci trebuie să fie darul, în condițiunile celor ce se scutesc, sau cel puțin în condițiunile cerute de reglementul rechiziției.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II, p. 229.

155.

1877 aprilie 15, Pitești. Prefectura jud. Argeș comunică Ministerului de Interne ofranda făcută armatei de comunitatea israelită din Pitești.

Comunitatea israelită din orașul Pitești a oferit pentru armata română una mie piini. Rog arătați-ne unde avem a o trimite.

p. Prefect,
G. Micescu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. II., p. 244.

156.

1877 aprilie 19, București. Ministerul de Interne mulțumește persoanelor din Pitești care au donat cai pentru armată.

[...] Din Pitești : D-lor Agop Aritionovici, G. Predescu, Dinu Marinescu, Nae Vișoreanu, Constantin Budișteanu, din doi cai ce au avut, au făcut ofrandă fiecare câte unul iar d-lor Nicolae Gherman din cinci a oferit doi, Theodor Lerescu din patru doi și Dumitru Caramitru din doi unul [...]

„Monitorul Oficial“ nr. 88 din 19 aprilie 1877, p. 2585.

157.

1877 aprilie 24, Pitești. Scrisoarea trimisă de Ana Mălurescu din Pitești prefectului jud. Argeș prin care arată că donează o bijuterie pentru a fi vîndută în folosul armatei.

Domnule prefect,

Astăzi nedisponind de bani ca să pot contribui, vă rog să primiți, odată cu aceasta, o cruce cu 11 diamante pentru a se vinde în interesul armatei române în ale cărei rînduri am doi fii gata a-și vărsa sîngele pentru iubita noastră Românie.

Fiițele mele lucrează scamă și, în curînd, vor avea onoare să vă prezinte fructul ostanelilor lor pentru trebuințele bra-vilor soldați români.

Cu această ocazie, nu puțin vă rog, domnule prefect, să primiți asigurarea stimei mele.

Ana Mălurescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 40/1877, f. 141.

1877 mai 20, Pitești. Adresa Prefecturii jud. Argeș către Primăria orașului Pitești prin care îi face cunoscut înființarea și componența „Comitetului doamnelor“ din oraș și îi cere a-i da tot concursul.

Domnule primar,

Pentru ajutorul armatei în grelele împrejurări ce se află țara, instituindu-se Comitetul doamnelor din acest oraș, compus din d-nele Ana Mălurescu, Mari Ciornei, Ecaterina Socolescu, Cristia Ciornei, Ana Florescu, Ecaterina G. Vlădescu și Ana Puică, vi se comunică și dv. spre cunoștință cu invitație ca să binevoiți a le da concursul de care va avea trebuință în misiunea ce și-au luat.

Primiți, d-le primar, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

p. Prefect,
G. Micescu

p. Director,
ss. indescifrabil.

Arh. St. Argeș, fond Primăria orașului Pitești, inv. 15, dosar nr. 30/1877—1881, f. 35.

159.

1877 mai 24, București. Comitetul Central al societății de „Cruce Roșie“ mulțumește unor femei pentru ofrandele făcute.

[...] D-na Zinca Golescu și Anica Racoviță : 6 paturi de fier, 6 saltele de lână, 6 perne de lână, 6 mindire de paie, 6 suluri de paie, 24 cearșafuri de americană, 12 fețe perină, 6 plăpumi de flanelă, 14 cămăși de americană, 14 pantaloni de americană, 18 bandaje de flanelă, 46 bandaje diferite, 197 comprese diferite, 150 comprese găurite și 400 dramuri seamă [...]

„Monitorul Oficial“ nr. 115 din 24 mai 1877, p. 3397.

160.

1877 iunie 3, București. Listă de unele persoane din județele Argeș și Muscel care au făcut ofrande pentru armata română.

[...] Județul Argeș. Mai multe persoane din acest județ au oferit 78 vite mari și 120 mici.

[...] Din comuna Rocăr județul Muscel : Stanca Gh. I. Năstase, 70 coți pînă groasă de cînepă ; Paraschiva Iosif Bunescu, 62 coți pînă groasă de cînepă ; Ecaterina Gh. Năstăsescu, 40 coți pînă groasă de cînepă ; Luchia Ilie Bunescu, 62 coți pînă groasă de cînepă ; Vuța Nicolae Bunea, 32 coți pînă groasă de cînepă ; Sanda Ivan Bunea, 32 coți pînă groasă de cînepă și Stanca D. Ștefănescu, 20 coți pînă groasă de cînepă [...]

„Monitorul oficial“ nr. 124 din 3 iunie 1877, p. 3594.

161.

1877 iunie 4, București. Liste cu locuitorii din unele comune din județul Argeș, care au oferit sume de bani pentru necesitățile armatei.

[...] Plasa Argeșul

Comuna Mușătești

Irinarh Popescu, lei 12 ; P. Petrescu, lei 1 ; P. Brezeanu, bani 50 ; P. P. Popescu, lei 1 ; Gh. Ivașcu, lei 1 ; I. M. Voicu, bani 50 ; I. Ciobanu, bani 50 ; P. I. State, lei 1 ; Ș. I. Rotaru, bani 20 ; Sanda Ghiță, lei 1 ; I. Dogărescu, bani 20 ; Gh. Moise, lei 3 ; P. Popa Ioan, bani 50 ; I. I. Dobrescu, bani 20 ; C. Brezeanu, bani 50 ; P. O. Barbu, bani 30 ; I. I. Constantin, bani 50 ; P. Toma, lei 3 ; P. George, lei 1 ; P. Nițulescu, lei 1, bani 50 ; S. Dumitru, bani 50 ; R. Ioniță, bani 50 ; M. Sandu, lei 3 ; S. Niță, lei 1 ; G. N. Moise, bani 50, N. Diaconu, lei 2 ; Moise Nică, lei 1, bani 50 ; I. Enache, lei 1 ; preotul I. Vilsănescu, lei 1 ; N. Popescu, lei 1 ; Gh. Nicolae, lei 1, bani 50 ; Gh. Muscăleanu, lei 1 ; Dr. Grunau, lei 20 ; Gh. Ivănescu, lei 3 ; I. Blegu, bani 50 ; I. M. Dobre, bani 50 ; N. Gheorghiu, lei 5. Total lei 73, bani 90 [...].

Plasa Cotmeana

Locuitorii comunei Martalogi, lei 12 ; locuitorii comunei Hirsești, lei 9, bani 50 ; locuitorii comunei Stolnici, lei 8, bani 20 ; locuitorii comunei Cochinești, lei 5, bani 70 ; locuitorii comunei Căcărezeni, lei 11, bani 60 ; locuitorii comunei Pădu-

reți, lei 10 ; locuitorii comunei Lunca Mirghii, lei 35, bani 57 ; locuitorii comunei Bumbueni, lei 17, bani 70 ; locuitorii comunei Podu Broșteni, lei 9 ; locuitorii comunei Broșteni-Roșani, lei 47, bani 45 ; locuitorii comunei Băseni-Stîrci, lei 22, bani 30 ; locuitorii comunei Costești, lei 40, bani 80 ; locuitorii comunei Șerboieni, lei 12, bani 50 ; locuitorii comunei Ionești, lei 8, bani 40 ; locuitorii comunei Ungheni-Colțu, lei 10, bani 40 ; locuitorii comunei Humele, lei 6, bani 50 ; locuitorii comunei Găujani, lei 4. Total lei 271, bani 62. [...].

Comuna Corbeni.

D-nii : C. V. Niculescu, lei 1 ; N. Dinescu, lei 3 ; P. Constantinescu, lei 3 ; I. Grămadă, lei 2 ; Sotir Vasilescu, lei 5 ; D. I. Iancu, din comuna Sălătrucu, lei 1. Total 15 lei.

Comuna Șuici.

D-nii : C. Ursescu, bani 50 ; Dinu Matei, bani 50 ; I. Iordan, lei 2 ; I. Olteanu, lei 1 ; St. Nicorescu, lei 5 ; Vlad Ene, bani 50 ; I. Meilescu, lei 2 ; Gh. Telespan, lei 1 ; V. Oprescu, lei 2 ; Ilenca Barbu, lei 3 ; I. Alexe, lei 1, bani 50 ; A. Brozan, lei 1 ; Gh. Florea, lei 1 ; V. Popescu, lei 1 ; Gh. Zgoveroaea, din comuna Jiblea, lei 1 ; D. I. Albescu, din comuna Berislăvești, lei 5. Total lei 28. [...].

„Monitorul Oficial“, nr. 125 din 4 iunie 1877, p. 3 616—3 617.

**Maș multe persoane din districtul Argeș,
dând în folosul armatei suma de lei 1.662
bani 57, după cum probesă recepisa casierii
centrale din București, sub No. 1.970.**

**Ministeriul arată mulțumire seale acelor
persoane pentru aceste ofrande.**

**Anunț privind ofranda mai multor persoane din județul Argeș pentru
cumpărarea de arme.**

1877 iunie 8, București. Listă cu ofrandele făcute de locuitorii a două comune din județul Muscel.

[...] Locuitorii din comuna Valea Mare, 179 «coți» pînă groasă de cîneapă ;

Locuitorii din comuna Lerești, 400 coți. [...].

„Monitorul Oficial“ nr. 128 din 8 iunie 1877, p. 3 706.

1877 iunie 12, București. Listă cu persoanele din unele comune din județul Muscel și orașul Pitești care au făcut ofrande pentru armata română.

[...] Locuitorii comunelor Gorganu, Golești și Glimbocelu, din județul Muscel, 355 ocale fasole.

D-nii : T. Gh. Lerescu din Pitești, nouă ocale tutun ; Ion Ștefănescu, cinci perechi opinci ; N. Marcu, cinci perechi opinci ; Niță Tocu, cinci perechi opinci ; d-nele : Maria T. Ștefănescu, 441 dramuri scamă ; Alexandrina Papadopol, 240 dramuri scamă și cinci perechi ismene ; Ecaterina T. Tomescu, 830 dramuri scamă ; Păuna Manolescu, 400 dramuri scamă ; Ana Puică, 400 dramuri scamă ; Maria D. Ciornei, 500 dramuri scamă și 7 bandaje ; Ecaterina Socolescu, 40 grame scamă ; Cleopatra Cecropide, 500 grame scamă ; Hermina Lerescu, 400 grame scamă ; Elena Ioanide, 400 grame scamă ; Maria Uziel, 150 dramuri scamă ; Ana Chiru, 408 dramuri scamă și 10 coți americană ; Ana Hernea, 160 dramuri scamă ; Elisa Zaharia, 640 dramuri scamă și 6 bandaje ; d-nii : Ioan Ioanide, 200 dramuri scamă ; C. Cutcudache, 390 dramuri scamă ; Leib Blanc, 10 coți olandă ; Iacob Beber, un lighean cu ibric ; Mihail Lazăr, un top hîrtie și 3 cutii cu ceară roșie ; Paul Bliher, 8 ocale rom și 2 sticle jamaică ; Iosif Ionescu, 3 sticle de Malaga ; Carabet Hagi Aslan, 10 coți americană ; Zaharia M. Aslan, 10 coți americană ; Pavel Chihaiia, 10 cămăși ; Bănescu și Dumitrescu, 6 coți flanelă.

„Monitorul oficial“ nr. 132 din 12 iunie 1877, p. 3 795.

1877 iunie 25, Pitești. Tabel nominal întocmit de Prefectura jud. Argeș și înaintat Ministerului de Interne cu unele persoane din județ care au făcut ofrande pentru armată.

1. D-na Sevastița și Mihail Vasilescu — Pitești — 60 vedre țuică ;
2. Constantin Perticarul — Izvoru de Sus — 270 ocale orz ;
3. Petre Macovei — Slobozia — 708 ocale grâu ;
4. Ioniță Mihai — Furduești — 80 ocale porumb ;
5. Gh. Dumtiru Pănescu — Furduești — 20 ocale fasole ;
6. Ivan Miulescu — Mozăceni — 200 ocale porumb și 50 ocale fasole ;
7. Costache Gușă — Căteasca — 833 ocale orz și 111 ocale fasole ;
8. Constantin Budișteanu — Gliganu — 737 ocale porumb ;
9. Ion Popescu — Furduești — 50 ocale porumb ;
10. Theodor Alexe — Rătești — 20 ocale fasole ;
11. Dumitru Preda — Birlogu — 118 ocale ovăz ;
12. Enache Rădan — Suseni — 10 vedre rachiu ;
13. Tudor Mihalache — Căcaleți-Cireșu — 2 vedre rachiu ;
14. Alexe Pavelescu — Șerbănești — 10 vedre rachiu ;
15. Dumitru Velescu — Căcaleții de Jos — 5 vedre rachiu ;
16. Radu Ivan — Șerbănești — 2 vedre rachiu.

Total — 1 067 ocale porumb
               708 ocale grâu
               1 103 ocale orz
               118 ocale ovăz
               201 ocale fasol
               89 vedre rachiu.

p. Prefect,
 Gh. Micescu

p. Director,
 ss. indescifrabil

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 41/1877, f. 92—93.

1877 iulie 12, Cimpulung-Muscel. Tabel nominal, întocmit de Prefectura jud. Muscel și înaintat Ministerului de Interne, cu unele persoane care au făcut ofrande pentru armată.

1. D-na Eugenia Ștefănescu — Cîmpulung — 380 dramuri scamă ;
2. Nicolae Predoiu — Dragoslavele — 2 ocale scamă ;
3. Nicolae Rucăreanu — Cîmpulung — 260 dramuri scamă ;
4. Maria I. Boncănel — Cîmpulung — 350 dramuri scamă ;
5. Bălașa Niță I. Pop — Cîmpulung — 125 dramuri scamă ;
6. Zoe Florian — Cîmpulung — 400 dramuri scamă de Olanda, 13 bandaje diferite, 5 bandaje de corp și 7 triunghule ;
7. Ecaterina Săvulescu — Cîmpulung — 870 grame scamă ;
8. Viorica An. Rizeanu — Cîmpulung — 3 litre scamă fină și 2 ștergare de in ;
9. Maria Iorgulescu — Cîmpulung — 3 litre scamă fină ;
10. Douăzeci locuitori din comuna Domnești Plaiul Nucșoara — 43 coturi pînză groasă de cînepă ;
11. Preot N. Rizeanu și alți 5 locuitori — Domnești — 24 lei vechi ;
12. Mihail Eustatiade — Ciulnița — 2 bucăți pînză groasă de in și 1 270 grame scamă ;
13. 53 locuitori — Voinești — 194 coturi pînză groasă de cînepă.

Prefect,
Fărcășanu

p. Director,
B. Dumitrescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 41/1877, f. 177—178.

166

1877 iulie 15, Pitești. Adresa Prefecturii jud. Argeș prin care comunică Ministerului de Interne suma provenită dintr-o reprezentatie teatrală dată de corpul didactic din Pitești și donate pentru armată.

Domnule ministru,

Corpul didactic din acest oraș împreună cu d-l Dimitrie Busuiocescu, fostul primar și ajutorul său, dînd în beneficiul armatei române, la 12 iunie, o reprezentatie teatrală au și depus la prefectură suma de lei trei sute (300) rezultată la acea reprezentatie pentru care, pe de o parte, li s-a eliberat chitanța de ofrande din registrul respectiv și banii s-au înaintat

d-lui casier central iar, pe de alta, supun și domniei voastre despre aceasta spre cele cuvenite.

Binevoiți, vă rog, d-le ministru a primi asigurarea prea deosebitei mele stime și considerațiuni.

Prefect,
C. Racoviță

Director,
Gh. Micescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 41/1877, f. 255.

167.

1877 iulie 24, București. Ministerul de Interne mulțumește personalului Tribunalului Muscel care a oferit pentru armată o parte din salariu pînă la terminarea războiului.

D-l V. Georgescu, ajutor de grefă la Tribunalul Muscel și d-nii Gh. I. Popescu, C. Apostolescu și N. Iorgulescu, copişti la același tribunal, au oferit din apunamentele lor în favorul armatei : cel dintîiu cîte 10 lei pe lună și cei din urmă cîte 5 lei, începînd de la 1 iulie și pînă la încheierea păcii.

Ministerul adresează numiților domni mulțumirile sale pentru această ofrandă.

„Monitorul Oficial“ nr. 166 din 24 iulie 1877, p. 4 655.

168.

1877 august 1, Pitești. Prefectura jud. Argeș comunică Ministerului de Interne cantitățile de băuturi oferite de populația din județ și predate intendenței militare.

Răspund 18 219. Vinuri oferite sînt 177 vedre vechi și 54 vedre rachiu pentru diferite ambulante, 130 vedre vin nou, 46 rachiu, pentru armata română, acestea înaintate intendenței Craiova și 89 vedre rachiu subintendentului Vrabie trimise de șeful depozitului. Mai avem 50 vedre rachiu oferit de d-l Chiru de la moșia Găești. Am scris subprefectului respectiv al transporta, arată că nu poate, trebuie să plătească accise, rog regulați cele legale.

p. Prefect Argeș,
Micescu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. V, p. 256.

1877 august 11, Cîmpulung-Muscel. Adresa Prefecturii jud. Muscel, prin care face cunoscut Ministerului de Interne numele unor persoane care au făcut ofrande pentru armată.

Domnule ministru,

Pentru trebuința Armatei Române mai făcîndu-se ofrandă următoarele obiecte de persoanele acestea și anume :

D-lui Bucur Popescu, din Cîmpulung una sută lei ;

D-lui Iacob Trandafirescu, asemenea, una sută lei ;

D-na Zoe Persiceanu, una sută șasezeci și cinci dramuri scamă și

D-na Eliza Ionescu, șasezeci și cinci dramuri scamă.

Am onoarea a vă supune la cunoștință că banii s-au vărsat la caseria acestui județ sub recipisele nr. 1 800 și 1 907 care s-au înaintat d-lui ministru de răzbel împreună cu scamă notată.

Binevoiți, vă rog, domnule ministru a primi asigurarea prea distinsei mele considerații.

p. Prefect,
ss. indescifrabil

p. Director,
B. Dimitrescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 42/1877 f. 83.

170.

1877 august 16, Cîmpulung-Muscel. Telegrama prefectului jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care îi raportează că a trimis brînză pentru armată.

Am expediat astăzi intendenței Craiova una sută ocale brînză albă, sărată, oferită gratis de d-l M. A. Paul.

p. Prefect,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 99/1877, f. 342.

1877 august 26, București. Listă cu persoanele care au făcut ofrande prin „Comitetul doamnelor“ din Pitești.

Obiectele adunate prin Comitetul doamnelor din Pitești :

D-nele Sevastița Sturlea, 1 pereche ciorapi și 2 lei ; Alexandrina Gard, 1 pereche tăvițe de sfeșnice, 1 prosop cusut cu fir, 1 cruce de metal, 6 coți dantelă croșetată și 1 învelitoare de scaun ; Elisa Dumitrescu, 11 port-bouquet ; Paraschiva Petrovici, 1 cuvertură de lină pentru masă ; Mița Antonescu, una învelitoare de masă de bumbac ; Marița Bădulescu, 1 «față» masă de pînză ; Marița Ștefănescu, 1 prosop ; Alexandrina Petrovici, 300 dramuri scamă și 2 prosoape ; Aurelia Mălurescu, 200 dramuri scamă ; Mândica Nicolescu, 1 prosop ; Elena Șerbănescu, 15 coți bandaje ; Ecaterina Vlădescu, 62 coți bandaje și 100 dramuri scamă fină ; Maria Chirițescu, 500 dramuri scamă fină ; Anaïsa Florescu, 300 dramuri scamă și 5 bandaje ; Elena Manolescu, 2 prosoape ; Păuna Manolescu, 1 prosop ; Domnica Teodoreanu, 1 prosop, 300 dramuri scamă ; Travisani și Broehm, 50 pachete bandaje preparate de prim-pansament ; Alexandrina Ionescu, 100 dr. scamă pe lingă altele 300 dr. deja publicate ; Ecaterina Ștefănescu, scamă 200 dr., feși 14, comprese 16 și 30 lei ; Elena Chirițescu, scamă 275 dr. ; Ecaterina Petre Ioan, cămăși 4, pantaloni 4, batiste 4, ciorapi 4 ; Aneta A., Mândița Angelescu, scamă 400 dr. ; Haritina Pancu, scamă 300 dr., fitil 135 dr., 4 cămăși pînză mexicană, 4 pantaloni idem ; Nicolae I. Gabriescu, scamă 400 dr., cămăși usate 2, d-rele Popp și Micescu din Cimpulung, scamă 300 dr.

„Monitorul Oficial“ nr. 192, din 26 august 1877, p. 5 229.

1877 septembrie 5, Cimpulung. Adresa Prefecturii jud. Muscel către Ministerul de Interne prin care comunică ofrandele făcute de „Comitetul doamnelor“ din oraș.

Domnule ministru,

Societatea doamnelor din acest oraș a oferit 3 210 grame scamă și 14 bandaje pentru serviciul ambulanțelor armatei active :

D-na Alessandrina Neculcea, 425 grame ;
D-na Mașinca S. Nicolau, 425 grame ;
D-ra Natalia Potoceanu, 430 grame ;
D-ra Elisabeta I. Paul, 14 bandaje și 680 grame ;
D-na Antița I. Roșeanu, 1 250 grame.

Total 3 210 grame.

Pe de o parte, am eliberat chitanțe asuprale și am dispus înaintarea ofrandelor la destinație iar, pe de alta, vă rog respectos să binevoiți a ordona inserarea acestor ofrande în Monitorul oficial și a se exprima doamnelor menționate mulțumirile publice din partea guvernului.

Binevoiți, vă rog, domnule ministru a primi asigurarea prea distinsei mele considerațiuni.

Prefect,
R. Fărcășanu

Director,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 42/1877, f. 206.

173.

1877 septembrie 10, Cimpulung-Muscel. Adresa Prefecturii jud. Muscel prin care comunică Ministerului de Interne că personalul subprefecturii Plășii Rîurilor donează o parte din salariu pentru armată.

Domnule ministru,

Personalul subprefecturii Plășii Rîurilor, prin petiția înregistrată la nr....¹⁾, oferă lunar din salariile ce primesc pentru ospiciu independenței creat în ajutorul bravilor noștri soldați români, căzuți răniți în război, sumele următoarele :

	lei	bani
D-1 Dimitrie Stătescu, subprefect — — —	13	50
D-1 C. Bîrzotescu, ajutorul subprefecturii	8	80
D-1 Gh. Proistosescu, registrator — — —	4	63
D-1 D. Gheorghescu, copist — — — —	4	63
Total	31	56

¹⁾ Lipsă în text.

Aceasta pe fiecare lună cu începere de la 1 septembrie curent, pînă la terminarea războiului.

Cele ce preced am onoarea a le supune cu respect la cunoștința domniei voastre rugîndu-vă să binevoiți a dispune de a se reține menționatele sume oferite și a se da la locul destinat.

Binevoiți, vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei mele considerații.

Prefect,
R. Fărcașanu

Director,
Gh. Rădescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 42/1877, f. 292—292 v.

174.

1877 septembrie 13, Pitești. Prefectura jud. Argeș raportează Ministerului de Interne că subprefectul plășii Găleşești a oferit jumătate din salariul său pentru armată.

Domnule ministru,

Prin raportul nostru nr. 5 036 de la 13 mai am avut onoare a supune la cunoștința domniei voastre că D-l Costică Zăvoianu, subprefectul plășii Găleşești, din acest district, a oferit pentru ajutorul armatei române salariul său jumătate pe fiecare lună, cu începere din luna mai, anul curent, pe tot timpul cît va dura războiul, care i s-au și reținut pe lunile mai și iunie după cum se constată din recipisele d-lui casier al județului sub nr. 2 609 și 2 368 și v-am rugat ca pentru această ofrandă să se dea publicității prin Monitor și pînă în prezent nu s-a văzut publicat. Prin urmare, vă rog din nou să binevoiți a dispune publicarea numitului în Monitorul oficial.

Binevoiți, vă rog, domnule ministru, a primi încredințarea prea deosebitei mele stime.

Gh. Miclescu
p. Prefect,

p. Director,
ss. indescifrabil

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 45/1877, f. 29—29 v.

1877 septembrie 22, București. Ministerul de Interne comunică Ministerului de Război că registratorul arhivar al Prefecturii jud. Muscel oferă, pe tot timpul războiului, câte 5 lei lunar din salariul său.

D-lui ministru de război,

D-l prefect al jud. Muscel, prin raportul nr. 5 015, ne-a făcut cunoscut că d-l Petre Istrătescu, registratorul-arhivar al acelei prefecturi, prin petiția înregistrată la nr. 603 declară că oferă în folosul armatei române din salariul ce primește de la stat pentru acea funcție câte lei cinci pe fiecare lună cu începere de la 1 iulie anul curent și pînă la definitiva încheiere a păcii. [...].

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 44/1877, f. 73.

1877 septembrie 29, Cîmpulung-Muscel. Prefectura jud. Muscel înștiințează Ministerul de Interne despre ofrandele făcute pentru armată de mai mulți locuitori din județ.

Domnule ministru,

Mai mulți locuitori din Plasa Argeșel au oferit gratis, pentru soldații români răniți, 73 cămăși noi de pînză groasă iar una purtată.

Asemenea locuitorii din comunele Godeni, Schitu-Golești, și Pietroșani, din Plaiul Nucșoara, 617 $\frac{1}{2}$ coturi pînză de fuior și bumbac precum și 8 perechi izmene și 13 cămăși vechi și purtate, care s-au înaintat d-lui intendent militar la gara Piatra, conform ordinului domnului ministru președinte.

D-l Costache Chivescu din comuna Vieroși a oferit una sută locale orz, pentru armata română, care s-au dat în păstrarea d-lui comandant al escadronului de călărași locali.

Pentru care, am onoare a vă supune la cunoștință spre știință.

Binevoiți, vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei mele considerații.

Prefect,
R. Fărcășanu

Director,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com. inv. 318, dosar nr. 44/1877,
f. 299—299 v.

177.

1877 octombrie 1, Cîmpulung-Muscel. Adresa Prefecturii jud. Muscel prin care comunică Ministerului de Interne ofrandele făcute de mai mulți locuitori din județ.

Domnule ministru,

D-lui Nae A. Paul, din Cîmpulung, a făcut ofrandă o bucată pînză de americană ca de 33 coturi spre a se face cămăși pentru soldații bolnavi din spitalul acestui oraș.

Asemenea, d-na Ecaterina Bufa, tot din Cîmpulung, două cămăși și două perechi pantaloni de pînză de americană, iar 250 grame scamă pentru soldații răniți și d-na Maria, soția decedatului preot Dumitru din com. Boteni, o oaie pentru hrana armatei române.

Cele ce preced am onoarea a le supune la cunoștința domniei voastre cu adăugire că, bucată de americană, cămășile și pantalonii de pînză, s-au dat Comitetului permanent a regula în trebuința lor la destinație, oaia s-a înaintat la intendența armatei active de la Turnu Măgurele împreună cu celealte vite mărunte rechiziționate, iar scama s-a înaintat d-lui ministru de război.

Binevoiți, vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea distinsei mele considerații.

R. Fărcășanu
Prefect,

Director,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com. inv. 318, dosar nr. 44/1877,
f. 328—328 v.

1877 octombrie 3 — noiembrie 10. Tabel ¹⁾ cu consiliile comunale din jud. Muscel și Obștea moșnenilor cîmpulungeni care au votat sume de bani pentru cumpărarea de arme pentru ostașii aflați pe front.

Consiliul comunal	Priboieni	— — — — —	180 lei
"	Valea Mare	— — — — —	120 "
"	Godeni	— — — — —	40 "
"	Băjești	— — — — —	20 "
"	Bălilești	— — — — —	30 "
"	Drăghici	— — — — —	50 "
"	Ciulnița	— — — — —	60 "
"	Ștefănești	— — — — —	240 "
"	Golești	— — — — —	120 "
"	Vrănești	— — — — —	60 "
"	Leordeni	— — — — —	100 "
"	Țigănești	— — — — —	60 "
"	Topoloveni	— — — — —	420 "
"	Capul Piscului	— — — — —	8 "
"	Domnești	— — — — —	70 "
"	Corbi	— — — — —	300 "
"	Mățau	— — — — —	20 "
"	Nămăești	— — — — —	50 "
"	Voinești	— — — — —	20 "
"	Văleni	— — — — —	71 "
"	Călinești	— — — — —	60 "
"	Nucșoara	— — — — —	60 "
"	Slănic	— — — — —	15 "
"	Schitu-Golești	— — — — —	60 "
"	Dragoslavele	— — — — —	60 "
"	Rucăr	— — — — —	50 "
"	Vulturești	— — — — —	20 "
"	Voroveni	— — — — —	10 "
"	Albești	— — — — —	10 "
"	Lăicăi-Runceasa	— — — — —	80 "
"	Pucheni	— — — — —	30 "
"	Micloșani	— — — — —	5 "
"	Colibași	— — — — —	5 "
"	Mioveni	— — — — —	10 "
Mosnenii cîmpulungeni	— — — — —	600 "	

Arh. St. Buc., fond. M.I., div. com., inv. 318, dosarele nr. 44/1877, f. 373 și 447; 45/1877, f. 249 și 46/1877, f. 83—84.

¹⁾ Tabel întocmit de noi după mai multe documente.

Ministerul exprimă viua sa mulțumire comunelor notate mai jos, din județul Muscel, care a oferit suma de lei 710 pentru cumpărare de arme și lei 65 pentru ajutorul soldaților răniți.

Pentru cumpărare de arme.

Moșneni Câmpulungeni, lei 600 ;
Comuna Nămoesci, lei 50 ;
Comuna Nucșóra, lei 60.

Pentru soldații răniți.

Comuna Berivodni-Pământeni, lei 10 ;
Comuna Nămoesci, lei 20 ;
Comuna Nucșóra, lei 20 ;
Comuna Băderi, lei 15.

Ministerul de Interne mulțumește unor comune din județul Muscel care au donat bani pentru cumpărarea de arme și îngrijirea răniților.

Listă de ofrandele făcute pentru cumpărare de arme și ajutorul armatei române de comunele notate mai jos :

Comuna Priboeni, lei 180 pentru arme și lei 100 pentru armată.

Comuna Ciulnița, lei 60 pentru arme.

Comuna Golești, lei 120 pentru arme.

Comuna Vrancești, lei 60 pentru arme.

Comuna Valea-Mare, lei 120 pentru arme.

Comuna Ștefănești, lei 240 pentru arme și lei 100 pentru armată.

Comuna Leurdeni, lei 100 pentru arme.

Comuna Țigănești, lei 60 pentru arme.

Comuna Văleni, lei 71 pentru arme.

Comuna Călinesci, lei 40 pentru armată.

Comuna Glambocelu, lei 6 pentru armată.

Comuna Beleți, lei 25 pentru armată.

1877 octombrie 3 — noiembrie 10. Tabel¹⁾ cu consiliile comunale din județul Muscel care au votat sume de bani pentru ajutorarea soldaților aflați pe front.

Consiliul comunal	Albești — — — — —	8 lei
"	" Berevoești-Pămînteni — — —	10 "
"	" Godești — — — — —	20 "
"	" Stîlpeni — — — — —	40 "
"	" Purcăreni — — — — —	25 "
"	" Coșești — — — — —	40 "
"	" Priboieni — — — — —	100 "
"	" Ștefănești — — — — —	100 "
"	" Beleți-Negrești — — — — —	25 "
"	" Glimbocel — — — — —	6 "
"	" Bădești — — — — —	15 "
"	" Capul Piscului — — — — —	8 "
"	" Mătau — — — — —	25 "
"	" Cetățenii din Vale — — — — —	10 "
"	" Nămăești — — — — —	20 "
"	" Nucșoara — — — — —	20 "
"	" Schitu-Golești — — — — —	20 "
"	" Dragoslavele — — — — —	30 "
"	" Rucăr — — — — —	30 "
"	" Călinești — — — — —	40 "
"	" Lăicăi-Runceasa — — — — —	20 "
"	" Pucheni — — — — —	15 "
"	" Micloșani — — — — —	5 "

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosarele, nr. 44/1877, f. 372 și 448 ; nr. 45/1877, f. 249 v. și 46/1877, f. 83 v, 84—84 v.

1877, octombrie 7, Cîmpulung-Muscel. Prefectura jud. Muscel comunică Ministerului de Interne ofranda făcută de Nae Florescu soldaților aflați în spitalul din oraș.

¹⁾ Tabel întocmit de noi după mai multe documente.

*

: Ministerul exprimă viua sa mulțămire comunelor din județul Muscel, cari a oferit suma de lei 1.011 pentru cumpărare de arme și lei 271 pentru ajutorul armatei române.

*

Ministerul de Interne mulțumește comunelor din județul Muscel care au oferit bani pentru cumpărarea de arme.

Domnule ministru,

Administratorul spitalului militar, instalat în acest oraș, mă informează că domnul Nae Florescu a mers la acel spital și a dat la 40 bolnavi, cîți s-au flat într-însul, cîte 50 bani de fiecare.

Vă rog respectos să binevoiți a încuviința de a se publica prin Monitorul oficial această binefacere a d-lui Florescu.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei sale considerații.

Prefect,
R. Fărcășanu

Director,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com. inv., 318, dosar nr. 46/1877, f. 60.

181.

1877 octombrie 10, Cîmpulung-Muscel. Prefectura jud. Muscel raportează Ministerului de Interne ofrandele făcute pentru armată de mai mulți locuitori din județ.

Domnule ministru,

Cu poșta de astăzi am înaintat d-lui ministru de război :

59 cămăși, 33 perechi ismene și 602 coturi de pînză primite cu raportul subprefectului de Rîuri nr. 5937 oferite de locu-

itorii «din» Purcăreni, Retevoești, Ciumești, Stilpeni, Vlădești și Valea Popii pentru care s-a dat chitanța comisiei nr. 84.

108 coturi pînă primită cu raportul subprefectului Nucșoar nr. 4205 oferită de locuitorii comunei Cotești pentru care s-a dat chitanța comisiei nr. 85.

230 coturi pînă primită cu raportul subprefectului Dimbovița nr. 5295 oferită de locuitorii comunei Bădeni-Pămînteni pentru care s-a dat chitanța comisiei nr. 86.

77^{1/2} coturi pînă primită cu raportul subprefectului Dimbovița nr. 5239 oferită de locuitorii comunei Cetățenii din Deal și pentru care s-a dat chitanța comisiei nr. 87.

7 cămăși și 31 coturi pînă primite cu raportul subprefectului Nucșoara nr. 4261 oferite de locuitorii comunelor Berevoești-Ungureni și Pămînteni pentru care s-a dat chitanța comisiei nr. 88.

Comunicînd domniei voastre despre acestea am onoarea a vă ruga respectos să binevoiți a ordona înscrierea acestor ofrande prin Monitorul oficial.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei sale considerații.

Prefect,
R. Fărcășanu

Director,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 45/1877, f. 253—253 v.

182.

1877¹⁾ octombrie 10, Cîmpulung-Muscel. Prefectura jud. Muscel face cunoscut Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice că învățătorul școalei din com. Stănești oferă trimestrial o parte din salariul său pînă la terminarea războiului.

Domnule ministru,

D-l subprefect al plaiului Nucșoarei, cu raportul nr. 4309, mi-a înaintat anexata declarație a învățătorului școlii din comuna Stănești, anume N. Popescu, din care face ofrandă din

---

¹⁾ Data primirii.

salariul său ce primește trimestrial, lei 6, bani 50, în ajutorul armatei române, cu începere de la trimestrul iulie trecut, anul curent, pînă la terminarea războiului.

Cele ce preced am onoare a le supune domniei voastre odată cu înaintarea menționatei declarații, spre avizare.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea dintinsei mele considerațiuni.

Prefect,
Fărcășanu

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VI, p. 625.

183.

1877 octombrie 12, Cîmpulung-Muscel. Prefectura jud. Muscel face cunoscut Ministerului de Interne ofranda făcută de locuitorii comunei Voinești.

Domnule ministru,

Locuitorii comunei Voinești, oferind armatei 16 perechi obiele, le-am înaintat intendenței de la gara Slatina. Supun respectos la cunoștința domniei voastre.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea dintinsei mele considerații.

Prefect,
R. Fărcășanu

Director,
Gh. Rătescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 45/1877, f. 46.

184.

1877 octombrie 14, București. Ministrul de Interne mulțumește lui Tache Nicolau din Pitești pentru ofranda făcută.

D-l Tache Nicolau, comerciant din Pitești, a binevoit a oferi pentru infirmeria Regimentului nr. 4 de dorobanți, 10 cămăși și 10 perechi izmene. Pentru care ministrul îi exprimă viile sale mulțumiri.

„Monitorul Oficial“ nr. 232 din 14 octombrie 1877, p. 5946.

1877 octombrie 15, Cîmpulung-Muscel. Prefectura jud. Muscel raportează Ministerului de Interne ofrandele făcute de mai mulți locuitori din plaiul Dîmboviței.

Domnule ministru,

Cu raportul nr. 7675 am înaintat domnului ministru de război 441 coturi pinză oferită de locuitorii comunelor Micloșani, Bădeni-Ungureni, Pucheni și Cetățenii din Vale — plaiul Dîmboviței.

Am onoarea a vă ruga respectuos să binevoiți a dispune de a se publica aceste ofrande în Monitorul oficial.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei mele considerații.

p. Prefect,
Gh. Rătescu

p. Director,
B. Dumitrescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318/inv. 318, dosar nr. 45/1877, f. 207.

186.

1877 octombrie 19, București. Liste cu locuitorii din unele comune din județul Argeș care au subscris sume de bani pentru ajutorarea armatei.

[...] Banii adunați din comuna Găvana Valea-Rea, plasa Pitești.

D-lor Dimitrie Dobrian, lei 10; Voicu Florea, bani 50; Ene Grigore, bani 50; Gheorghe Nicolae, 1 leu; Ioniță Nicolae, bani 50; Ion Dumitru, bani 50; Petru Mihai, bani 50.

Banii adunați din comuna Bascov Flești, plasa Pitești.

D-lor Davidescu Duminică, lei 1; Avram Babic, lei 2; Tudorache Gheorghiu, lei 3; Preotul Stan, lei 1; Ilie Stan, lei 1; Matei Gheorghe, bani 50; Ion Pătru, bani 50; M. Marinescu, lei 1; Ion Olteanu, bani 50.

Banii adunați din comuna Dobrogostea-Negovani.

D-lor Ioan Radu, lei 1; Constantin Gheorghe, bani 50; T. Popescu, bani 50; Preotul Ștefan, bani 50; Anghel Soare, bani 50; Anton B., lei 1.

Bani adunați din comuna Merișani.

D-lor Nae Mateescu, lei 1, bani 50; George Minopol, lei 2; Giuvan Minas, lei 1; Petrache Constantinescu, bani 50; Agie Gh. Aslan, lei 2; Petre Dumitrescu, lei 1.

Banii adunați din comuna Budeasa.

D-lor Constantin Rădulescu, lei 2; nedescifrabil, lei 2; D. Ne-delea, bani 50; Voicu Radu, bani 50; T.P., bani 50; Zamfir Ion, bani 50; Constantin Matei, bani 40; Marin Rădulescu, bani 50; Marin Ștefan, bani 30; Ghiță Stan, bani 20; Ilie Rădulescu, lei 1; Petre Niță, bani 20; Ghiță Manolescu, lei 1.

Banii adunați din comuna Prundu.

D-lor Radu Nicolae, bani 50; Radu Strignea, bani 80; Ion Ana, bani 50; Stan Mitroi, lei 2; Stan Barbu, bani cincizeci; Constantin Pîrvanovici, 1 leu; Toma Stoica, 1 leu, 50 bani; Stan Budoi, 50 bani; Marin Păunescu, lei 2.

Bani adunați din comuna Bradu-Geamăna.

Marin Roșu, 1 leu; Badea Dinu, 1 leu; Matei Stana, 1 leu; Anghel Radu, 50 bani; Ion Radu, 50 bani; Stanciu Dumitru, 30 bani; Gheorghe Ion Șerb, 1 leu; Dinu Ion Călin, 50 bani.

Bani adunați din comuna Bradu de Jos.

Stan Predescu, 1 leu; Ștefan Dinescu, 1 leu; Ion Stanciu, 1 leu; Preda Gheorghe, 50 bani; Dumitru Preda, 50 bani; Constantin Matei, 20 bani; Badea Costache, 50 bani; Pană Barbu, 1 leu.

Bani adunați din comuna Săpata de Sus.

Antonie Oncescu, lei 4; Polixenia Oncescu, lei 2; Ion Oncescu, 1 leu; Ilie Benga, 1 leu; Voicu Benga, 50 bani; Stan Păduroiu, 50 bani.

Bani adunați din comuna Poiana Lacului:

I. Popescu, 1 leu, 50 bani; Marin Stan, 30 bani; Dincă Neacșu, 30 bani; D.D., 30 bani; Nicolae Onete, 10 bani; Soare Ilie, 20 bani; Ion Popa Paraschiva, 30 bani; Florea Anghel, 30 bani; Stan Matei, 50 bani; Stan Postelnicu, 30 bani; Ion Neacșu, 15 bani; Mihai Ion Mitran, 20 bani; Stan Ilinca, 10 bani; Ilinca Dragomir, 10 bani; Matei Dumitru, 10 bani; Badaea Mihai, 20 bani; Marin Radu, 20 bani; Marin Zoican, 10 bani; Stan Marin, 10 bani; Neacșu Zoican, 20 bani; Dumitru Maria, 20 bani; Păun Neta, 10 bani; Ion Florea, 30 bani; Stana Anghel, 20 bani; Stan Miu, 20 bani; Cîrstea Marin, 20 bani; Stan Păun, 10 bani; Ghiță Zoicanu, 40 bani; Radu Marin, 20 bani; Dumirtu Stana, 15 bani; Ilinca Florea, 10 bani; Mein Coman, 20 bani.

Bani adunați din comuna Moșoaia:

M.Gh. Popescu, 1 leu; Alexandru Diaconescu, 1 leu; Ioana Staicu, lei 2; Ilie Baibarac, 1 leu; Florea Diaconescu, 50 bani; Ion Bulacu, 30 bani; Ilie Buzatu, 50 bani; Manea Popescu, 1 leu.

Bani adunați din comuna Sămăra:

Sandu Ion, 1 leu; Iancu Bărbulescu, 1 leu; Ion Marin Diaconescu, 1 leu; Constantin Ion Diaconu, 1 leu; Preotul Stan Duhovnicu, 1 leu.

Bani adunați din comuna Crucișoara:

Toma Ion, primarul, lei 2; Radu Florescu, 1 leu; Nicolae Popa Ion, 1 leu; Florea Radomir, 1 leu; Badea Florea, 1 leu; C.D., 1 leu; Ion Stănescu, 50 bani; Anton Ion, 50 bani; Stan Mi-hai, 50 bani; Gheorghe Duțu, 50 bani.

Bani adunați din comuna Cocu-Popești:

Niculăiță Niculae, 1 leu; George Dimitrie Popescu, 1 leu; Ion Aldea, 50 bani; Dragomir Zinca, 50 bani; Soare Stoica, 50 bani; Niță Poponete, 1 leu; Ion Olteanu, 1 leu; Pr. R. Duhovnicu, 1 leu; Constantin Sima, 50 bani; Barbu M. Usturoi, 1 leu; Ion C. Coculeanu, 50 bani; Gheorghe Ghiță, 1 leu; Nicolae Popa Barbu, 1 leu.

Bani adunați din comuna Slătioarele :

I. Tudor, 1 leu; Stan Ilinca, 1 leu; Marin Florea, 30 bani; Ilie Ion, 30 bani; Florea Marina, 30 bani; Stan Marina, 30 bani; Dumitru Stan, 50 bani; Barbu Stan, 30 bani; Ion Ilie, 20 bani; Radu Safta, 50 bani; Lazăr Radu, 30 bani; Gheorghe Zet Ion, 20 bani; Ene Marin, 50 bani; Niță Rădescu, 50 bani.

Bani adunați din comuna Richițele de Jos :

Nedescifrabil, lei 5; Ion D. Moțoiescu, lei 5; I.D., lei 2; Ion Sibiceanu Moțoi, 1 leu; Ion Barbu, lei 2.

Bani adunați din comuna Băbana:

Păun Ionescu, lei 2; Duminică Ion, 50 bani; Dumitru Duminică, 50 bani ; Marin Ghiță, 40 bani ; Ivan Gg. Folea, 30 bani ; Ioan Iordache, 30 bani; Ioan D., 30 baai; Radu Barbu, 30 bani; Barbu D., 40 bani; Ion Oprea, 1 leu și 10 bani; Gheorghe S. Beha, 50 bani; Neacșu Pîrvan, 50 bani; Ion Ioan, 50 bani; Preotul Dimitrie Păunescu, 1 leu; Gheorghe Folea, 50 bani; Luca Stoica, 50 bani; Ion Badea Ciobanu, 50 bani; Gg. Marin Stanislav, 30 bani; Ioan Ilie, 50 bani; Ion Isar, 1 leu.

Bani adunați din comuna Drăganu-Bascov:

D-lor V. Gutman, lei 2; Constantin Dragnea, bani 40; Niță Teodor, 10 bani; Niță Hristea, 15 bani; Tudor Constantin, 40 bani; Ion Constantin, 50 bani; Ion Iliescu, 40 bani; Stancu Ion,

10 bani; Stănică Stan, 40 bani; Ioniță Stan, 20 bani; Nicola Zamfira, 50 bani; P.I. Crăciuneanu, 5 lei [...]

Adunați din comuna Dunești:

Zoe C. Balotescu, 2 lei; **Matei Minică**, 2 lei; de la un patriot, 1 leu; Ionescu, 2 lei; de la un iubitor de patrie, 1 leu.

Adunați din comuna Brădet:

Ion Teodorescu, 2 lei; Ion Zamfirescu, 50 bani; Stoica Dumitru, 50 bani; Ștefan Safta, 50 bani; D. Săndulescu, 50 bani; Ivașcu Popescu, 20 bani; Ioan Rizescu, 20 bani; Ene Dumitriu, 20 bani.

Adunați din comuna Găleşești:

Ioan O., 1 leu; N. Sima, 1 leu și 50 bani; N. Popescu, 1 leu; Preotul Ștefan, 1 leu; Preotul Alecu Popescu, 1 leu; Manole B., 1 leu; **Ioan Aldea, 50 bani.**

Adunați din comuna Costești-Stroiești:

N. Vasilescu, 2 lei; Gh. Gheorghescu, 1 leu; Constantin Toteanu, 1 leu; Toma Ionescu, 1 leu; Nae Galatioiu, 1 leu; Leonache Năndaș, 1 leu; Cost. Gurilescu, 2 lei; T. Popescu, 1 leu și 50 bani; M. Ionescu, 1 leu și 50 bani; Sălu Mărculescu, 2 lei. [...]

„Monitorul Oficial“ nr. 235 din 19 octombrie 1877, p. 6003 — 6005.

187.

1877 octombrie 25, București. Listă cu persoanele din Cîmpulung-Muscel, care au subscris sume de bani pentru ajutorarea răniților.

Listele nr. 1146 și 1147 ce au fost încredințate d-lui primar al urbei Cîmpulung.

Mașinca Nicodau, lei 11; bani 75; Zoe Gh. C. Nanu, lei 5; Marița Gh., lei 5; D. Popescu, lei 3; P.C. Zamfirescu lei 22, bani 70; Eugenia Ștefănescu, lei 14; Elena P. Nănescu, lei 10; Elena Anghelleanu, lei 10; Elena P. Moloiu, lei 4; Nae Gh. Spătareanu, lei 3; Ioan Moisescu, lei 1 bani 50; Sița V. Popescu, lei 2; I.S. Paul, lei 10; Ecaterina Paul, lei 4; Adelaida Negulici, lei 20; Mari Micescu, lei 2; Elena E. Emanoil, lei 5; Maria Paul, lei 4; Elena Clain, lei 3; Charlote Clain, lei 2; Maria Sacea, lei 5;

A. Negulici, lei 2; G.S. Stoienescu, lei 1; Mari D. Popescu, lei 2. Totalul acestor liste de lei 151, bani 95.

„Monitorul Oficial“ nr. 240 din 25 octombrie 1877, p. 6099.

188.

1877 octombrie 29, București. Liste cu persoanele din unele comune din județul Muscel care au subscris sume de bani pentru ajutorarea răniților.

[...] Adunați de primarul comunei Gorganul :

Proistos D. Stănescu, lei 1, bani 202; nedescifrabil, lei 1; P. Chivulescu, lei 1; Ion Dumitrescu, lei 1; Ilie Călin lei 1; Costea Ilie, lei 1; Vasile L. Nicolescu, lei 1; Gheorghe Dima, lei 1; Ioniță Marinescu, lei 1. Totalul acestei liste : lei 9, bani 20.

Adunați de primarul comunei Priboieni:

Preotul Dimitrie Ioan, bani 50; Stancu Radu, lei 1; M.D., lei 1; Costache I., lei 1; Constantin Neculai, lei 1. Totalul acestei liste este de lei 4, bani 50.

Adunați de primarul comunei Văleni:

D-na Joița Goleșcu, lei 4, bani 40; N. Goldentsein, lei 1; P. Carabelea, lei 3, bani 50. Totalul acestei liste : lei 8, bani 90. [...]

„Monitorul Oficial“ nr. 243 din 29 octombrie 1877, p. 6164.

189.

1877 octombrie 31, Cîmpulung-Muscel. Proces-verbal (extras) al Consiliului general al jud. Muscel prin care se votează acordarea sumei de 6000 lei pentru cumpărarea de arme.

[...]¹⁾ D-l Săche Nicolau, luînd cuvîntul, exprimă dorința de a se cunoaște, înainte de a se vota acele socoteți, excedentele ce lasă bugetul anului curent sau cel puțin suma de care poate dispune consiliul în prezent căci domnia sa vrea să reguleze o propunere relativă la votarea ajutorului cumpărării de arme pentru armata română aflată pe cîmpul de luptă arătînd că este una din principalele datorii de a face acel ajutor și, dacă

onor consiliul va fi de acord, domnia sa crede că nu face altceva decât urmează frumosul exemplu dat de alte mai multe comitete județene care deja au votat sume însemnate pentru acest scop.

După luarea științei cerute, domnul Sache Nicolau depune propunerea relativă la votarea sumei de lei 6000 în ajutorul cumpărării de arme, care sumă să se plătească din viramentele propuse din excedentele ce lasă bugetul anului 1876.

D-l președinte pune această propunere la vot și se aprobă cu unanimitate de voturi. [...] ¹⁾

Arh. St. Buc., fond MI., div. com., inv. 315, dosar nr. 199/1877, f. 12 v.—13.

190.

1877 noiembrie 5, București. Ministerul de Interne mulțumește pentru sumele strânse pentru ajutorul armatei din concertul dat în orașul Cîmpulung.

Cu banii adunați din concertul dat de d-na Eliza Ovidiu Rudeanu din Cîmpulung, în profitul soldaților din județul Muscel, compania 5, Regimentul 4 de dorobanți, au cumpărat și a trimis acestui minister, pentru soldații din susnumitul regiment, 4 cămăși americană, 31 mintene de flanelă și 31 perechi ciorapi de (flanelă) lînă.

Pentru care ministerul le exprimă cu recunoștință viile sale mulțumiri d-nei Ciudin și d-rei Rudeanu.

„Monitorul Oficial“ nr. 249 din 5 noiembrie 1877, p. 6285.

191.

1877 noiembrie 10, Cîmpulung-Muscel. Prefectura jud. Muscel comunică Ministerului de Interne ofranda în bani făcută de locuitorii a două comune din județ.

Domnule ministru,

Cu raportul subprefectului Nucșoara nr. 4695 s-au primit lei 26, bani 90, oferți, pentru ajutorul soldaților răniți, de locuitorii comunelor Cotești și Aninoasa.

---

¹⁾ Părțile omise se referă la alte probleme.

Am onoarea a înainta domniei voastre recipisa nr. 2951, sub care s-au vărsat acești bani la casierie, împreună cu listele de subscripție, rugându-vă respectuos să binevoiți a ordona inserarea lor în Monitorul oficial.

Binevoiți vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea prea distinsei mele considerații.

p. Prefect,
Gh. Rătescu

p. Director,
P. Istrățescu

Arh. St. Buc., fond M.I., div. com., inv. 318, dosar nr. 46/1877, f. 81.

192.

[1877 decembrie 8.] Scrisoarea învățătorilor din Plaiul Loviștea, jud. Argeș către revizorul școlar din Pitești prin care arată că oferă pentru armată salariul lor pe luna septembrie 1877.

Domnule revizor,

Ca români, văzind că mulți dintre confrății noștri sînt duși la hotarele țării și chiar dincolo de hotare, ca să lupte pentru cauza cea mai sfîntă a românismului, pentru independență, lege și drepturile noastre naționale;

Avînd în vedere că, bravii ostași români au răspuns cu devotament la apelul ce le-au făcut țara, lăsînd cămine, soții și copii, au luat arma spre a înfrunta răutatea păgînului vrăjmaș al creștinătății și cu deosebire al românilor;

Avînd în vedere marele greutate, în care se găsesc finanțele noastre, pătrunși de sfînta cauză pentru care curge sîngele român. și

Considerînd că juna noastră armată prin eroismul și bravura ce a descoltat contra inamicului secular a probat lumii că în vinele soldaților români curge sînge adevărat românesc și că vitejii lui Mihai și ai lui Ștefan viețuiesc încă.

Oferim dară, pentru trebuințele armatei române, tot salariul ce ni se cuvine pe luna septembrie, anul curent, ca învățători rurali în plaiul Loviștea, jud. Argeș.

Deși suma ce oferim este mică, vis-à-vis de scopul pentru care este destinată, dară, cel puțin, sîntem împăcați în conștiință că am făcut și noi aceia ce ne-a fost posibil.

Vă rugăm, **dară, respectoși, domnule revizor**, să binevoiți a dispune, ca tot **acel salariu să ni se reție în folosul armatei române**. Primiți **vă rugăm, domnule revizor**, stima și **devotamentul ce vă purtăm**.

N. Nițulescu, învățător la comuna Sălătruc ;
I. Dinescu, învățător comuna Berislăvești ;
N. Petrescu, învățător la comuna Șuici ;
Em. Popescu, învățător comuna Cicănești ;
Preot I. Niculescu, învățător la Berindești-Corbeni ;
P. Constantinescu, învățător la Corbeni ;
Gh. Popescu, învățător la Arefu ;
I. Ionescu, învățător comuna Sălătruc ;
Preot Gh. Popescu Vlad, învățător comuna Țițești ;
Învățătorul școlii comuna Boișoara : I. Popescu ;
Preot George Ciineni, învățătorul școlii Ciineni ;
I. Drăgulănescu, învățătorul școlii Bălănești ;
Preotul Gh. Șerbeanu, învățătorul școlii Șerbănești.

D.I.R. Războiul pentru independență, vol. VIII, p. 117.

193.

1877 decembrie 22, București. Liste cu sumele de bani oferite de locuitorii și consiliile comunale, orașenesc și județean din jud. Argeș pentru cumpărare de arme și ajutorarea răniților.

Consiliul județului, prin votul emis în ședința sa din 12 noiembrie 1877, lei 18.000 pentru cumpărare de arme.

Primăria urbei Pitești,, lei 4.000, această sumă se crede că comuna îi va destina lei 3.000 pentru arme și 1.000 pentru răniți.

Consiliul comunelor rurale, lei 20.803, bani 61, pentru arme.

Prin subscrieri particulare, lei 5.789, bani 95 pentru arme și lei 2.357, bani 15 pentru răniți.

Total lei 44.593, bani 56 pentru arme și 6357, bani 15 pentru răniți.

Din orașul Pitești:

P.S.S. Ghenadie, episcopul de Argeș, lei 500 pentru arme;
D-nii C. Racoviță, lei 240 pentru arme și lei 400 pentru răniți,

lunar cîte 200 lei; N.Vișoreanu, lei 200 pentru arme și lei 20 pentru răniți, lunar cîte 20 lei; M. Smedeanu, lei 120 pentru arme și lei 100 pentru răniți; Iosef Uclari, lei 100 pentru arme; Tache Ivan, lei 80 pentru arme și lei 10, bani 30 pentru răniți; Răducanu Nica, lei 80 pentru arme și lei 10, bani 30 pentru răniți; Cristache Niculcea, lei 120 pentru arme; Radu I. Condeescu, lei 60 pentru arme și lei 40 pentru răniți; I. Nicolae, lei 60 pentru arme și lei 60 pentru răniți; Inginer Brinză, lei 60 pentru arme; Ionescu Theodor, lei 70 pentru arme; C. Chicu, lei 60 pentru arme și lei 20 pentru răniți; I. Nicolescu, lei 60 pentru arme și lei 1 pentru răniți; Mihailei Lehrer, lei 60 pentru arme și 100 pentru răniți; D. Lecomte, arhitect, lei 60 pentru arme; M.I. Stătescu, lei 60 pentru arme; Anastase Tomescu, lei 140 pentru arme și lei 10 pentru răniți; I. Georgescu, lei 30 pentru arme și lei 10 pentru răniți; Alexandrina Pleșoianu, lei 20 pentru arme; I. Popescu, lei 20 pentru arme... (în continuare urmează numele a încă 161 persoane).

[...] Bulgarii staționați ca preocupați în piața orașului Pitești, prin d-l primar respectiv, lei 346 pentru arme și alte 22 persoane, lei 6 pentru arme și lei 5, bani 40 pentru răniți.

Din plasa Cotmeana :

Contesa Zoe de Rosești, lei 20 pentru arme și lei 20 pentru răniți; d-nii Elise Căpitan Carabel, lei 20 pentru arme și lei 10 pentru răniți; Gh. Predescu, lei 20 pentru arme și lei 20 pentru răniți; C. Panaitescu, lei 20 pentru arme și lei 20 pentru răniți; Stoian N. Hagianoff, lei 20 pentru arme și lei 20 pentru răniți; D. Ivănoiu, lei 20 pentru arme și lei 20 pentru răniți; Deptrețeanu, lei 50 pentru arme; Nae Nicopoianu, lei 2 pentru arme și lei 2 pentru răniți; Șt. Ciupagea, lei 10 pentru arme și lei 5 pentru răniți; Preotul Ioan lei 4; Dumitru L. Necula, lei 3; George Broșteanu, lei 10 pentru arme și lei 10 pentru răniți.

Din plasa Argeș :

Locuitorii din comuna Bunești, lei 16, bani 90 pentru răniți; locuitorii din comuna Costești «Vîlsan», lei 6 pentru răniți; locuitorii din comuna Mălureni, lei 30 pentru răniți; locuitorii din comuna Bascovele, lei 13, bani 15 pentru răniți; locuitorii din comuna Băiculești, lei 8 pentru răniți; locuitorii din comuna Valea Danului, lei 11 pentru răniți; locuitorii din

comuna Tutana, lei 15, bani 10 pentru răniți. Mai mulți locuitori din comunele acestei plăși, lei 175, bani 5 pentru răniți.

[...] Din plaiul Lovișteea :

- Locuitorii din comuna Cicănești, lei 99 pentru arme și lei 32, bani 50 pentru răniți.

Locuitorii din comuna Sălătrucu, lei 40, bani 80 pentru arme și lei 2, bani 30 pentru răniți. [...].

Locuitorii din comuna Corbeni, lei 158, bani 30 pentru arme și lei 37, bani 30 pentru răniți.

Locuitorii din comuna Șuici, lei 26, bani 80 pentru arme și lei 8 pentru răniți. [...].

Din plasa Găleşești :

Locuitorii din comuna Bîrlogu, lei 15, bani 15 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Recea, lei 35 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Șerbărești, lei 25 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Negrăși, lei 10 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Rociu, lei 19, bani 30 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Mozăceni, lei 28, bani 50 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Stănișlăvești, lei 10 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Cerșani, lei 70, bani 65 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Deagu, lei 18 pentru arme ;

Locuitorii din comuna Izvorul de Sus, lei 80, bani 45 pentru arme ;

D.I.B. Arg. din comuna Stănișlăvești, lei 10 pentru arme.

„Monitorul Oficial“ nr. 285 din 22 decembrie 1877, p. 7 442—7 444.

194.

1878 ianuarie 20, București. Ministerul de Interne mulțumește pentru pinza oferită pentru armată de locuitorii din patru comune din județul Muscel.

234 coți pinză de cînepă, în mai multe bucăți, oferite de locuitorii comunelor Stănești, Bădești și Capul Piscului ; 34 metri pinză de americană, oferită de locuitorii comunei Ciulnița.

„Monitorul Oficial“ nr. 15 din 20 ianuarie 1878, p. 300.

Listă de suma banilor oferiți din districtul Argeș, pentru cumpărare de arme și ajutorul soldaților răniți.

Consiliul județului prin votul emis în ședința sa din 12 Noembrie 1877, lei 18.000 pentru cumpărare de arme.

Primăria urbei Pitești, lei 4.000; această sumă se crede că comuna 'i va destina lei 3.000 pentru arme și 1.000 pentru răniți.

Consiliul comunelor rurale, lei 20.803 b. 61. pentru arme.

Prin subscrierî particulare lei 5.789 b. 95 pentru arme și lei 2.357 b. 15 pentru răniți.

Total lei 44.593 b. 56 pentru arme și 6.357 bani 15 pentru răniți.

Listă cu sumele oferite de Consiliul județean Argeș, consiliul urbei Pitești și consiliile comunale pentru cumpărarea de arme.

195.

1878 ianuarie 27, București. Listă cu persoanele din județul Muscel care au oferit sume de bani pentru ajutorarea armatei.

Comuna Mărăcineni :

D-lor : George Dumitrescu, lei 2 ; Ioan Ștefan, lei 3 ; Dimitrie Rusenescu, lei 3 ; D. Aldea, lei 1, bani 50 ; Pandele

Mincă, bani 50 ; Preotul Dimitrie, lei 3 ; nedescifrabil, lei 1, bani 50 ; Ilie Ana, bani 50 ; Ilie Ciumpoacă, bani 50 ; Nicolae Preda, lei 1 ; Niță Erimia, lei 1 ; Radu Ciofacă, bani 50 ; Andreiu Stan, bani 50 ; nedescifrabil, lei 2 ; Ioana George, lei 1, bani 50 ; Petre George, lei 1 ; Ioniță Dumitru, lei 1 ; nedescifrabil, lei 2 ; bani 50 ; Nicolae Biulescu, lei 1, bani 50 ; Găvrilă Manea, lei 3 ; Ioan Popa, lei 10 ; Nedeia Călin, lei 2. Total : lei 43.

Comuna Ciumești :

Primarul Țăcălie, lei 4 ; Ioan Micescu, lei 6 ; nedescifrabil, lei 4 și 5 coți americană ; Alecu Zamfirescu, lei 2 ; Dumitru N. Dobrescu, lei 1 ; Marin Șerban, bani 50 ; T. Deliu, bani 50 ; Zmaranda Văduva, bani 50 ; Maria Ioniță Penescu, bani 50 ; Marița Dernesu, lei 1, bani 50 ; Ioan Răducu, lei 2 ; Barbu Bolovan, bani 50 ; Dinu Briceag, bani 40 ; Stan Țăcălie, bani 50 ; George Tudorache, lei 1 ; Nae Tudorache, bani 50 ; Rada Țircomnicu, bani 50. Total : lei 25, bani 90.

Comuna Jupînești :

Nedescifrabil, lei 4 ; N., 1 leu ; Nae Cristescu, bani 50 ; Ion Niculae, bani 50 ; Duță Sandu, bani 50 ; P. Mihai, bani 50 ; Ion Gh., 1 leu ; Păun Șerbănescu, 1 leu ; Gheorghe Constantin, bani 50 ; Marin Vulparu, bani 50 ; nedescifrabil, bani 50 ; Cost. Ioniță, 1 leu ; Dumitru Mihai, bani 90 ; Ion Gh. Constantin, bani 20 ; nedescifrabil, bani 50 ; Constantin Ioan, bani 50 ; Safta Ioan Popa Marin, bani 50 ; Ioan Șerban, bani 50 ; Maria Nefti, bani 50 ; Tănase Smaranda, bani 60 ; Aldea Vulparu, bani 40 ; Ion Puricel, bani 40 ; Cost. G. Manole, bani 20 ; D. P., bani 50 ; Tache Ivan, bani 50. Total : lei 17, bani 70. !

Comuna Stîlpeni :

D-nii : Anastase Enescu, lei 2 ; Gheorghe Popescu, lei 2 ; Cost. Maturcu, 1 leu ; Niculae Pătru, bani 50 ; Dincă Ilie, bani 50 ; Niță I. Rizea, 1 leu ; Iosif Gheorghe, lei 2 ; Anastase Mateescu, 1 leu ; Const. Ștefan, bani 30 ; Niculae Zinca, 1 leu ; Neculce Anastasescu, bani 58 ; Gh. Matei, 1 leu. Total : lei 12, bani 80.

Din comuna Băjești :

S-au adunat lei 56, bani 40. [...]. Urmare la lista din comuna Jupinești.

D-nii : Ioan Manolescu, 1 leu ; Sultana Văduva, 1 leu ; preotul Ion Marinescu, 1 leu ; Voicu Zicănescu, 1 leu ; Gh. Ioan Pelinel, bani 50 ; Ioan Ghiță Bold, bani 50 ; T. M., bani 50 ; Constantin Gh. Sandu, bani 50 ; Nițisor T., bani 50. Total: lei 6, bani 50.

„Monitorul Oficial“ nr. 21 din 27 ianuarie 1878, p. 461—462.

196.

1878, București. Liste de bunurile donate de populația din județele Argeș și Muscel pe perioada aprilie 1877 — august 1878, pentru trebuințele armatei române.

Județul Argeș :

2 774,67 lei ;	132,257 kg scamă ;
187 berbeci și oi ;	251 bucăți feșe și alte obiecte de legat ră-nile ;
124 boi și vaci ;	
16 cai și iepe ;	554 rufe ;
66 hl. fasole și alte legume ;	4 $\frac{1}{2}$ flanele ;
75 hl. grâu ;	53 metri pânză și pos-tav ;
59 hl. orz ;	46 obiecte de așternut ;
5 hl. ovăz ;	2 ibiecte de îmbrăcă-minte ;
27 hl. porumb ;	28 obiecte de încălță-minte ;
163,92 hl. vin și rachiu ;	10 tacimuri masă ;
486,98 kg brânză și cașcaval ;	15 vase de metal ;
382 kg pastramă ;	16 vase de pământ ;
1 188 bucăți pâini ;	89 vase de lemn ;
6 000 kg fin și paie ;	3 hamuri ;
114 oare cu fin și paie ;	1 trăsură ;
7 flanele ;	32 014,02 lei sume de bani pri-mite pentru cumpă-rarea de arme.

Județul Muscel :

1 362,90 lei ;	48,769 kg soamnă ;
5 berbeci și oi ;	125 bucăți feșe și alte
3 cai și iepe ;	obiecte de legat ră-
22 hl. fasole și alte	nile ;
legume ;	618 bucăți rufe ;
2 hl. orz ;	85 bucăți flanele ;
13 hl. porumb ;	2 700 metri pînă și pos-
127 kg brînză și	tav ;
cașcaval ;	3 obiecte de așternut ;
22 care cu fin și paie ;	1 obiect de îmbrăcă-
	mintă ;
	11 371,65 lei sume de bani
	primite pentru cum-
	părarea de arme.

Alexandru Pencovici, Rechizițiile și ofrandele pentru trebuințele armatei române în războiul din 1877—1878, București. 1879, p. 66—67.

INDICE*

- Afumați, comună, jud. Olt, 33.
- Albești, comună, jud. Mușcel, 178, 179.
- Aninoasa, comună jud. Mușcel, 39, 191.
- Ancer Palanca, 45.
- Arefu, comună, jud. Argeș, 192.
- Argeș, județ, 1, 9, 101, 104, 106, 115, 117, 124, 131.
- Argeșel, plasă, 1, 2, 9, 73, 98, 161, 176, 193.
- Bals, oraș, 22.
- Bascov, comună, jud. Argeș, 196.
- Batalion 2 Mușcel, 9.
- Băbana, comună, jud. Argeș, 186.
- Bădeni-Pămînteni, comună, jud. Mușcel, 195.
- Bădeni-Ungureni, comună, jud. Mușcel, 39.
- Bădești, comună, jud. Mușcel, 179, 194.
- Băilești, oraș, 178.
- Băjești, comună, jud. Mușcel, 39, 178, 195.
- Bălănești, comună, jud. Olt, 192.
- Bălilești, comună, jud. Mușcel, 178.
- Beleți-Negrești, comună, jud. Mușcel, 179.
- Berevoești-Ungureni, comună, jud. Mușcel, 181.
- Berevoești-Pămînteni, comună, jud. Mușcel, 179.
- Berindești, comună, jud. Argeș, 192.
- Berislăvești, comună, jud. Vîlcă, 192.
- Bistreți, comună, jud. Dolj, 16.
- Bîrlogu, comună, jud. Argeș, 164, 193.
- Boișoara, comună, jud. Vîlcă, 192.
- Boteni, comună, jud. Mușcel, 39.
- Bradu-Geamăna, comună, jud. Argeș, 186.
- Bradu de Jos, comună, jud. Argeș, 186.
- Brădet, comună, jud. Argeș, 186.
- Brăila, oraș, 106.
- Bucura, comună, jud. Argeș, 39.

*) Cifrele indică numărul documentului.

Denumirea unităților administrative este aceea din perioada 1877—1878.

- Budeasa, comună, jud. Argeș, 189.
- Bunești, comună, jud. Mușcel, 186, 193.
- Cacaleți-Cișeșu, comună, jud. Argeș, 164.
- Cacaleți de Jos, comună, jud. Argeș, 164.
- Calafat, oraș, 19, 21, 24, 44.
- Capu-Piscului, comună, jud. Mușcel, 178, 179, 194.
- Caracal, oraș, 107, 112.
- Catane, comună, jud. Argeș, 16.
- Călinești, comună, jud. Mușcel, 178, 179.
- Căteasca, comună, jud. Argeș, 164.
- Cerovina, 45.
- Cersani, comună, jud. Argeș, 193.
- Cetate, 44.
- Cetățeni din Deal, comună, jud. Mușcel, 181.
- Cetățenii din Vale, comună, jud. Mușcel, 179, 185.
- Cicănești-Oești, comună, jud. Argeș, 1, 192, 193.
- Cioroiu, comună, jud. Dolj, 16.
- Ciuperceni, comună, jud. Dolj, 22.
- Ciumești, comună, jud. Mușcel, 39, 181, 195.
- Ciulnița, comună, jud. Mușcel, 165, 180, 194.
- Cîineni, comună, jud. Vâlcea, 192.
- Cîmpulung, oraș, capitala județului Mușcel, 7, 9, 20, 39, 48, 135, 165, 177, 187, 190.
- Cocu-Popești, comună, jud. Argeș, 186.
- Codulșui, 45.
- Colibași, comună, jud. Mușcel, 178.
- Corabia, oraș, 29, 114.
- Corbeni, comună, jud. Argeș, 161, 192, 193.
- Corbi, comună, jud. Argeș, 178.
- Corlevo, 45.
- Costești, comună, jud. Argeș, 9.
- Costești-Stroești, comună, jud. Argeș, 186.
- Costești-Vîlșan, comună, jud. Argeș, 193.
- Coșești, comună, jud. Mușcel, 39, 179.
- Cotești, comună, jud. Mușcel, 181, 191.
- Co'meanu, plasă, jud. Argeș, 1, 9, 98, 161, 193.
- Covei, 22.
- Craiova, oraș, 20, 21, 22, 84, 85, 86, 90, 91, 101, 105, 163, 170.
- Crucișoara, comună, jud. Argeș, 186.
- Cucea de Peatră, 23, 24.
- Curtea de Argeș, oraș, 9, 49.
- Dăbuleni, comună, jud. Dolj, 33.
- Deagu, comună, jud. Argeș, 193.
- Dessa, 22.
- Deveselu, comună, jud. Mehedinți, 39.
- Dimbovița, județ, 111.
- Dimbovița, plasă, 181, 185.
- Dobridol, 45.
- Dobrogostea-Negoveni, comună, jud. Argeș, 186.
- Domnești, comună, jud. Mușcel, 39, 165, 178.

Dragoslavele, comună, jud. Muşcel, 39, 165, 178, 179.
 Drăganu, comună, jud. Argeş, 186.
 Drăgăşani, oraş, 22.
 Drăghici, comună, jud. Muşcel, 178.
 Drăgoeşti, comună, jud. Olt, 22.
 Furdueşti, comună, jud. Argeş, 164.
 Galicea Mare, comună, jud. Gorj, 21.
 Găleşeşti, plasă, jud. Argeş, 9, 98, 174.
 Găleşeşti, comună, jud. Argeş, 186.
 Găvana-Valea Rea, comună, jud. Argeş, 186.
 Giubega, comună, jud. Dolj, 22.
 Gîngiova, comună, jud. Dolj, 33.
 Gliganu, comună, jud. Argeş, 164.
 Glimbocelu, comună, jud. Muşcel, 95, 163, 179.
 Glojani, 41.
 Godeni, comună, jud. Muşcel, 39, 176, 178, 179.
 Golenţi, 21, 24.
 Goleşti, comună, jud. Muşcel, 95, 163, 178.
 Gorganu, comună, jud. Muşcel, 163, 188.
 Griviţa, redută, 31.
 Hirtieşti, comună, jud. Muşcel, 39.
 Izvoru de Sus, comună jud. Argeş, 164, 193.
 Jupineşti, comună, jud. Argeş, 195.
 Lăicăi-Runceasa, comună, jud. Muşcel, 178, 179.
 Leordeni, comună, jud. Muşcel, 178.
 Lereşti, comună, jud. Muşcel, 39, 162.
 Lom-Palanca, 45.
 Lovištea, plai, judeţ, Argeş, 1, 2, 98, 192, 193.
 Maglavit, comună, jud. Dolj, 24.
 Mălureni, comună, jud. Argeş, 193.
 Mărăcineni, comună, jud. Muşcel, 195.
 Mătău, comună, jud. Muşcel, 178, 179.
 Merişani, comună, jud. Argeş, 186.
 Micloşani, comună, jud. Muşcel, 178, 179, 185.
 Mihăeşti, comună, jud. Muşcel, 39.
 Mioveni, comună, jud. Muşcel, 178.
 Monumentul Independenţei, 57, 58, 59.
 Moşoaia, comună, jud. Argeş, 186.
 Mozăceni, comună, jud. Argeş, 164, 193.
 Muşcel, judeţ, 7, 9, 115, 143, 161, 163 şi 175.
 Nămăeşti comună, jud. Muşcel, 178, 179.
 Negraşi, comună, jud. Argeş, 193.
 Nicopole, 26.
 Novoselo, 51.
 Nucşoara, plai, jud. Muşcel, 176, 178, 179, 181, 182.

OFRANDE :

alimente, 155, 163, 164,
170, 176, 196.
bandaje 159, 165, 171, 172.
bani, 155, 161, 166, 167,
169, 171, 173, 174, 175,
179, 180, 182, 186, 191,
192, 195, 196.
bani pentru arme, 178,
189, 193, 196.
bani pentru răniți, 187,
188, 193, 196.
cai, 79, 153, 154, 156, 196.
comprese, 159, și 196.
crucea cu 11 diamante,
157, 196.
fețe mese, 171, 196.
hîrtie, 162.
îmbrăcăminte, 68, 72, 159,
171, 177, 183, 190, 196.
încălțăminte, 72, 163, 196,
lenjerie de corp și de pat,
72, 159, 163, 171, 176,
177, 181, 184, 190, 196.
mindire de paie, 159, 196.
ovine, 177, 196.
paturi de fier, 159.
perine de lînă, 159.
pînză, 160, 162, 163, 165,
176, 177, 181.
rom, 163.
saltele de lînă, 159.
scamă, 163, 165, 169, 171,
171, 172, 177.
suluri de paie, 159.
tînichele, 120.
tutun, 68.
țuică, 68, 164.
vase, 163, 196.
vin, 163, 168, 196.
vite mici, 160, 196.
vite mari, 160, 196.
Olt, județ, 98, 115.

Olt, plasă, jud. Argeș, 1, 2,
9, 133.

Pelișad, 28.

Petroșani, comună, jud. Muș-
cel, 176.

Pitești, plasă, jud. Argeș, 1,
9, 91, 98, 108, 134, 186.

Pitești, oraș, 8, 9, 17, 21, 22,
64, 67, 71, 83, 84, 132, 135,
136, 141, 146, 148, 149, 151,
155, 164, 171, 184, 186, 193.

Plevna, 27, 28, 46, 47, 48, 49.

Ploiești, oraș, 64.

Podgoria, plasă, jud. Muș-
cel, 95, 115.

Poenari, comună, jud. Muș-
cel, 39.

Poiana Lacului, comună, jud.
Argeș, 186.

Porodin, 132.

Potelu, lac situat la Lunca
Dunării în aval de conflu-
ența cu Jiul, 30.

Priboieni, comună, jud. Muș-
cel, 178, 179, 188.

Prizonieri turci, 135, 137,
138, 140.

Prundu, comună, jud. Argeș,
186.

Pucheni, comună, jud. Muș-
cel, 178, 179.

Purcăreni, comună, jud.
Mușcel, 179, 181.

Rahova, 38, 39, 42, 43, 45, 51.

Rast, 44.

Rătești, comună jud. Argeș,
164.

Recea, com., jud. Argeș, 193.
RECHIZIȚII :

bovine, 90, 101, 107, 109,
126, 128, 129.

brutari, 112, 113.

brînză, 99, 107, 152.

- cabaline, 78, 90, 101, 107, 152.
 care, 107, 111, 116, 119, 123, 127, 133, 152.
 catiri, 107.
 căpestre, 152.
 cărămizi, 152.
 cojoace, 125, 130, 152.
 dușumele, 103, 107, 152.
 fasole, 107, 152.
 făină, 107, 152.
 fin, 107, 127, 132, 134, 136, 142, 146, 148, 152.
 galete, 107, 111, 152.
 griu, 105, 106, 107.
 juguri, 114.
 lemne de foc, 152.
 magazii, 81.
 măcelari, 113.
 orz, 101, 105, 107, 111.
 ovăz, 101, 107.
 ovine, 90, 109, 118, 121, 122, 152.
 paie 107.
 pastramă, 79, 88, 107, 152.
 pîine, 107.
 porumb, 107.
 putini, 152.
 rachiu, 107, 152.
 tinichele, 120, 123, 152.
 trăsuri, 101, 152.
 sare, 152.
 var, 117, 124, 152.
 vin, 107, 152.
 Regimentul 4 Dorobanți, 9.
 Retevoești, comună, jud. Muscel, 181.
 Richițelele de jos, comună, jud. Muscel, 186.
 Rîmnicu Vilcea, oraș, 22.
 Rîurile, plasă, jud. Muscel, 115, 173, 181.
 Rociu, comună, jud. Argeș, 193.
 Romanai, județ, 127.
 Rucăr, comună, jud. Muscel, 39, 160, 168, 179.
 Russovo, 45.
 Sălătruc, comună, jud. Argeș, 192, 193.
 Sămara, comună, jud. Argeș, 186.
 Săpata de Sus, comună, jud. Argeș, 186.
 Schitu Golești, comună, jud. Muscel, 176, 178, 179.
 Segarcea, comună, jud. Dolj, 39.
 Slatina, oraș, 90, 131, 133.
 Slavotin, 45.
 Slănic, comună, jud. Muscel, 178.
 Slătioarele, comună, jud. Argeș, 186.
 Slobozia, comună, jud. Argeș, 164.
 Spitalul județean Argeș, 1.
 Spitale pentru ostașii romîni, 68, 69, 70, 71, 72, 73.
 Spitale pentru ostașii ruși, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67.
 Stănești, comună, jud. Muscel, 182, 194.
 Stănilăvești, comună jud. Argeș, 193.
 Stilpeni, comună, jud. Muscel, 179, 181, 195.
 Stolnici, comună, jud. Argeș, 83, 89, 106, 108, 110, 127.
 Sucovița, 45.
 Suseni, comună, jud. Argeș, 164.

- Șerbănești, comună, jud. Argeș, 164, 192, 193.
 Ștefănești, comună, jud. Muscel, 178, 179.
 Șuici, comună, jud. Argeș, 9, 161, 192, 193.
 Tatar-Mahala, 45.
 Teleorman, județ, 127.
 Titești, comună, jud. Vâlcea, 192.
 Topolog, 1, 2, 9, 98, 133.
 Topoloveni, comună, jud. Muscel, 178.
 Turnu Măgurele, oraș, 33, 107, 109, 111, 115, 116, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 130, 177.
 Tutana, comună, jud. Argeș, 193.
 Țigănești, comună, jud. Muscel, 178.
 Țițești, comună, jud. Muscel, 39.
 Ungheni, comună, jud. Argeș, 193.
 Valea Mare, comună, jud. Muscel, 39, 162, 178.
 Valea Popii, comună, jud. Muscel, 39, 181.
 Văleni, comună, jud. Muscel, 39, 180, 188.
 Vid, 40.
 Vidin, 23, 35, 51, 52, 54.
 Vieroși, comună, jud. Muscel 143, 176.
 Vlașca, județ, 90.
 Vlădești, comună, jud. Muscel, 181.
 Voinești, comună, jud. Muscel, 39, 165, 178, 183.
 Voroveni, comună, jud. Muscel, 178.
 Vrancești, comună, jud. Muscel, 178.
 Vulturești, comună, jud. Muscel, 178.

BIBLIOGRAFIE

- Arhivele Statului Argeș, fond Primăria orașului Pitești.
Arhivele Statului București, fond Ministerul de Interne.
Arhivele Statului Mehedinți, colecția documente.
Berindei, Dan, ș.a., Războiul pentru independență națională 1877—1878, documente militare, Editura militară, București, 1971.
Documente privind istoria României. Războiul pentru independență, vol. I (partea I-a și a II-a) — IX, Editura Academiei R.P.R., București, 1952—1955.
Istoria României, vol. IV, Editura Academiei R.P.R., București, 1964.
Istoria României, compendiu, Editura didactică și pedagogică, București, 1974.
Istoricul Regimentului Argeș, nr. 4, scris cu ocazia jubileului de 50 ani, 1877—1927, Pitești, 1927.
„Monitorul Oastei”, Imprimeria statului, București, 1877—1878.
„Monitorul Oficial” al României, Imprimeria statului, București, ianuarie 1877 — martie 1878.
Pencovici, Alexandru, Rechizițiile și ofrandele pentru trebuințele armatei române în războiul din 1877—1878, Tipografia Statului, București, 1879.
Popescu-Candiano, Al., Cuvântări ostășești, București, 1901.
Ziarul „Dorobanțul” pe anul 1877.
Ziarul „Războiul” pe anul 1877.

G L O S A R

ansloc,	ansamblul locului.
accize (acsiz),	impozite indirecte percepute asupra unor bunuri de consum. Taxe de consumație, de barieră și vamale.
cașexie,	tulburare metabolică profundă, întâlnită mai ales în bolile cronice, care se caracterizează prin scăderea extremă în greutate, atrofie musculară, astenie maroantă.
chiulă,	unitate de măsură cerealiară pentru volum : era egală cu circa 680 l. în Țara Românească și circa 430 l. în Moldova.
cot,	unitate de măsură pentru lungimi, folosită în trecut, egală cu 0,664 m. în Țara Românească și cu 0,637 m. în Moldova.
căruță ferecată,	căruță legată în șine de fier.
dram,	unitate de măsură pentru greutate și capacitate, folosită în trecut, egală cu 3,18 grame, respectiv 3,22 cm ³ în Țara Românească și cu 3,23 grame și, respectiv, 3,80 cm ³ în Moldova.
enteralgie,	durere abdominală de origină intestinală.
estimp,	în acest timp.
ex-oficiu,	în afara oficiului.
galet (biscuit).	pesmet care servește drept piine de rezervă. E făcut fără sare, spre a nu absorbi umezeala.
helminteză,	infestare cu viermi paraziți intestinali, întâlnită mai ales la copii.
hepatomegalie,	mărirea volumului ficatului, apărută în sifilis, tuberculoză etc.
indelebil,	care nu poate fi șters din amintire, care nu se poate uita, de neșters.
lită,	măsură de capacitate de un sfert de litru ; măsură de greutate de un sfert de kilogram.

oca,	1. Unitate de măsură pentru masă, folosită în trecut, egală cu 1,271 kg. în Țara Românească și cu 1,291 kg. în Moldova; 2. Unitate de măsură a volumului folosită în trecut: a) pentru licide, egală cu 1,288 l. în Țara Românească și cu 1,520 l. în Moldova; b) pentru cereale, egală cu 1,698 l. în Țara Românească și cu 1,791 l. în Moldova.
ofrandă,	contribuție la o operă de binefacere.
ospiciu,	în documentele din volum în sensul de spital pentru îngrijirea bolnavilor.
poștă,	unitate de măsură pentru distanțe, folosită în trecut, egală cu circa 19,7 km. în Țara Românească și cu 22,3 km. în Moldova.
splenomegalie, triangul,	simptom constînd în mărirea volumului splinei. bandaj în formă de triunghi folosit la pansarea rănilor.
vadră,	unitate de măsură pentru volum, folosită în trecut, egală cu 12,88 l. în Țara Românească și cu 15,2 l. în Moldova.
zet,	ginere.

C U P R I N S

	Pag.
Prefață — — — — —	5
Introducere — — — — —	7
Rezumatul documentelor — — — — —	17
Documente	
I. Situația administrativă și cultural-sanitară a județului Argeș — — — — —	35
II. Proclamarea independenței — — — — —	48
III. Participarea militarilor argeșeni și musceleni la război — — — — —	53
IV. Îngrijirea militarilor români și ruși în spitale —	104
V. Rechiziții — — — — —	120
VI. Ofrande (daruri) pentru armata română — —	163
Indice general — — — — —	199
Bibliografie — — — — —	205
Glosar — — — — —	206

555

12384.

Benjamin Franklin,

Într-o scrisoare din 1804, scrisă de
 un călugăr dintr-un mănăstir din
 Transilvania, se vorbește despre
 călugării care au fost trimiși să
 studieze la Universitatea din Viena
 și care au fost trimiși să predice
 în țările române. Scrisoarea este
 adresată către un călugăr dintr-un
 mănăstir din Transilvania și
 conține multe detalii despre viața
 de călugăr și despre studiile
 făcute la Viena.

Directors

Localities